

Programmabegroting 2019-2022

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Raadsvoorstel	5
Hoofdstuk 1 Basis programmabegroting.....	10
Hoofdstuk 2 Dekkingsplan	14
Hoofdstuk 3 Budgetautorisatie.....	16
Programma 1. Sociaal Domein	22
Programma 2. Onderwijs	34
Programma 3. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV).....	37
Programma 4. Volksgezondheid en milieu	41
Programma 5. Verkeer, vervoer en waterstaat.....	50
Programma 6. Veiligheid.....	56
Programma 7. Sport, cultuur, recreatie en openbaar groen	62
Programma 8. Economische zaken	68
Programma 9. Bestuur en ondersteuning.....	72
Programmaplan	79
Paragrafen	84
Paragraaf Weerstandsvermogen	84
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	105
Paragraaf Financiering	107
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	114
Paragraaf Verbonden partijen	118
Paragraaf Grondbeleid	129
Paragraaf Gemeentelijke heffingen.....	133

Raadsvoorstel

Raadsvoorstel

RAADSVOORSTEL

030239490

Agendapunt .

Nr. .

Datum college 25 september 2018.

Raadsvergadering 1 november 2018.

Datum commissie 11 oktober 2018

Commissie Maatschappij en Middelen

Portefeuillehouder L. van der Maas.

Onderwerp Vaststelling Programmabegroting 2019-2022.

Voorstel

De Programmabegroting 2019-2022 vaststellen.

Geachte raad,

Inleiding

Hierbij bieden wij u ter bespreking en vaststelling de programmabegroting 2019-2022 aan. In dit voorstel lichten wij toe hoe de begroting met een meerjarig sluitend perspectief tot stand is gekomen.

De grondslagen

De samenstelling van de begroting is gebaseerd op een aantal besluiten en afspraken uit het recente verleden. De basis voor deze Programmabegroting wordt gevormd door het collegeprogramma 2018-2022. Enerzijds is het een document waarin nieuwe wensen en ontwikkelingen voor een bestuursperiode zijn opgenomen. Het collegeprogramma 2018-2022 waarborgt anderzijds de continuïteit in de uitvoering van beleid door de jaren heen.

Het collegeprogramma 2018-2022 is gebaseerd op het coalitieakkoord waar uw raad in meerderheid mee akkoord is gegaan. Op grond daarvan geeft u de kaders van de beleidsontwikkeling aan, stelt u de budgetten vast en controleert u de uitvoering. De programmabegroting met de gestelde kaders en budgetten vormt hierbij het begin van het planning- en controlproces. De tussentijdse rapportages en de jaarrekening vormen de overige schakels in dit proces.

De vastgestelde uitgangspunten vormen de volgende grondslag voor de Programmabegroting 2019-2022. Op 26 april 2018 heeft u de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting vastgesteld. Hierin hebt u richtlijnen gegeven voor de te hanteren percentages voor prijs- en looncompensaties en rente.

Een andere basis voor de begroting wordt gevormd door nieuw beleid. In het collegeprogramma 2018-2022 is een aantal prioriteiten voor nieuw beleid opgenomen. Bij het opstellen van het coalitieakkoord is de raad gevraagd aan te geven welke onderwerpen belangrijk zijn voor Nunspeet. Hieruit zijn 4 belangrijke onderwerpen benoemd:

- Duurzaamheid
- Sportpark de Wiltsangh
- Stationsomgeving
- Onderwijshuisvesting

Soms wordt nieuw beleid ingegeven door ontwikkelingen van buitenaf. Wijzigingen in wet- en regelgeving dwingen gemeenten te anticiperen op wijzigingen door vorming en invoering van nieuw beleid.

Tevens is de raad doormiddel van een bijstellingsbrief geïnformeerd over de effecten vanuit de septembercirculaire, collegebesluit, hoofdlijnenrapportages en overige effecten.

Begrotingsperspectief 2019-2022

Ons uitgangspunt is een structureel financieel gezonde gemeente Nunspeet, waarbij het beleid is gericht op een sluitende meerjarenbegroting. Dat uitgangspunt wordt ook wettelijk voorgeschreven en gecontroleerd door de provincie. Wanneer de begroting structureel meerjarig sluitend is (dat wil zeggen: de structurele lasten worden gedekt door structurele baten) volgt repressief toezicht. Repressief toezicht houdt in dat de gemeente op afstand door de provincie wordt gevolgd.

Voor 2019-2022 is sprake van het volgende meerjarenperspectief:

Financiële verkenning begroting 2019-2022				
(-/- = positief saldo)				
Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Bestaand beleid	-103	-321	-678	-976
Nieuw beleid Coalitieakkoord	640	961	1.208	1.454
Voorstel aanpassing coalitieakkoord	-255	-255	-255	-255
Nieuw beleid	625	461	418	468
Totaal financiële effecten begroting 2019-2022	907	846	693	691
Dekkingsvoorstellen mogelijkheden				
a. Incidenteel nieuw beleid; algemene reserve	-287	-96	-33	0
b. Algemene uitkering toevoeging BTW-compensatiefonds	-270	-324	-375	-420
c. Verhoging OZB t.b.v. de stationsomgeving	0	-71	-139	-131
d. Taakstelling binnen totale programmabegroting	-140	-140	-140	-140
e. Aanvullende taakstelling binnen totale programmabegroting	-130	-130	-130	-130
f. Lagere kapitaalslasten verschuiving investering 2021	-28	-16	-6	0
g. Effecten bijstellingsbrief Programmabegroting 2019-2022	147	137	199	131
h. Verevening Algemene reserve	-199	-206	-70	
Totaal dekkingsmogelijkheden	-907	-846	-693	-690
Totaal financieel effect begroting 2019-2022	0	0	0	0

(Bedragen in tabel x 1.000)

Uit bovenstaande meerjarenperspectief blijkt dat er in de eerste drie jaarschijven een onttrekking dient plaats te vinden via de algemene reserve.

Om te komen tot een solide begroting met sluitende jaarschijven is een dekkingsplan opgesteld. In dit plan is onderscheid gemaakt tussen dekking van enerzijds incidentele lasten en anderzijds dekking van resterende (structurele) lasten.

Naar aanleiding van de mei en september circulaire is gebleken dat de Algemene Uitkering aanzienlijk lager uitvalt ten opzichte van de circulaire in maart. Het College heeft gemeend de ambitie van het coalitieakkoord daarvoor bij te stellen. De aanpassing heeft betrekking op de verwachte aanzuigende werking van de WMO (€100.000) en uitbreiding van het aantal Fte's (€155.000) binnen de gemeente Nunspeet.

De afzonderlijke dekkingsvoorstellen worden hieronder verder toegelicht:

- a. Incidentele lasten mogen met incidentele middelen gedekt worden. Daarom wordt voorgesteld het incidentele nieuw beleid te dekken uit de Algemene reserve.
- b. Bij het verwerken van de Maart- en Meicirculaire is rekening gehouden met het meest negatieve scenario inzake het BTW compensatiefonds. Verschillende partijen zijn met het ministerie in overleg over de hoogte van dit bedrag. Voorgesteld wordt dit risico voor 60% te nemen en de opbrengst van de algemene uitkering gemeentefonds te verhogen.
- c. In het coalitieakkoord is aangegeven dat, er voor grote projecten, de OZB verhoogd kan worden. In de begroting en het coalitieakkoord is voor het project stationsomgeving al rekening gehouden met de dekking van de afschrijvingslast, het investeringsbedrag van 10 miljoen wordt gedekt uit de reserve Nuongelden. Aanvullend hierop wordt voorgesteld de resterende kapitaalslasten (rente) te dekken met een OZB opbrengststijging. Voorgesteld wordt de OZB opbrengst in 2020 met 1,75% en in 2021 met 1,5% te laten stijgen.
- d. Om een sluitende begroting te kunnen presenteren is c.a. €140.000 nodig om vanaf jaarschijf 2021 structureel sluitend te zijn. Jaarschijf 2019-2021 laten nog wel een incidenteel tekort zien. Gekozen kan worden voor een verhoging van de baten (belastingen) of verlaging van de lasten. Voorgesteld wordt dit tekort in te boeken als een nog nader uit te werken taakstelling binnen de totale programmabegroting. Afhankelijk van de septembercirculaire wordt de uiteindelijke hoogte van de taakstelling bepaald.
- e. Naar aanleiding van de bijstellingsbrief is gebleken dat er naast de eerder opgenomen taakstelling een aanvullende taakstelling van €130.000 nodig is om een sluitende begroting te kunnen presenteren. In december zal de raad een voorstel gepresenteerd worden hoe de beide taakstellingen ingevuld kunnen worden.
- f. Alle investeringen zijn beoordeeld. Zowel van oud als nieuw beleid. Gebleken is dat er geschoven kon worden in tijd (jaar van investeren). Zo hebben bijvoorbeeld tractiemiddelen een economische en een technische levensduur die van elkaar kunnen verschillen. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een jaarlijks lagere kapitaalslast.
- g. Naar aanleiding van de bijstellingsbrief is gebleken dat er structureel een lagere Algemene Uitkering zal worden ontvangen daarnaast zijn er effecten naar aanleiding van een collegebesluit, de hoofdlijnenrapportages en overige effecten. De bedragen zijn in dit dekkingsvoorstel verwerkt.
- h. De jaarschijf 2022 is na verwerking van de bovenstaande dekkingsvoorstellen structureel sluitend. Voorgesteld wordt de incidentele tekorten van de jaren 2019 - 2021 te dekken door een onttrekking aan de Algemene reserve. Per saldo is dit over alle jaren een onttrekking van €475.000 aan de Algemene reserve.

Opmerkingen Provincie

Naar aanleiding van de Programmabegroting 2018-2021 heeft de Provincie geoordeeld dat Nunspeet voor het jaar 2018 in aanmerking komt voor repressief toezicht. De Provincie oordeelde dat de begroting 2018 structureel en reëel in evenwicht was. In de nu voorliggende Programmabegroting 2019-2022 zijn de jaarschijven 2019 tot en met 2022 structureel en reëel in evenwicht. De tekorten in de jaren 2019, 2020 en 2021 worden verevend via de algemene reserve.

Net als de vorige jaren zijn de kerngetallen vermeld die de Provincie hanteert voor de beoordeling van de gemeenten. Op nagenoeg alle kerngetallen scoort Nunspeet het maximale oordeel, namelijk voldoende (minst risicovol). Het gaat hierbij om de 'solvabiliteit', 'structurele exploitatieruimte begroting en meerjarig', 'belastingcapaciteit' en 'weerstandsvermogen'. Op het kerngetal 'grondexploitatie' scoort Nunspeet matig.

Ontwikkelingen Programmabegroting

Vanaf het begrotingsjaar 2017 wordt er gewerkt met Pepperflow. Het doel hiervan was een digitaliseringslag te maken t.b.v. de planning & control documenten en deze ook toegankelijk te maken voor de inwoner. In de achterliggende periode zijn alle planning & control documenten opgesteld in Pepperflow. Dit zijn de programmabegroting, de hoofdlijnenrapportages en de jaarrekening. Voor de behandeling en vaststelling van deze documenten zijn deze gepubliceerd in de begrotingsapp. Deze is vanaf elke device te benaderen via nunspeet.begrotingonline.nl.

Voor het publiceren van de Programmabegroting 2019-2022 is de gemeente Nunspeet over gegaan op een nieuwe en uitgebreidere versie van de begrotingsapp. Hierdoor is de toegankelijkheid en de rubricering van de diverse planning & control documenten sterk verbeterd.

Beleidsindicatoren

In de Programmabegroting 2019-2022 zijn alleen de wettelijke beleidsindicatoren per programma opgenomen. In het najaar 2018 hoopt er een werkgroep, bestaande uit raadsleden, griffie, ambtenaren en vertegenwoordiging vanuit het college, samen te komen om te komen tot gemeentelijke beleids- / prestatie-indicatoren welke zullen worden opgenomen in de Planning & Control documenten. Het streven is om de huidige opgenomen beleidsindicatoren bij de 1^e hoofdlijnenrapportage 2019 uit te breiden met de gemeentelijke beleids- / prestatie-indicatoren.

Gemeentelijke belastingen en lastendruk 2019

Over de invulling en de berekening van de tarieven 2019 wordt u, zoals gebruikelijk, een afzonderlijk voorstel (Belastingverordeningen 2019) voorgelegd in december 2018.

Onroerendezaakbelastingen

Op grond van de vastgestelde uitgangspunten begroting 2019-2022 mag de OZB jaarlijks worden verhoogd met de prijscompensatie. Voor 2019 is dit vastgesteld op 1,5%. In het coalitieakkoord is aangegeven dat, er voor grote projecten, de OZB verhoogd kan worden. In de begroting en het coalitieakkoord is voor het project stationsomgeving al rekening gehouden met de dekking van de afschrijvingslast van het investeringsbedrag van 10 miljoen wordt gedekt uit de reserve Nuongelden. Aanvullend hierop wordt voorgesteld de resterende kapitaalslasten (rente) te dekken met een OZB opbrengststijging. De OZB opbrengststijging is in 2020 met 1,75% en in 2021 met 1,5% in de begroting verwerkt.

Deze uitgangspunten zijn vertaald in de programmabegroting. Om verwarring te voorkomen wordt benadrukt dat in deze fase het OZB-tarief nog niet aan de orde is. Nu gaat het uitsluitend over de (procentuele stijging van de) raming van de totale opbrengst uit OZB. Wat het uiteindelijke OZB-tarief moet worden, gelet op de benodigde opbrengst, wordt mede bepaald door een inschatting van het volume waarover kan worden geheven (de WOZ-waarde binnen de gemeente) en komt bij de vaststelling van de tarieven aan de orde.

Afvalstoffen- en rioolheffing

De afvalstoffen- en rioolheffing zijn beiden in de Programmabegroting 2019-2022 verwerkt met het uitgangspunt dat de reëel geraamde lasten voor afvalinzameling/-verwerking en riolering voor 100% worden gedekt door de opbrengsten uit afvalstoffen- en rioolheffing.

Toeristen- en forensenbelasting

Bij vaststelling van de Programmabegroting 2017-2020 is voor dekking van het nieuwe zwembad/revitalisering sportpark de Wiltsangh een verhoging van de toeristen- en forensen-belasting vastgesteld.

Technische vragen

Voor technische vragen over deze begroting is voor raads- en commissieleden van 22 september tot en met 24 oktober 2018 het e-mailadres begrotingsvragen@nunspeet.nl geopend. Vragen die via dit e-mailadres worden gesteld, worden zo spoedig mogelijk ambtelijk beantwoord, met een kopie van het antwoord aan u allen. Vragen die zich bij nader inzien niet lenen voor ambtelijke beantwoording, worden doorgeleid naar het college en door ons

beantwoord. Op basis van de programmabegroting stellen wij ter uitvoering de productbegroting samen. De vastgestelde programmabegroting dient als vertrekpunt.

Tot slot wensen wij dat ook in het komende begrotingsjaar ons werk zal worden bekroond met Gods onmisbare zegen.

Standpunt commissie

Dit onderwerp is in de commissie Maatschappij en Middelen tijdens haar vergadering van 11 oktober 2018 aan de orde geweest.

In deze vergadering is ook de bijstellingsbrief aan de orde geweest, waarbij de raad wordt voorgesteld om over te gaan tot bijstelling van de programmabegroting 2019-2022 op basis van het aangepaste dekkingsvoorstel.

Stukken (digitaal)ter inzage

Programmanbegroting 2019-2022 (via nunspeet.begrotingonline.nl) (link staat in Notubox)

Boekwerk bijlagen begroting 2019 (via nunspeet.begrotingonline.nl)

Bijstellingsbrief Programmabegroting 2019-2022

PSMI

Burgemeester en wethouders van Nunspeet,
de secretaris, de burgemeester,

mr. A. Heijkamp B. van de Weerd

Hoofdstuk 1 Basis programmabegroting

1.1 Basis Programmabegroting 2019-2022

Collegeprogramma 2018-2022

Het collegeprogramma met de financiële vertaling is op 27 september 2018 aan de gemeenteraad ter kennisname aangeboden. De financiële vertaling van het collegeprogramma is als vertrekpunt genomen bij de opstelling van de Programmabegroting 2019-2022.

Uitgangspunten Programmabegroting 2019-2022

De uitgangspunten voor de Programmabegroting 2019-2022 zijn vastgesteld op 26 april 2018. De prijscompensatie voor de uitgaven en de inkomsten van 2019 is vastgesteld op 1,5%. Met ingang van begrotingsjaar 2016 wordt gebruik gemaakt van de prijsontwikkeling bruto binnenlands product (bbp) zoals opgenomen in de meest recente Septembercirculaire Algemene uitkering Gemeentefonds. In de Septembercirculaire 2017 is aangegeven dat de geraamde prijsontwikkeling BBP voor 2019 afgerond 1,5% bedraagt.

Bij vaststelling van de Belastingverordeningen 2012 op 22 december 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met een verhoging van de toeristenbelasting met € 0,05. Gelet op de bestuurlijke afspraken vindt een dergelijke verhoging om de 3 jaar plaats. Daarbij komt dat de jaarlijkse indexatie van de toeristenbelasting achterwege blijft. De driejaarlijkse verhoging met € 0,05 moet gezien worden als een andere invulling van de indexatie van de toeristenbelasting. De eerstvolgende verhoging is per 1 januari 2021.

De huidige cao loopt tot 1 januari 2019. Voor 2018 bedraagt de totale stijging van de loonkosten en pensioenpremie voor werkgevers afgerond 3,75%. In de Programmabegroting 2018-2021 is rekening gehouden met een percentage van 2,5% (verschil: 1% loonkosten, 0,25% pensioenpremie). Voor 2019 wordt rekening gehouden met een stijging van de pensioenpremie voor de werkgever van 1%. Daarnaast wordt rekening gehouden met een stijging van de lonen gelijk aan het percentage van prijscompensatie van 1,5%. Op basis van de hier beschreven ontwikkelingen en verwachtingen wordt voor 2019 een structurele loonstijging van totaal 3,75% voorgesteld.

Het rentepercentage kapitaallasten is 1,5%.

Meicirculaire 2018

In de Meicirculaire wordt ingegaan op de ontwikkeling van de Algemene uitkering Gemeentefonds. In het volgende hoofdstuk wordt verder ingegaan op de Algemene uitkering.

1.2 Hoofdprioriteiten nieuw beleid 2019-2022

Bij het opstellen van het coalitieakkoord heeft de coalitie en de gemeenteraad een aantal prioriteiten voor nieuw beleid geformuleerd. In de Programmabegroting 2019-2022 zijn voor 2019 een verder een aantal onderwerpen als bestuurlijke wensen opgenomen.

Herinrichting Stationsomgeving

In 2019 wordt er een verdere uitwerking gegeven aan de voorkeursvariant van het project waar de gemeenteraad zich over heeft uitgesproken. Afhankelijk van de mogelijkheden en de vorderingen van de uitwerking wordt er toegewerkt naar een definitieve uitwerking en een startbesluit.

Onderwijshuisvesting

In 2019 wordt verder uitvoering gegeven aan het Huisvestingsplan 'Extra oog voor de toekomst'. Hierbij kan worden gedacht aan het voorbereiden / realiseren van een IKC in Nunspeet, nieuwbouw in Elspeet en verdere verduurzaming van de onderwijshuisvesting.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is benoemd als een van de speerpunten voor 2019-2022. Zo zal worden ingezet op de verduurzaming van de bebouwde omgeving, zowel bij particuliere als sociale woningen. Ook wordt het

gemeentelijk vastgoed verduurzaamd en initiatieven voor duurzame opwekking van energie worden ondersteund. De leefomgeving wordt steeds meer klimaatbestendig ingericht. Hemelwater wordt afgekoppeld, en de straatverlichting gaan we versneld vervangen door ledverlichting.

Sportpark de Wiltsangh

In 2019 wordt er gewerkt aan de revitalisatie van sportpark De Wiltsangh, inclusief het realiseren sporthal (met turnzaal) en zwembad overeenkomstig het door de gemeenteraad op 29 juni 2017 aanvaarde inhoudelijke kaders (programma van eisen).

1.3 Uitgangspunten bestaand beleid

Op basis van bestaand beleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Het bestaand beleid houdt in dat de ramingen voor de begroting 2019 zijn gebaseerd op de ramingen in Programmabegroting 2018-2021. Deze worden verhoogd met het vastgestelde percentage voor prijscompensatie. Zoals hiervoor aangegeven is dit percentage voor 2019 vastgesteld op 1,5%.
2. De uitgangspunten zoals verwoord in de Financiële verordening 2017 gemeente Nunspeet en in de nota 'Reserves en Voorzieningen herijking 2018' zijn toegepast.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Op grond van de vastgestelde uitgangspunten begroting 2018-2021 mag de OZB jaarlijks worden verhoogd met de prijscompensatie. Voor 2019 is dit vastgesteld op 1,5%. Het beleid is dat van een verhoging van de gemeentelijke belasting alleen sprake is als gevolg van de jaarlijkse prijscompensatie en bij door de raad geaccordeerd nieuw beleid nadat eerst bekeken is welk oud beleid kan vervallen. Daarbij worden plannen zorgvuldig afgewogen tegen de lastenverzwaring voor de burgers. Tevens is aangegeven dat er een verhoging mag plaatsvinden voor eventueel grote projecten. Deze uitgangspunten zijn vertaald in de programmabegroting. Om verwarring te voorkomen wordt benadrukt dat in deze fase het OZB-tarief nog niet aan de orde is. Nu gaat het uitsluitend over de (procentuele stijging van de) raming van de totale opbrengst uit OZB. Wat het uiteindelijke OZB-tarief moet worden, gelet op de benodigde opbrengst, wordt mede bepaald door een inschatting van het volume waarover kan worden geheven (de WOZ-waarde binnen de gemeente) en komt bij de vaststelling van de tarieven aan de orde.

Overige belastingen en rechten

Overeenkomstig bestaand beleid is bij de berekening van de tarieven voor de gemeentelijke belastingen en rechten rekening gehouden met het percentage dat is opgenomen voor de prijscompensatie. Van belang hierbij is op te merken dat de opbrengsten afvalstoffenheffing, rioolheffing, begraafplaatsen en weekmarkt rekening wordt gehouden met de kostendekkendheid.

Onvoorziene uitgaven

Op grond van artikel 8, lid 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording is in de begroting een post voor 'onvoorziene uitgaven' opgenomen. In de begroting is een bedrag geraamd van € 89.500,--. Dit bedrag wordt gesplitst in onvoorziene uitgaven incidenteel (€ 64.000,--) en onvoorziene uitgaven structureel (€ 25.500,--).

Compensatie reserves en voorzieningen en kapitaalslasten nieuwe investeringen

Voor berekening van het percentage van de compensatie reserves en voorzieningen (overeenkomstig de nota 'Reserves en Voorzieningen herijking 2018'), wordt het percentage van de langlopende geldleningen ten tijde van het opstellen van de begroting als uitgangspunt genomen. Voor de begroting wordt 1,5% aangehouden. Aan enkele egalisatie- en bestemmingsreserves wordt rente toegevoegd. Bij de behandeling van de begroting 2010 is besloten deze bespaarde rente te verlagen naar 2% inflatiecorrectie.

Het investeringsprogramma zoals dat in de lopende begroting en meerjarenbegroting is vastgesteld wordt beschouwd als bestaand beleid. Nieuwe investeringen worden als regel slechts in het laatste jaar van de meerjarenraming toegevoegd. Verder is het van belang te melden dat het percentage compensatie ook geldt als het percentage voor de rentelasten van de investeringen.

1.4 Financiële vertaling van bestaand en nieuw beleid

Financiële verkenning begroting 2019-2022				
<i>(-/- = positief saldo)</i>				
Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Bestaand beleid				
Totaal bestaand beleid 2019-2022	-103	-321	-678	-976
Nieuw beleid Coalitieakkoord				
Financiële gevolgen coalitieakkoord (12)	640	961	1.208	1.454
Voorstel aanpassing coalitieakkoord (13)	-255	-255	-255	-255
Totaal financiële gevolgen Coalitieakkoord	385	706	953	1.199
Subtotaal bestaand beleid na verwerking Coalitieakkoord	282	385	275	223
Nieuw beleid				
Wijziging wetgeving (incidenteel) (14)	0	0	0	0
Wijziging wetgeving (structureel) (14)	117	132	154	165
Vervangingsinvestering (structureel) (14)	5	1	0	22
Overige investeringen (incidenteel) (14)	254	63	0	0
Overige investeringen (structureel) (14)	249	266	265	281
Totaal nieuw beleid 2019-2022	625	461	418	468
Totaal financiële effecten begroting 2019-2022	907	846	693	691

Saldo bestaand beleid 2019

De jaarschijf 2019 laat op basis van het saldo bestaand beleid een negatief verschil zien ten opzichte van de jaarschijf 2019 in begroting 2018. De oorzaak hiervan ligt in de volgende ontwikkelingen:

- De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op-, trap af methode wordt het accres genoemd. Voor het meerjarige beeld 2019-2022 is het cumulatieve accres naar beneden bijgesteld ten opzichte van de raming in de maartcirculaire gemeentefonds 2018. Daarnaast is er nog een eenmalig risico ten aanzien van het BTW compensatiefonds opgenomen wat resulteert in een lagere uitkering.
- In de raadsvergadering van 28 mei jl. heeft de raad ingestemd met de inrichting van de griffiefunctie. Deze meerkosten zijn structureel opgenomen in de begroting.
- Het financiële effect van de vastgestelde loon- en prijscompensatie.
- Voor drie jaar nog deelnemen in het IGEV.
- Een structureel effect vanuit de 1^e hoofdlijnenrapportage 2018. Het gaat hierbij om te laag geraamde loonstijging 2018.

Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op-, trap af methode wordt het accres genoemd. Voor het meerjarige beeld 2019-2022 is het cumulatieve accres naar beneden bijgesteld ten opzichte van de raming in de

maartcirculaire gemeentefonds 2018. Hiervoor zijn twee oorzaken. Ten eerste is de schatting van de loon en prijsbijstelling waarmee de Accres Relevante Uitgaven jaarlijks worden verhoogd met het Centraal Economisch Plan 2018 lager uitgevallen. Dit verklaart 3/4 van de daling van het cumulatieve accres. De resterende daling komt doordat de lagere aardgasbaten conform regeerakkoord gecompenseerd worden door verlaging van het uitgavenkader.

In het Regeerakkoord is opgenomen dat het integreerbare deel van de integratie-uitkering Sociaal domein met ingang van 2019 opgaat in de algemene uitkering en daarmee deel uitmaakt van de trap-op-trap-af systematiek. De betreffende budgetten zijn reeds bij de maartcirculaire 2018 aan de algemene uitkering 2019 van het gemeentefonds toegevoegd. Het betreft de onderdelen Wmo, Jeugdhulp en Participatie.

Nieuw beleid

Voor nieuw beleid zijn in de Programmabegroting 2019-2022 kapitaallasten verwerkt. De kapitaallasten van het nieuwe beleid zijn ingedeeld in een aantal categorieën: lasten die voortvloeien vanuit een wettelijke verplichting, lasten die verband houden met vervangingsinvesteringen en lasten die betrekking hebben op overige bestuurlijke en vakinhoudelijke wensen. De overzichten zijn in de volgende bijlagen toegevoegd:

- Bijlage A: overzicht voorstel te honoreren nieuw beleid Programmabegroting 2019-2022 per prioriteit.
- Bijlage B: overzicht investeringen en uitgaven per programma 2019-2022.

Toelichting bijlagen

Aan de hand van de bijlagen A en B kan enerzijds het voorgestelde nieuwe beleid per prioriteit worden beoordeeld en anderzijds kan een totaaloverzicht worden gegeven van het nieuwe beleid per programma. Dit is de reden dat bijlage B is opgenomen.

1.5 Bijstelling van de programmabegroting

De begrotingspositie kan in structurele zin nog worden beïnvloed als gevolg van de uitkomsten Septembercirculaire Algemene uitkering Gemeentefonds en de hoofdlijnenrapportages 2018. Wanneer de uitkomsten van de hoofdlijnenrapportages 2018 structureel van invloed zijn op onze begrotingspositie (inclusief dekkingsplan) voor de jaren 2019-2022 wordt u via een afzonderlijke brief zo spoedig mogelijk (medio oktober 2018) geïnformeerd over de budgettaire effecten voor de begroting, inclusief eventuele wijzigingen in het dekkingsplan. De Programmabegroting 2019-2022 is geagendeerd voor de raadsvergadering van 1 november 2018. In deze vergadering kunt u een besluit nemen over een mogelijke bijstelling van de programmabegroting. Hierdoor is het mogelijk een eventuele aanpassing van de tarieven nog tijdig, voor 1 januari 2019, te behandelen.

Hoofdstuk 2 Dekkingsplan

Inleiding

In hoofdstuk 1 is in de tabel 'Resultaat Programmabegroting 2019-2022' het resultaat weergegeven van de uitkomsten van de programma's. Uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting met sluitende jaarschijven, waarbij de begroting structureel minimaal in evenwicht is.

In het dekkingsplan wordt onderscheid gemaakt tussen dekking van enerzijds incidentele lasten en anderzijds dekking van resterende (structurele) lasten. Incidentele lasten mogen met incidentele middelen gedekt worden. In bijlage A (overzicht voorstel te honoreren nieuw beleid 2019-2022) zijn onder andere per prioriteit de incidentele lasten nieuw beleid 2019 tot en met 2022 inzichtelijk gemaakt.

2.1 Dekkingsvoorstellen

In onderstaande tabel staan de dekkingsvoorstellen voor de Programmabegroting 2019-2022.

Financiële verkenning begroting 2019-2022				
(-/- = positief saldo)				
Omschrijving	2019	2020	2021	2022
Bestaand beleid	-103	-321	-678	-976
Nieuw beleid Coalitieakkoord	640	961	1.208	1.454
Voorstel aanpassing coalitieakkoord	-255	-255	-255	-255
Nieuw beleid	625	461	418	468
Totaal financiële effecten begroting 2019-2022	907	846	693	691
Dekkingsvoorstellen mogelijkheden				
a. Incidenteel nieuw beleid; algemene reserve	-287	-96	-33	0
b. Algemene uitkering toevoeging BTW-compensatiefonds	-270	-324	-375	-420
c. Verhoging OZB t.b.v. de stationsomgeving	0	-71	-139	-131
d. Taakstelling binnen totale programmabegroting	-140	-140	-140	-140
e. Aanvullende taakstelling binnen totale programmabegroting	-130	-130	-130	-130
f. Lagere kapitaalslasten verschuiving investering 2021	-28	-16	-6	0
g. Effecten bijstellingsbrief Programmabegroting 2019-2022	147	137	199	131
h. Verevening Algemene reserve	-199	-206	-70	
Totaal dekkingsmogelijkheden	-907	-846	-693	-690
Totaal financieel effect begroting 2019-2022	0	0	0	0

De afzonderlijke dekkingsvoorstellen worden hieronder verder toegelicht:

- Incidentele lasten mogen met incidentele middelen gedekt worden. Daarom wordt voorgesteld het incidentele nieuw beleid te dekken uit de Algemene reserve.
- Bij het verwerken van de Maart- en Meicirculaire is rekening gehouden met het meest negatieve scenario inzake het BTW compensatiefonds. Verschillende partijen zijn met het ministerie in overleg over de hoogte van dit bedrag. Voorgesteld wordt dit risico voor 60% te nemen en de opbrengst van de algemene uitkering gemeentefonds te verhogen.
- In het coalitieakkoord is aangegeven dat, er voor grote projecten, de OZB verhoogd kan worden. In de begroting en het coalitieakkoord is voor het project stationsomgeving al rekening gehouden met de dekking van de afschrijvingslast, het investeringsbedrag van 10 miljoen wordt gedekt uit de reserve Nuongelden.

Aanvullend hierop wordt voorgesteld de resterende kapitaalslasten (rente) te dekken met een OZB opbrengststijging. Voorgesteld wordt de OZB opbrengst in 2020 met 1,75% en in 2021 met 1,5% te laten stijgen.

- d. Om een sluitende begroting te kunnen presenteren is c.a. €140.000 nodig om vanaf jaarschijf 2021 structureel sluitend te zijn. Jaarschijf 2019-2021 laten nog wel een incidenteel tekort zien. Gekozen kan worden voor een verhoging van de baten (belastingen) of verlaging van de lasten. Voorgesteld wordt dit tekort in te boeken als een nog nader uit te werken taakstelling binnen de totale programmabegroting. Afhankelijk van de septembercirculaire wordt de uiteindelijke hoogte van de taakstelling bepaald.
- e. Naar aanleiding van de bijstellingsbrief is gebleken dat er naast de eerder opgenomen taakstelling een aanvullende taakstelling van €130.000 nodig is om een sluitende begroting te kunnen presenteren. In december zal de raad een voorstel gepresenteerd worden hoe de beide taakstellingen ingevuld kunnen worden.
- f. Alle investeringen zijn beoordeeld. Zowel van oud als nieuw beleid. Gebleken is dat er geschoven kon worden in tijd (jaar van investeren). Zo hebben bijvoorbeeld tractiemiddelen een economische en een technische levensduur die van elkaar kunnen verschillen. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een jaarlijks lagere kapitaalslast.
- g. Naar aanleiding van de bijstellingsbrief is gebleken dat er structureel een lagere Algemene Uitkering zal worden ontvangen daarnaast zijn er effecten naar aanleiding van een collegebesluit, de hoofdlijnenrapportages en overige effecten. De bedragen zijn in dit dekkingsvoorstel verwerkt.
- h. De jaarschijf 2022 is na verwerking van de bovenstaande dekkingsvoorstellen structureel sluitend. Voorgesteld wordt de incidentele tekorten van de jaren 2019 - 2021 te dekken door een onttrekking aan de Algemene reserve. Per saldo is dit over alle jaren een onttrekking van €475.000 aan de Algemene reserve.

Met bovengenoemde dekkingsvoorstellen is sprake van een meerjarig sluitende begroting.

Hoofdstuk 3 Budgetautorisatie

3.1 Financiële positie

De gemeente Nunspeet streeft naar financieel evenwicht. Hieronder verstaan wij een sluitende meerjarenbegroting met sluitende jaarschijven, waarbij de begroting structureel in evenwicht is. Dit komt overeen met het gestelde in artikel 189, lid 2 van de Gemeentewet: 'De raad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is. Hiervan kan afgeweken worden indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht'.

Van belang is het antwoord op de vraag op welke wijze de raad inzicht krijgt in de financiële positie. De raad moet kunnen vaststellen dat meerjarig voldoende middelen beschikbaar zijn voor:

- het uitvoeren van de taken waarvoor de gemeente zich moet inzetten;
- de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Bij de financiële positie gaat het ook om het vermogen van de gemeente om inzicht te geven over de mogelijke risico's die kunnen worden gelopen.

Dit houdt in dat:

- in de begroting alle lasten en baten zijn geraamd op basis van het bestaande beleid;
- de mogelijke risico's zijn aangegeven;
- de meerjarenbegroting een reëel beeld geeft van de financiële positie op de middellange termijn.

Voor het beoordelen van de financiële positie zijn de volgende onderdelen van belang:

- a. de budgettaire positie in 2019 tot en met 2022;
- b. het weerstandsvermogen;
- c. de beheersplannen;
- d. de grondexploitatie;
- e. de belastingcapaciteit;
- f. de reserves en voorzieningen.

Over deze punten wordt het volgende opgemerkt:

a. De budgettaire positie in 2019 tot en met 2022

In de begroting wordt per programma aangegeven wat de kaders zijn voor het bestaande beleid. De baten en lasten worden op basis van de begroting van het voorgaande jaar inclusief de inmiddels vastgestelde begrotingswijzigingen geraamd. Hierbij wordt rekening gehouden met de door de raad vastgestelde uitgangspunten. Daarnaast wordt, als blijkt dat externe factoren hiervoor aanleiding geven, in voorkomende gevallen afgeweken van het door de raad vastgestelde percentage voor prijsstijging en dergelijke.

Uitgangspunt is een solide financieel beleid met sluitende jaarschijven, waarbij de begroting structureel in evenwicht is. Daarom is in het dekkingsplan onderscheid gemaakt tussen dekking van enerzijds incidentele lasten en anderzijds dekking van structurele lasten. Het deel van de uitgaven nieuw beleid die eenmalig zijn, wordt gedekt door eenmalige middelen. Het restant (structurele lasten) tekort wordt gedekt door structurele baten. Geconcludeerd kan worden dat de Programmabegroting 2019-2022 structureel in evenwicht is.

b. Het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder ingrijpende beleidswijzigingen. Het weerstandsvermogen bestaat uit twee onderdelen, namelijk de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen geeft de

verhouding tussen deze twee onderdelen aan. In paragraaf 5.1 'Weerstandsvermogen' wordt hierop uitgebreid ingegaan.

Kenmerkend voor het risicoprofiel van Nunspeet is dat de gemeente een vrij sterke sociale structuur kent. Verder is van belang dat Nunspeet een vrij stabiele gemeente is qua bevolkingsomvang. De gemeente Nunspeet loopt daardoor minder risico's dan bijvoorbeeld een gemeente met uitbreidingslocaties of andere grootschalige ontwikkelingen. Voor risico's waarvan de omvang redelijk kan worden ingeschat, zijn voorzieningen gevormd, zoals de voorziening planschades/juridische procedures.

De vrije financiële middelen die de gemeente kan inzetten voor het dekken van tegenvallers wordt weerstandscapaciteit genoemd. De weerstandscapaciteit van Nunspeet wordt berekend door een samenvoeging van de volgende onderdelen: budget voor onvoorziene uitgaven, het vrij besteedbare deel van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves. Bij stille reserves moet worden gedacht aan bezittingen die beneden de marktwaarde in de boeken staan en die zonder bezwaar direct te verkopen zijn. De gemeente heeft echter nauwelijks nog panden anders dan panden en gronden die nodig zijn voor de grondexploitatie. Het weerstandsvermogen is voldoende om de risico's af te dekken.

c. Het onderhoud van kapitaalgoederen

Onderhoud betreft de uitvoering van preventieve dan wel correctieve maatregelen om het kapitaalgoed (gedurende de levensduur) in goede staat te houden of te brengen. De volgende kapitaalgoederen zijn voor Nunspeet van toepassing: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen. In paragraaf 5.2 'Onderhoud kapitaalgoederen' wordt per kapitaalgoed kort ingegaan op het beleid voor het onderhoud van de kapitaalgoederen. Gesteld kan worden dat voor elk kapitaalgoed een actueel beleidsplan aanwezig is, waarbij de raad heeft aangegeven wat het gewenste onderhoudsniveau is. In de Programmabegroting 2019-2022 zijn de budgetten opgenomen om het onderhoud adequaat uit te voeren. Verder zijn, wanneer noodzakelijk, vervangingsinvesteringen opgenomen.

Gesteld kan worden dat het niveau van het onderhoud is gebaseerd op actuele onderhoudsplannen en is afgestemd op het gewenste onderhoudsniveau.

d. De grondexploitatie

De grondexploitatie (inclusief de resultaten hieruit) is een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen, waarover het op dit terrein gaat, is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld (paragraaf 5.6 'Grondbeleid'). Van oudsher was al gekozen voor het realiseren van exploitaties met een positief resultaat, of ten minste kostendekkend.

Door de jaren heen heeft dit geleid tot een saldo in de grondexploitatie. Dit saldo is verwerkt in de reserve grondexploitatie. Een deel van deze reserve is niet-bestedbaar omdat dit nodig is om exploitatierisico's te kunnen afdekken.

De jaarlijkse herijking van het bodem- en plafondbedrag vindt plaats op grond van artikel 10, lid 3 van de Verordening artikel 212 van de Gemeentewet na het vaststellen van de jaarrekening. Het bodembedrag is gebaseerd op een in de nota 'Reserves en Voorzieningen' opgenomen berekening. Hierin wordt rekening gehouden met verschillende elementen, zoals investeringen lopende complexen, boekwaarde van nog in exploitatie te nemen complexen, verschil boekwaarde en agrarische waarde van aangekochte gronden, verplichtingen en te verwachten resultaat lopende complexen. Het plafondbedrag is berekend als buffer voor mogelijk strategische aankopen.

In de nota 'Reserves en voorzieningen herijking 2018' zijn het bodem- en plafondbedrag van de reserve geactualiseerd. De omvang van deze reserve is zodanig dat verwachte risico's en kwantificeerbare verliezen kunnen worden opgevangen. Om nu en in de toekomst verzekerd te zijn van een gezonde basis voor grondexploitatie is het op peil houden van de reserve van essentieel belang.

Naar aanleiding van een Rekenkameronderzoek naar de grondexploitaties is een instrumentarium ontwikkeld voor een betere controle en beheersing van (risico-)ontwikkelingen: het Meerjarenperspectief grondbedrijf (MPG). Dit MPG bevat een volledige actualisatie van alle grondexploitaties en een geactualiseerde risicoanalyse. Dit MPG wordt eenmaal per jaar opgesteld, een aantal maanden voorafgaand aan de jaarrekening, zodat uitkomsten in de

jaarrekening verwerkt kunnen worden. Het doel van dit MPG is de raad te informeren over de volgende onderwerpen:

- Beleid en uitgangspunten grondexploitatie
- Programmering: wijze waarop de plannen van onze gemeente passen binnen de kaders die de provincie heeft gesteld
- Stand van zaken en toekomstverwachtingen grondexploitaties, waaronder:
 - Ontwikkelingen
 - Financieel overzicht
 - Verschillenanalyse
 - Specifieke projectrisico's
- Financiële positie grondbedrijf

e. De (onbenutte) belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit kan worden bepaald op de ruimte tussen de geraamde opbrengst van de OZB-belasting en de inkomensmaatstaf OZB in de Algemene uitkering Gemeentefonds. De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt weergegeven in de paragraaf Weerstandsvermogen.

De tarieven voor afvalstoffen- en rioolheffing zijn 100% kostendekkend geraamd.

f. De reserves en voorzieningen

Via de jaarlijkse herijking heeft de raad voldoende zicht op de stand van zaken over de reserves en voorzieningen. Hierbij worden, wanneer gewenst dan wel noodzakelijk, voorstellen gedaan voor:

- het bijstellen van de bodem- en plafondbedragen;
- het opheffen van de reserves of voorzieningen;
- het instellen van een reserve of een voorziening;
- het overhevelen van middelen van de algemene reserve naar een specifieke bestemmingsreserve of een voorziening;
- de beslagen over de reserves en voorzieningen.

De herijking 2018 van de nota 'Reserves en Voorzieningen' is 28 juni 2018 behandeld in de raad. Deze herijking is mede de basis voor de inzet van de reserves en voorzieningen in het jaar 2019 en de prognosejaren 2020-2022. De algemene reserve wordt puur gezien als buffer voor risico's waarvoor geen voorziening is gevormd. Voor de risico's zijn voorzieningen getroffen. Daarnaast zijn bestemmingsreserves ingesteld voor de realisatie van een specifiek doel. Tevens zijn de aanbevelingen van de accountant bij de jaarrekening 2017 verwerkt. Ten slotte is een aantal egalisereserves ingesteld.

Voor de verschillende reserves zijn bodem- en plafondbedragen, voor de realisatie van de doelen, berekend. Bij het huidige ambitieniveau zijn alle reserves voldoende.

3.2 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de inkomsten van de gemeente toegelicht die niet direct aan een programma zijn toe te rekenen. De bekostiging van het voorzieningenniveau in de gemeente wordt onder meer gevonden in algemene dekkingsmiddelen. Het gaat hierbij om belastingen, de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en overige baten en lasten. Het gaat met name over de onroerendezaakbelastingen en de uitkeringen uit het Gemeentefonds. Deze middelen hebben geen vastgesteld bestedingsdoel in tegenstelling tot bijvoorbeeld de afvalstoffen- en rioolheffing.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

In hoofdstuk 1 is ingegaan op de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Onroerendezaakbelasting

Deze belasting is toegelicht in hoofdstuk 1. In hoofdstuk 5, paragraaf 7 Lokale heffingen wordt nader ingegaan op deze belastingen.

Onvoorziene uitgaven

Uitgangspunt van het financieel beleid is dat in de begroting een post voor onvoorziene uitgaven wordt opgenomen. In de begroting is een bedrag geraamd van circa € 89.500,--. Dit bedrag wordt gesplitst in onvoorziene uitgaven incidenteel (€ 64.000,--) en onvoorziene uitgaven structureel (€ 25.500,--). Rekening houdend met een stringente toepassing van de afgesproken spelregels voor het gebruik van deze post, zijn deze bedragen verantwoord.

3.3 Kerngegevens waarop de ramingen zijn gebaseerd

Bestuurlijke structuur	Raadsleden	Wethouders
SGP	7	1,8
Gemeentebelang	6	1,5
ChristenUnie	4	1
CDA	2	
VVD	1	
PvdA/Groenlinks	1	

	Rekening 2017 (31-12)	Begroting 2018 (1- 1)	Begroting 2019 (1- 1)
Financiële structuur (x € 1.000,--) (-/- = opbrengsten of lagere kosten)			
Baten	-58.050	-56.633	-59.050
Lasten	<u>57.662</u>	<u>57.349</u>	<u>60.258</u>
Saldo baten minus lasten	-388	716	1.208
Dotaties respectievelijk onttrekkingen reserves	<u>-3.019</u>	<u>825</u>	<u>-302</u>
Batig saldo jaarrek./saldo begr. (excl. dekkingsplan)	-3.407	1.541	907

Balans (x € 1.000,--)			
Materiële vaste activa	38.997		
Financiële vaste activa	2.267		
Vlottende activa	35.506		
Eigen vermogen	41.732		
Saldo jaarrekening	3.407		
Voorzieningen	7.977		
Langlopende schulden	14.753		
Vlottende passiva	8.901		
Sociale structuur *			
Inwoners	26.892	26.900	27.242
Jongeren (< 18 jaar)	6.773	6.856	6.026
Ouderen (> 64 jaar)	5.246	5.117	5.524
Minderheden	355	330	359
Bijstandsgerechtigden	284	338	289
Huishoudens met een laag inkomen	2.939	2.900	2.965
Aantal leerlingen 4 tot en met 12 jaar	2.795	2.506	2.478***
- Openbaar basisonderwijs	28	40	20***
- Bijzonder basisonderwijs	2.767	2.466	2.458***
Leerlingen speciaal basisonderwijs	317	454	426***
Leerlingen speciaal voortgezet onderwijs	38	142	50***
Leerlingen bijzonder voortgezet onderwijs	459	430	436***

Fysieke structuur *			
Oppervlakte land in hectare	12.873	12.873	12.873
Oppervlakte binnenwater in hectare	80	80	80
Woonruimten**	12.678	12.220	10.725
Historische woningen in bewoonde oorden	579	579	579

* Voor de cijfers sociale en fysieke structuur is gebruikgemaakt van de gegevens van de Algemene uitkering Gemeentefonds.

** Vanaf 2015 geldt voor de woonruimten de definitie van de Wet BAG.

*** Peildatum 1-10-2017 en prognose

Programma 1. Sociaal Domein

Inleiding

Ook voor de komende vier jaren gaan wij uit van de eigen kracht van onze inwoners. Niemand valt buiten de boot en kwetsbare groepen gaan we actief bij de samenleving betrekken. Voor wie dat nodig hebben blijft er een goed 'vangnet'. Ook willen we bezien hoe we de belangrijke taak van mantelzorgers in onze samenleving kunnen ontlasten.

Bestuurlijke kaders

- Kadernota Participatiewet
- Verordening bijdrageregeling minima 2018
- Verordening individuele inkomenstoelage 2018
- Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw en loaz 2015
- Beleidsregels terugvordering en verhaal
- Beleidsplan Participatiewet 2015
- Verordening tegenprestatie
- Re-integratieverordening Participatiewet 2018
- Nieuwe Beleidsregels 2017-2018
- Beleidsregels bijzondere bijstand 2016
- Beleidsregels Collectieve zorgverzekering 2017-2018
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Nunspeet 2015
- Beleidsplan Wmo 2017-2020
- 'De gemeente als regisseur'; subsidienota gemeente Nunspeet 2013-2016
- Nota "op de bank of in beweging?"
- Transformatie Jeugdzorg Noord-Veluwe Beleidskader 2015 – 2018 'In één keer goed'
- Nota preventief jeugdbeleid gemeente Nunspeet 2015-2018
- Nota armoedebeleid 2017-2018

Wat willen we bereiken?

Er wordt geen misbruik gemaakt van sociale voorzieningen.

Als gemeente bieden we ondersteuning en zorg aan inwoners die dat nodig hebben. We gaan ervanuit dat mensen hier op een nette manier mee omgaan en hier niet ten onrechte gebruik van maken, waardoor anderen daar direct of indirect hinder van ondervinden.

Wat gaan wij doen?

Sancties opleggen bij misbruik van uitkeringen en persoonsgebonden budget (PGB).

Voorkoming en bestrijding ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen en pgb's en misbruik of oneigenlijk gebruik van de Wmo 2015.

1. Het college informeert cliënten of hun vertegenwoordiger in begrijpelijke bewoordingen over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een maatwerkvoorziening of pgb zijn verbonden en over de mogelijke gevolgen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.
2. Een cliënt informeert het college op verzoek of uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een besluit.
3. Het college kan een besluit herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat de cliënt onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid of wanneer de cliënt de maatwerkvoorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruikt.
4. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen zes maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
5. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens door de cliënt opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van de cliënt en degene die daaraan opzettelijk zijn medewerking heeft verleend, geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten pgb.
6. Als het recht op een in eigendom of een in bruikleen of in pgb verstrekte voorziening is ingetrokken, kan deze voorziening worden teruggevorderd.

Opschorting betaling uit het pgb

1. Het college kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor ten hoogste dertien weken als er ten aanzien van een cliënt een ernstig vermoeden is gerezen dat er sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 2.3.10, eerste lid, onder a, d of e, van de wet.
2. Het college kan de Sociale verzekeringsbank gemotiveerd verzoeken te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb voor de duur van de opname als sprake is van een omstandigheid als bedoeld in artikel 18, derde lid, onder d.

Onderzoek

Het college onderzoekt, al dan niet steekproefsgewijs, het gebruik van maatwerkvoorzieningen en pgb's met het oog op de beoordeling van de kwaliteit en recht- en doelmatigheid daarvan.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Wat willen we bereiken?

Inwoners hebben een zinvolle daginvulling

Het is belangrijk je dag op een goede manier te kunnen invullen. Behoeften en wensen van mensen zijn hierin niet gelijk. Het is belangrijk dat er verschillende mogelijkheden voor mensen zijn om zelf invulling te kunnen geven aan hun dag en daarmee aan hun leven. Dit geldt voor iedereen die het nodig heeft, vanuit zijn of haar eigen omstandigheden. Denk hierbij aan de mogelijkheden voor onderwijs, betaald werk, vrijwilligerswerk en de ontmoeting met anderen. Een zinvolle daginvulling is niet voor iedereen vanzelfsprekend, waardoor wij op dit vlak ook ondersteuning bieden in verschillende vormen.

Wat gaan wij doen?

Klanttevredenheidsonderzoeken naar tevredenheid en zorg en ondersteuning die vanuit de gemeentelijke verantwoordelijkheid wordt geboden.

De gemeente Nunspeet voert jaarlijks een onderzoek uit naar de ervaringen van klanten met het gebruik van- en de toegang tot de Wmo. dit onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van de door de VNG verplichte vragenlijst.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Wat willen we bereiken?

Inwoners krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben

Het is belangrijk dat de lijn preventie – ondersteuning – zorg goed staat. Dit betekent dat er goede basisvoorzieningen zijn, dat mensen naar elkaar kunnen omzien, dat er een goed leef- en opvoedklimaat is, dat mensen kunnen kiezen voor goede zorg en daarbij zo nodig ondersteund worden. Dat inwoners de ondersteuning of zorg krijgen die zij nodig hebben, passend bij hun situatie. Niet te licht, maar ook niet te zwaar. Er zijn kwetsbare inwoners die zelf niet volledig de juiste ondersteuning kunnen vragen en ook niet volledig zelf regie kunnen voeren. Er is een vangnet voor inwoners als het echt niet meer lukt op eigen kracht verder te gaan. We staan voor een samenhangende aanpak die aandacht heeft voor alle leefgebieden waar de inwoner mee worstelt, en de samenhang daartussen. Het perspectief van de inwoner is leidend. Ook op organisatorisch gebied werken we samen in het sociaal -, medisch - en veiligheidsdomein, zodat inwoners beter geholpen worden.

Wat gaan wij doen?

Voorstel naar de inzet en taken van sociaal regisseurs.

Het is belangrijk goed te kijken naar mogelijke taken en inzet van sociaal regisseurs, naast de functies die er al zijn zoals consultants in het sociaal domein, procesregisseur sociaal domein en clientondersteuners. Hier komt een voorstel voor.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Lokale uitwerking landelijk manifest Waardig ouder worden.

Met de lokale partijen en de ouderenbonden wordt een lokaal convenant opgesteld dat ook openstaat voor andere partijen. Hierbij wordt een belofte uitgesproken aan de senioren onder de Nunspeetse inwoners. Ter aftrap wordt er eind 2018/begin 2019 een bijeenkomst (zo mogelijk in NEO-verband) georganiseerd met politieke partijen, verenigingen, onderwijs, welzijn en ouderenbonden. Vervolgens wordt er een werkgroep geformeerd die de verdere uitwerking gaat doen.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen lokale 'inclusieve' agenda om uitvoering te geven aan het VN-verdrag voor mensen met een handicap.

Voor de invulling van de lokale inclusieve agenda moet het gesprek worden aangegaan met diverse lokale betrokkenen en belanghebbenden. De uitkomsten worden vastgelegd in een lokale inclusieagenda die in 2019 wordt opgesteld. In de agenda staan thema's en acties die lokaal het meest van belang zijn en in de periode 2020-2022 nader worden uitgewerkt door de desbetreffende afdeling/het desbetreffend team samen met betrokkenen/belanghebbenden, om ervoor te zorgen dat inwoners met een beperking beter mee kunnen doen.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen plan bieden van ondersteuning (v)chtscheidingen, ouderschaps cursussen, relatieondersteuning en weerbaarheid.

Voor de periode 2019-2022 wordt een nieuwe lokale nota preventief jeugdbeleid voorbereid. Genoemde thema's en onderlinge samenhang worden hierin verder uitgewerkt.

Wat betreft weerbaarheid wordt onder andere een vervolg gegeven aan het project Gedrag op de scholen.

Ouderschaps cursussen vallen met name onder het (reguliere) aanbod van het CJG. Dat zelfde geldt voor aandacht voor jeugdigen en hun ouders in scheidingssituaties.

Het landelijke actieprogramma 'Scheiden... en de kinderen dan?' benoemt concrete actielijnen om kinderen en ouders beter voor te bereiden op en te begeleiden in scheidingssituaties, zodat escalatie zoveel mogelijk voorkomen kan worden. De Gelderse regio's werken dit actieplan gezamenlijk uit in het provinciale project 'Scheiden zonder schade'.

Hierin is er aandacht voor voorlichting en preventie en het inschatten van risico's (risico-taxaties) en communicatie hierover. Daarnaast wordt met de regio's toegewerkt naar een 'scheidingsloket' waar onder andere justitiepartners het beschikbare hulpaanbod per gemeente inzichtelijk hebben ingeval van (complexe) scheidingssituaties.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Op basis van een te houden evaluatie zo nodig komen tot verdere versterking van het Centrum voor jeugd en gezin (CJG).

In nauwe samenwerking met het CJG zetten we in op verdere versterking en positionering van het CJG in Nunspeet. Evaluatiegesprekken met ouders, CJG en aanbieders gaan houvast geven of de juiste dingen worden gedaan en bereikt. Daarnaast worden de komende tijd de veertig uitgangspunten uit de regionale uitvoeringsnota jeugd concreet uitgewerkt. Belangrijke lokale acties daarin zijn de afstemming met huisartsen, een laagdrempelige profilering van het CJG, goede inbedding en positionering van het CJG, goede samenwerking met het welzijnswerk en goede samenwerking tussen CJG, Wmo, Participatie en onderwijs. De lokale acties voor de komende jaren zullen verder worden uitgewerkt in de nota preventief jeugdbeleid 2019-2022.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Op zoek naar nieuwe financiële structurele oplossingen om de tendens van oplopende financiële tekorten vanuit de Jeugdwet te keren.

Uit onderzoek blijkt een toename van gemiddelde uitgaven per cliënt en het aantal cliënten. Per segment zijn grote verschillen in stijging. In regionaal verband wordt ingezet op beheersmaatregelen. Via monitoring zal analyse op aanbieder- en productniveau plaatsvinden. Met aanbieders met de grootste toename zullen frequenter voortgangsgesprekken worden gepland. Evaluatiegesprekken met ouders, CJG en aanbieder gaan houvast geven of de juiste dingen worden gedaan en bereikt. Via het innovatiefonds zal ingezet worden op meer inhoudelijke vernieuwing bij aanbieders. Met onderwijs zal afgestemd worden om schooluitval zoveel mogelijk te beperken. Onderzocht wordt of verblijfszorg afgebouwd kan worden door meer thuis nabije hulp. Een pilot samenwerking lokale huisartsen en GGZ-hulp heeft als doel om meer hulp vroegtijdig en laagdrempelig en goedkoper op te pakken. Naast de regionale aanpak zal ook op lokaal niveau beoordeeld worden op welke manier de stijging van uitgaven kan worden omgebogen.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen integrale aanpak van integratie, onderwijs (taalles) en werk voor statushouders.

Het inburgeringsbeleid (landelijk) zal worden aangepast (2020). Gemeenten krijgen hierin meer de regie. Vanuit de nieuwe wetgeving heeft de gemeente de mogelijkheid om vroegtijdig een brede integrale intake te doen met als resultaat een persoonlijk plan inburgering en participatie. Dit is maatwerk: een persoonlijk programma voor het

leren van de taal in combinatie met werk, vrijwilligerswerk, studie of stage. Uitgangspunt is dat iedereen op een voor hem of haar zo hoog mogelijk niveau inburgerd en naar eigen vermogen zo goed mogelijk participeert in de Nederlandse samenleving, liefst via betaald werk.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen plan wat er nodig is aan zorg en ondersteuning voor dementerende ouderen.

Voor de gemeente Nunspeet wordt tussen 2016 en 2030 een stijging van het aantal mensen met dementie verwacht van 480 in 2015 naar 750 in 2030 (een stijging van 56%). In 2019 worden de eerste stappen gezet om een dementievriendelijke gemeente te worden, wat betreft zorg, wonen en welzijn. Goede samenhangende begeleiding en ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers staat daarbij centraal.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen plan meer sturing op toegang via zorgverleners die rechtstreeks naar jeugdzorg verwijzen.

In regionaal verband wordt via meerdere werkgroepen gewerkt aan de uitvoeringsagenda Jeugd en de uitrol en ontwikkelpunten van het vastgestelde beleid. De werkgroep Toegang zal een plan opstellen om meer sturing te krijgen op de toegang van de Jeugdhulp. De huisartsen, het CJG en het Onderwijs zijn hierin belangrijke partners. Lokaal zullen acties uitgezet worden voor een betere verbinding met huisartsen en het lokale voorveld (versterking van de lijn preventie-ondersteuning -zorg).

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Wat willen we bereiken?

Inwoners voelen zich betrokken bij hun omgeving

Met betrokkenheid voel je je verbonden met anderen, de omgeving waar je woont en de organisatie waarvoor je werkt. Betrokken mensen zijn hulpvaardiger, trotser, gezonder, meer tevreden en energiever. En tonen meer eigen initiatief om de eigen omgeving te verbeteren. Wij geven ruimte aan initiatieven van inwoners en zorgen voor een goede infrastructuur waarin betrokkenheid in de eigen leefomgeving goed een plaats krijgt. Dit betekent aan de ene kant dat wij initiatieven faciliteren, maar ook dat wij loslaten zodat inwoners zelf initiatief kunnen nemen.

Wat gaan wij doen?

Evalueren pilot huisvesten Servicepunt Vrijwilligers in Veluvine.

Als pilot voor een jaar is het Servicepunt Vrijwilligers op 26 juli 2018 verhuisd naar Veluvine, met als insteek om meer aansluiting met het werkveld te vinden, door er meer 'tussenin' te zitten. Er zijn al samenwerkingsverbanden met Stichting Welzijn Nunspeet, Vluchtelingenwerk, Taalhuis, Nuborgh en andere organisaties die actief zijn binnen Veluvine. Het stimuleren van 'wandelingengesprekken' door ook fysiek aanwezig te zijn op zo'n centrale gesprek leidt weer tot nieuwe vormen van samenwerking en meer inzicht in wat er in het Nunspeetse speelt op het gebied van vrijwilligerswerk. De pilot wordt in april 2019 geëvalueerd, omdat de huur van de ruimte uiterlijk eind mei 2019 moet worden opgezegd of verlengd. Meetpunten hierbij zijn de contacten die door de verhuizing tot stand gekomen zijn en de nieuwe vormen van samenwerking. Door middel van korte informele interviews met betrokken partijen wordt nagegaan hoe de verhuizing is beleefd, en waar de meerwaarde (of nadelen) worden ervaren. Naar aanleiding daarvan wordt een nader advies geformuleerd over de huisvesting van het servicepunt.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Inventariseren behoefte aan respijtzorg, welke voorzieningen zijn nodig om mantelzorgers te ontlasten.

Eind 2018 worden uitkomsten geanalyseerd van het onderzoek onder mantelzorgers naar wat er voor hen nodig is om hen te ontlasten, in de vorm van o.a. respijtzorg. De uitkomsten worden verwerkt in de Toekomstagenda Mantelzorgers en Vrijwilligers waarin acties en thema's worden benoemd. Deze toekomstagenda wordt opgesteld in 2018/2019.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Huidige jongerenontmoetingsplekken goed onderhouden en in overleg met jongeren aantrekkelijker maken.

De jongerenontmoetingsplekken in Nunspeet en Vierhouten worden goed onderhouden. Het Straathoekwerk beziet samen met betrokken jongeren wat de wensen voor (her)inrichting zijn als de jongerenontmoetingsplek gerenoveerd of opnieuw ingericht moet worden. Dit om de inrichting zo veel mogelijk af te stemmen op de wensen van jongeren.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Onderzoek naar jongerenontmoetingsplek (JOP) in Hulshorst.

Het Straathoekwerk gaat met jongeren in Hulshorst in gesprek of er behoefte is aan een jongerenontmoetingsplek en zo ja, wat de wensen zijn voor de inrichting. Dit onderzoek wordt meegenomen in de nota preventief jeugdbeleid 2019-2022.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Wat willen we bereiken?

Inwoners voelen zich veilig, thuis en in hun omgeving

Een veilige samenleving, waar inwoners zich veilig voelen zowel thuis als in hun leefomgeving. Veiligheid is immers een basisbehoefte. Geweld en overlast hoort nergens thuis, niet op straat en zeker niet in je eigen huis, waar je veilig moet zijn en je je veilig moet voelen om jezelf te kunnen zijn, te groeien en je te ontwikkelen. Veiligheid en zorg gaan hand in hand. Door samenhang, samenwerking en een sluitende aanpak proberen we schade / letsel die voortkomt uit de inbreng van andere mensen c.q. de sociale omgeving, zoveel mogelijk te beperken dan wel te voorkomen. Inwoners mogen zich niet onveilig voelen. We willen huiselijk geweld en kindermishandeling stoppen, terugdringen en de schade beperken. We willen zo de cirkel van geweld, de overdracht van generatie op generatie, doorbreken. Er ligt een grote opgave om samen het verschil te maken. We hebben elkaar nodig om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen en de schade ervan te beperken.

Wat gaan wij doen?

Creëren sluitende aanpak voor zorg en ondersteuning van personen met verward gedrag.

Gemeenten hebben vanuit het Rijk de opdracht gekregen om voor 1 oktober 2018 een plan van aanpak op te stellen die leidt tot een sluitende aanpak voor mensen met verward gedrag. In Nunspeet werken we samen, zowel in NEO-verband als in regionaal verband, om invulling te geven aan dit plan. Het plan van aanpak is in 2018 vastgesteld en krijgt de komende jaren verder vorm.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

In samenspraak met CJG, Straathoekwerk, Omnia wonen, onderwijs, politie en justitie werkwijze veiligheidsketen bezien.

In 2019 wordt het huidige Integraal Veiligheidsplan (IVP) herzien en het IVP 2020-2023 opgesteld. De gemeente voert de regie op het veiligheidsbeleid en op de samenwerking tussen de in- en externe betrokken partners. Alle facetten van veiligheid worden bijeengebracht om gezamenlijk te komen tot een veilige samenleving,

Alle schakels van de veiligheidsketen (proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg) dienen goed op elkaar aan te sluiten en er dient een goede systematiek, samenhang en samenwerking te zijn (sluitende aanpak).

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Beleid ontwikkelen over evenementenlocaties met specifieke aandacht voor aantal evenementen per locatie en richtlijnen voor geluid.

Er wordt geluidbeleid ontwikkeld voor (muziek)evenementen buiten inrichtingen. Per locatie wordt bezien:

Welk type evenement er kan plaatsvinden;

Welke geluidnormen per locatie gelden;

Hoeveel evenementen van elk type kunnen plaatsvinden.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Wat willen we bereiken?

Inwoners zijn financieel zelfredzaam

Inwoners zijn financieel zelfredzaam wanneer zij weloverwogen keuzes kunnen maken zodat de financiën in balans zijn, zowel op korte als op lange termijn. We vinden werk nog altijd de beste manier om aan armoede te ontsnappen. Daarom stimuleren we inwoners ook om aan de slag te gaan. Daar staat tegenover dat we de plicht hebben om goed te zorgen voor mensen die voor een langere tijd niet in staat zijn om te werken, bijvoorbeeld door ziekte of handicap. Financieel zelfredzaam zijn betekent ook dat inwoners weten wanneer zij tijdig hulp moeten inroepen. Goed omgaan met geld is voor sommigen steeds lastiger. We voorkomen en bestrijden sociale uitsluiting van onze inwoners zodat zij beschikken over een voldoende besteedbaar inkomen en volwaardig maatschappelijk kunnen participeren. Eigen verantwoordelijkheid blijft daarbij het uitgangspunt, maar we realiseren ons ook dat het voor inwoners soms moeilijk is om die verantwoordelijkheid waar te maken. Niet iedereen is daartoe in gelijke mate in staat en psychologische mechanismen kunnen de zaken nog eens bemoeilijken. Er is preventie tot en met nazorg met als doel zowel financiële problemen, als de oorzaak hiervan, op te lossen of te stabiliseren zodat ze geen belemmering vormen om mee te doen aan de samenleving. De inwoner blijft (zoveel mogelijk) zelf verantwoordelijk en we werken integraal.

Wat gaan wij doen?

Opstellen plan vroegtijdig ingrijpen bij problematische schulden en snelle toegang tot hulpverlening, met specifieke aandacht voor jongeren.

Inwoners zijn financieel zelfredzaam wanneer zij weloverwogen keuzes kunnen maken zodat de financiën in balans zijn, zowel op de korte als lange termijn. Financieel zelfredzaam zijn betekent ook dat inwoners weten wanneer zij tijdig hulp in moeten roepen. En goed weten hoe ze met geld moeten omgaan.

In het plan schuldhulpverlening wordt opgenomen welke maatregelen, activiteiten en voorzieningen zich richten op het financieel vaardig worden van onze inwoners en hoe ze hun financiën op orde houden. We zorgen voor een snelle toegang tot schuldhulpverlening en geven prioriteit aan jongeren.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen communicatieplan voor pro-actieve en gerichte communicatie welke (sociale) voorzieningen er beschikbaar zijn.

Voor inwoners van de gemeente Nunspeet is helder welke (sociale) voorzieningen er beschikbaar zijn in de gemeente en hoe de toegang daarvoor geregeld is. De sociale kaart is een van de middelen om de voorzieningen inzichtelijk te maken voor inwoners. In 2019 wordt er een communicatieplan opgesteld om de (sociale) voorzieningen gericht en pro-actief onder de aandacht te brengen.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Onderzoek naar de inkomenspositie van de laagste inkomens, met name het effect van het gemeentelijk armoedebeleid op netto inkomenspositie.

We vinden werk nog altijd de beste manier om aan armoede te ontsnappen. Daarom stimuleren we inwoners ook om aan de slag te gaan. We voorkomen en bestrijden sociale uitsluiting van onze inwoners, zodat zij beschikken over een voldoende besteedbaar inkomen en volwaardig kunnen participeren.

We doen onderzoek naar de netto inkomenspositie van de laagste inkomens, met name het effect van het gemeentelijk armoedebeleid hierop.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Wat willen we bereiken?

Inwoners zijn taalvaardig en digitaal zelfredzaam

Het is belangrijk dat mensen snappen hoe de Nederlandse samenleving werkt en dat zij goed kunnen deelnemen aan de samenleving. Essentieel daarbij is een goede beheersing van de Nederlandse taal. Daarnaast is veel informatie digitaal te vinden, en worden zaken met bedrijven en de overheid steeds meer digitaal afgehandeld. Een belangrijke voorwaarde is dat inwoners digitaal vaardig genoeg zijn om optimaal gebruik te kunnen maken van digitale diensten om zo zelfstandig zaken te kunnen (blijven) doen.

Wat gaan wij doen?

Opstellen aanpak laaggeletterdheid.

De gemeente Nunspeet krijgt voor de periode 2015 t/m 2018 op basis van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) via de Arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noord Veluwe een rijksbijdrage voor volwasseneneducatie. De volwasseneneducatie bestaat uit formele en non-formele educatie; de eerstgenoemde vorm leidt tot een diploma, de laatstgenoemde vorm niet. Bij de besteding van de verkregen rijksbijdragen werken de gemeenten van de Noordwest Veluwe + Zeewolde nauw samen. Het is nog niet duidelijk of de rijksbijdragen via het gemeentefonds wordt verstrekt of opnieuw via de arbeidsmarktregio. Voor de groep laaggeletterden is in de regio Noordwest Veluwe + Zeewolde vorming / scholing mogelijk via het centraal gevestigde Taalhuis (Harderwijk) en de decentrale Taalpunten in de bibliotheekvestigingen (waaronder dus Nunspeet).

In de huidige samenleving kunnen laaggeletterden moeilijk meekomen. Niet alleen door een taalachterstand, maar ook door de digitalisering en de snelle technologische ontwikkelingen ondervinden zij steeds vaker problemen. Daarnaast heeft ook een steeds groter wordende groep geschoolde inwoners moeite zich adequaat en zelfstandig te handhaven in de door technologie gedreven samenleving. . Voor die groep digitaal minder vaardige inwoners is nog weinig passende vorming / scholing mogelijk. Weliswaar voorzien bibliotheken inmiddels in deze leemten met

cursussen als Klik & Tik en Digisterker, maar dit zou nog meer gestructureerd kunnen via bijv. Digi(Taal)huizen. Het Kabinet besteedt in NI Digibeter, de agenda voor de digitale overheid, voor het eerst aandacht (ook in financiële zin) aan deze groep digitaal minder vaardige inwoners.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Wat willen we bereiken?

Wij helpen iedereen die kan werken aan het werk

We streven naar een samenleving waarin iedereen van betekenis is en kan meedoen. Dit doen we door in te zetten op ontwikkeling in participatie en via duurzame inzetbaarheid in werk, ondersteund door een proces van ontwikkelen – leren – werken. Een greep uit de redenen om te werken: zinvol bezig zijn, bijdragen aan de samenleving, financiële redzaamheid, persoonlijke ontwikkeling, een goed dagritme, mensen ontmoeten, geld om te sparen en om van te ontspannen en meer genieten van je vrije tijd. Zo werkt werk door op veel verschillende levensgebieden, waardoor wij hier vol op inzetten.

Wat gaan wij doen?

Ondersteunen inwoners met beperkte afstand tot de arbeidsmarkt met kort intensief programma.

In samenwerking met de gemeente Elburg is bij de Inclusief Groep het traject "Sprint naar werk" ontwikkeld om mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt weer volledig werkfit te plaatsen bij werkgevers. Het traject is recent ook met de eerste groep gestart.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Onderzoeken mogelijkheid van alternatieve (re)integratietrajecten.

Inwoners zal de gelegenheid worden geboden een kansrijk eigen bedrijf te starten met tijdelijk behoud van uitkering. Voor jongeren zonder startkwalificatie wordt een traject bij de Inclusief Groep ontwikkeld om om de arbeidsmarkt op te gaan.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Wat willen we bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 1

Wat gaan wij doen?

(Pilot) GGZ Jeugd dichtbij de huisartsen

Voor meer samenhang in de toegang tot de jeugdhulp wordt gewerkt aan het versterken van de samenwerking tussen het CJG en de huisartsen in Nunspeet. Nu de kosten van de jeugdhulp voor met name de GGZ hulp blijven stijgen willen we een pilot starten om de toegang tot de duurdere specialistische GGZ hulp af te vangen bij de huisartsen via een praktijkondersteuner GGZ Jeugd (WO-niveau) en/of een jeugdgezinswerker. Huisartsen hebben een vertrouwensfunctie en veel ouders gaan bij vragen toch eerst naar de huisarts. De bedoeling is dat kinderen en ouders een sneller en beter passend antwoord krijgen op hun ondersteuningsvraag. Goede voorbeelden hiervan (o.a. Zwolle en Kampen) laten zien dat de doorverwijzing met 50 tot 80% afneemt. De ondersteuning wordt laagdrempeliger en voorkomt stigmatisering.

Het voorlopige plan ziet er lokaal als volgt uit.

1. Faciliteer in schrijven plan
2. Regel dit project in maximaal 2 of 3 bijeenkomsten
 - a. Welke informatie heeft achterban (vooraf ophalen)
 - b. Welke informatie is nodig (gezamenlijk bepalen)
 - c. Wat is nodig om op zelfde level tot een oplossing te komen
3. Huisartsen moeten worden ontzorgd
 - a. wat willen we bereiken,
 - i. Snelle interventie
 - ii. Brede triage
 - iii. Normaliseren
 1. Licht bij Basis GGZ
 2. Onderbehandeling? Als bij huisarts en CJG te lang blijft sudderen
 3. Overbehandeling? Als max. behandeling wordt ingezet door GGZ
 - iv. Behandel ook (juist) ouders en niet alleen kind
 - b. hoe gaan we dat praktisch regelen en
 - c. nascholing POH-GGZ / Jeugdgezinswerker (JGW)
4. Deelnemers projectgroep: JGZ, CJG, gemeente, huisartsen, projectleider, zorgverzekeraar, GGZ aanbieders (1, 2, 2, 2, 1,1,2)

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Externe huisvesting Servicepunt Vrijwilligers

Servicepunt vrijwilligers is nu als pilot gehuisvest in de Velivine. Dit met als doel om dichterbij de doelgroep en samenwerkingspartners gehuisvest te zijn.

De huisvestingskosten kunnen niet volledig gedekt worden uit het bestaande budget. De huisvesting kan deels ten laste van bestaand budget Servicepunt Vrijwilligers worden gebracht. Hiervan kan maximaal € 8.000 structureel worden benut. Het restant van € 7.000 wordt aangevraagd als nieuw beleid.

Voor het aanschaffen en overzetten van benodigde apparatuur (ict, telefonie) is een eenmalige bijdrage benodigd.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Sanitaire voorzieningen Dorpshuis Vierhouten

Vervangen bestaande toiletruimte en douche voor een mindervaliden toilet.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	790	780	795
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	*	0,83%	0,55%
Kinderen in uitkeringsgezinnen	%	2,58%	2,50%	2,50%
Netto Participatiegraad	% mensen tussen de 15 en 67 jaar dat een baan heeft	68,30%	*	88,21%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 21 jarigen	1,22%	*	1,22%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	66	*	101
Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 10.000 inwoners	71	*	53
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	% van populatie < 18 jaar t/m 18 jaar>	8,4	8%	10%
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	% van populatie < 12 - 23 jaar met jeugdhulp t/m 12 - 23 jaar met jeugdhulp>	0,43%	10%	0,38%
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdreclassering	%	0,13%	0,09%	0,13%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	187	124	184

*Indicator niet bekend

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
1.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.040	3.036	3.035	3.033
1.2 Wijkteams	478	478	478	478
1.3 Inkomensregelingen	5.690	5.662	5.662	5.662
1.5 Arbeidsparticipatie	4.061	3.845	3.746	3.691
1.6.1 Maatwerkvoorzieningen (WMO) BeM	763	763	763	763
1.6.2 Maatwerkvoorzieningen (WMO) Dienstverlening	1.996	1.996	1.996	1.996
1.7.1 Maatwerkdienst-verlening 18+	2.683	2.683	2.683	2.683
1.7.2 Maatwerkdienst-verlening 18-	6.155	6.231	6.290	6.317
1.81 Geëscaleerde zorg 18+	60	60	60	60
1.82 Geëscaleerde zorg 18-	37	37	37	37
Totaal Lasten	24.963	24.792	24.750	24.720
Baten				
1.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-117	-117	-117	-117
1.3 Inkomensregelingen	-4.504	-4.504	-4.504	-4.504
1.7.1 Maatwerkdienst-verlening 18+	-150	-150	-150	-150
Totaal Baten	-4.771	-4.771	-4.771	-4.771
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	20.192	20.021	19.980	19.950

Programma 2. Onderwijs

Inleiding

Onderwijs is de basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en alle mensen de kans krijgen het beste uit zichzelf te halen. Onderwijs is en blijft belangrijk. Om dat te faciliteren werken we de komende collegeperiode aan nieuw- en verbouw van scholen.

Bestuurlijke kaders

- Verordening onderwijshuisvesting gemeente Nunspeet
- Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen gemeente Nunspeet
- Afwegingskader handhaving kinderopvang
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Nunspeet
- Beleidsregel leerlingenvervoer gemeente Nunspeet
- Nota Volwasseneneducatie
- Onderwijsagenda 2017-2021
- Strategisch huisvestingsplan "Extra oog voor de toekomst"
- Algemene Subsidieverordening gemeente Nunspeet
- Deelverordening subsidies onderwijs en opvang 2018
- Beleidsplan VVE 2018-2021

Wat willen wij bereiken?

Iedereen gaat naar school

Onderwijs is de basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en alle mensen de kans krijgen het beste uit zichzelf te halen. Van de peuterspeelgroep tot aan betaalde arbeid. Een startkwalificatie is van groot belang voor de zelfredzaamheid van jongeren. Alle kinderen, ongeacht hun beperking of achtergrond, kunnen naar school. Daar krijgen ze het onderwijs, zorg en ondersteuning die ze nodig hebben om zich maximaal te ontwikkelen. Daarvoor is een goede basisinfrastructuur nodig, zoals goede schoolgebouwen en integrale kindcentra, als ook steunstructuren in en rondom de scholen. Dat doel is nog niet volledig gehaald; er zijn nog kinderen die niet naar school gaan of jeugdigen die de school zonder startkwalificatie verlaten, om een goede stap op de arbeidsmarkt te kunnen maken. Samen met het onderwijs en andere partners zijn er dus nog stappen te zetten voordat alle kinderen naar school gaan. Daar blijven wij ons voor inzetten. Daarnaast leven we in een tijd waarin ontwikkelingen elkaar snel opvolgen, en waarin je als mens en organisatie van waarde wilt zijn. Daarom stimuleren wij een leven lang leren waarin benutten van talenten en een goede samenwerking tussen onderwijs, arbeidsmarkt en overheid voorop staat, om samen duurzaam verder te komen. Het is belangrijk om een wisseling in loopbaan te kunnen maken als je op latere leeftijd andere talenten ontdekt, of als de arbeidsmarkt daarom vraagt. Mensen leren niet alleen voor hun arbeidsloopbaan, maar ook om zich in algemene zin te blijven ontwikkelen.

Wat gaan wij doen?

Voor- en vroegschoolse voorziening

Onderwijs is de basis voor een samenleving waarin iedereen tot zijn recht komt en alle mensen de kans krijgen het beste uit zichzelf te halen. Van de peuterspeelgroep tot aan betaalde arbeid. Voor en Vroegschoolse educatie is hierbij belangrijk voor de kwetsbare peuters. Zo kunnen achterstanden worden voorkomen of ingelopen om goed voorbereid aan de basisschool te beginnen om vervolgens een startkwalificatie te behalen. Een startkwalificatie is

van groot belang voor de zelfredzaamheid van jongeren. De komende periode zetten we in op ouderbetrokkenheid, versterken van de doorgaande lijn met het onderwijs en de verbinding Centrum Jeugd en Gezin, kinderopvang en onderwijs.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Realiseren nieuwbouw Da Costaschool.

In de vergadering van maart 2017 heeft de gemeenteraad het strategisch huisvestingsplan 'Extra oog voor de toekomst!' vastgesteld. Hierin is de Nunspeetse ambitie met de onderwijshuisvesting vastgelegd. Het plan bestaat uit vier fasen. De eerste fase omvat de jaren 2017-2021. In de eerste fase staat de herontwikkeling van de onderwijshuisvesting in Elspeet gepland. Na onderzoek van het voorkeurscenario (huisvesting 2 scholen op één locatie inclusief kinderopvang) is geconcludeerd dat gezamenlijke huisvesting niet mogelijk is. Daarom is overgegaan tot uitwerking van een alternatief scenario. Een van de betrokken scholen betreft de Da Costa te Elspeet. In het uit te werken scenario is voor deze school gekozen voor nieuwbouw. Deze nieuwbouw wordt in de komende periode uitgewerkt.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Realiseren van integraal kindcentrum Nunspeet-Oost, met aandacht voor duurzaamheidsaspect.

In de vergadering van maart 2017 heeft de gemeenteraad het strategisch huisvestingsplan 'Extra oog voor de toekomst!' vastgesteld. Hierin is de Nunspeetse ambitie met de onderwijshuisvesting vastgelegd. Het plan bestaat uit vier fasen. De eerste fase omvat de jaren 2017-2021. In de eerste fase staat de ontwikkeling van een integraal kindcentrum (IKC) in Nunspeet Oost gepland. De ontwikkeling van het IKC is onderhanden en wordt in de komende periode verder uitgewerkt en gerealiseerd.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Renoveren Boaz-Jachinschool.

In de vergadering van maart 2017 heeft de gemeenteraad het strategisch huisvestingsplan 'Extra oog voor de toekomst!' vastgesteld. Hierin is de Nunspeetse ambitie met de onderwijshuisvesting vastgelegd. Het plan bestaat uit vier fasen. De eerste fase omvat de jaren 2017-2021. In de eerste fase staat de herontwikkeling van de onderwijshuisvesting in Elspeet gepland. Na onderzoek van het voorkeurscenario (huisvesting 2 scholen op één locatie inclusief kinderopvang) is geconcludeerd dat gezamenlijke huisvesting niet mogelijk is. Daarom is overgegaan tot uitwerking van een alternatief scenario. Een van de betrokken scholen betreft de Boaz-Jachinschool te Elspeet. In het uit te werken scenario is voor deze school gekozen voor renovatie. De renovatie van het schoolgebouw wordt in de komende periode uitgewerkt.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 2

Wat gaan wij doen?

Nieuwbouw gymzaal Vierhousterweg

Op 2 februari 2018 heeft het college kennisgenomen van een uitgevoerd onderzoek 'Toekomstvisie Gymzaal Vierhousterweg'. Uit dit onderzoek is gebleken dat de gymvoorziening gedateerd is en een aanpak behoeft. Daarbij

is ook inzicht gegeven in het huidig/toekomstig onderwijs- en sportgebruik, waarbij is geconcludeerd dat er behoefte blijft voor een gymzaal-voorziening (naast een sportzaal). Als toekomstvisie is een afweging gemaakt tussen drie perspectieven (renovatie, nieuwbouw en nieuwbouw *all electric*). Deze perspectieven zijn met elkaar in vergelijk gebracht, waarbij de standalone 'nieuwbouw *all electric*'-variant het beste scoort. Echter, deze variant is ook de duurste variant.

In het collegebesluit van 2 februari 2018 is een relatie gelegd met de ontwikkelingen van nieuwbouw van naastgelegen schoolgebouw van Da Costa Elspeet. De mogelijkheid wordt nu onderzocht om in de nieuwbouwplannen van de school ook een gymzaal te integreren. Daarbij zou sprake kunnen zijn van financiële en ruimtelijke synergievoordelen.

In deze aanvraag voor nieuw beleid worden de uitgaven voor de 'renovatie-variant' als uitgangspunt genomen in deze aanvraag voor nieuw beleid sport. Daarbij wordt meegegeven dat de 'meerkosten' voor een integreerde nieuwbouw van school én gymzaal gedekt kunnen worden vanuit de geraamde financiële middelen binnen het Strategisch huisvestingsplan onderwijs. De gymzaal is (mede) noodzakelijk voor het bewegingsonderwijs van de Elspeetse scholen.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0	0	0
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	128	128	128
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,25%	1,25%	1,25%

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
2.1 Openbaar onderwijs	244	242	241	241
2.2 Onderwijshuisvesting	1.437	1.412	1.388	1.379
2.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.029	864	864	864
Totaal Lasten	2.710	2.519	2.493	2.484
Baten				
2.1 Openbaar onderwijs	-9	-9	-9	-9
2.2 Onderwijshuisvesting	-259	-19	-19	-19
2.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-96	-65	-96	-96
Totaal Baten	-364	-92	-124	-124
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.346	2.426	2.369	2.359

Programma 3. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)

Inleiding

Voor prettig wonen en werken is een vitale leefomgeving nodig. Hiervoor gaan een Omgevingsvisie opstellen die aansluit bij de komende Omgevingswet. De stationsomgeving gaan we duurzaam en veilig herinrichten, aan een gedegen en breed gedragen ontwerp wordt al gewerkt. De basis voor de woningbouwprogrammering gaan we een dynamische woonvisie ontwikkelen, met als uitgangspunt; passende woonruimte voor iedereen! We gaan meer kern- en wijkgericht werken.

Bestuurlijke kaders

- Integrale toekomstvisie Nunspeet
- Woonvisie
- Bouwverordening
- Welstandsnota
- Bestemmingsplannen
- Nota Centrumvisie Nunspeet
- Welstandsnota
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008
- Verordening Starterslening
- Nota grondbeleid 2017-2021

Wat willen wij bereiken?

Het ruimtelijk beleid actualiseren

Ons ruimtelijk beleid is en blijft actueel. Door de nog vast te stellen Omgevingsvisie en –plan sluiten we aan bij de komende Omgevingswet. Wij blijven vasthouden aan zo veel mogelijk flexibele bestemmingsplannen, het benutten van (verruimde) bouwmogelijkheden en het meewerken aan partiële herzieningen. Ook gaan we de 'flitsvergunning' invoeren. Met een versnelde procedure kunnen dan bepaalde aanvragen voor een omgevingsvergunning sneller worden afgehandeld.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Invoeren flitsvergunning.

In 2019 is het voor een aantal (eenvoudige) vergunningen mogelijk een 'flitsvergunning' aan te vragen. Op deze vergunningaanvragen wordt dan binnen een beduidend geringere termijn dan de wettelijke termijn beslist, zodat de burger sneller antwoord heeft op zijn aanvraag.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Evaluatie beleid functieverandering.

Het functieveranderingsbeleid (rood voor rood) wordt geevalueerd waarbij indien nodig bestuurlijke keuzes worden voorgelegd

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Opstellen verfijningsplannen Buitengebied.

Eens de 1,5 jaar wordt een nieuw verfijningsplan Buitengebied opgesteld. Hiermee wordt voorkomen wordt dat er grootschalige achterstand ontstaat

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Opstellen van een Omgevingsplan (Plan Woongebieden plus).

Het Omgevingsplan Woongebieden wordt opgesteld ter voorbereiding op de Omgevingswet. Verschillende verordeningen worden geïntegreerd in één plan. Het plan gaat tervisie in 2018.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Implementeren Omgevingswet.

De Omgevingswet is van kracht waarbij effectieve implementatie is voorzien voor 2021. De komende jaren zullen voorbereidingen worden getroffen om te kunnen voldoen aan de wettelijke standaarden.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Woningbouw op maat.

Jaarlijks c.a. 30 woningen toewijzen via Woningbouw op maat aan inbreidingsplannen van particulier initiatief.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Actualisatie Woonvisie.

Jaarlijks actualiseren van woonvisie zodat er dynamisch tegemoet wordt gekomen aan volkshuisvestelijke behoefte.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Faciliteren CPO.

In uitbreidingsplannen en/ of inbreidingsplannen ruimte bieden voor CPO (collectief opdrachtgeverschap) initiatieven.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 3

Wat gaan wij daarvoor doen?

Administratie Wabo (27 uur)

In de begroting 2019 ev is de formatie (33 uur) van de 'administratief en secretarieel medewerker V' niet meegenomen. Bij de eerdere taakstelling is deze functie namelijk geschrapt vanwege pensionering van de huidige administratieve kracht per juni 2018. Ook in 2019 ev is er bij het directieteam VTH behoefte aan een

administratieve kracht voor de Wabo vergunningen. Vooral nu merkbaar is dat de crisis voorbij is en het aantal aanvragen toeneemt. Voorgesteld wordt om in de begroting voor 2019 ev weer geld beschikbaar te stellen voor een administratieve kracht. Vanwege personele verschuivingen wordt voorgesteld deze functie te verzwaren met extra taken en vanaf 2019 in te vullen voor 27 uur per week.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Vergunning verlening Wabo (inhuur)

Vanwege een aantal grote lopende projecten zoals Molenbeek, De Kolk en Woningbouw op Maat is het aantal aanvragen om een omgevingsvergunning sterk toegenomen. Ook is merkbaar dat de bouwcrisis voorbij is. Om de toename in het aantal vergunningaanvragen op een adequate wijze en tijdig af te kunnen handelen is medio 2017 gekozen om een vergunningverlener in te huren. De keuze voor inhuur heeft mede te maken met het feit dat de verwachting is dat er minder behoefte is aan vergunningverleners als de Omgevingswet in werking treedt. Op basis van de woonvisie worden er de komende jaren minimaal 100 woningen per jaar bijgebouwd. Ook is duidelijk dat genoemde lopende projecten ook de komende twee jaar nog inzet vergen. Om die reden is ook in 2019 en 2020 inhuur noodzakelijk.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Vergunningverlening evenementen (APV)

Als gevolg van een aantal landelijke incidenten is bestuurlijk uitgesproken om geen concessies te doen aan de veiligheid, maar afhankelijk van het type evenement wel open te staan voor maatwerk en flexibiliteit. Ook is afgesproken (vrijwilligers)organisaties, waar nodig, te ondersteunen bij de procedure van de vergunningaanvraag. Gevolg van deze ontwikkeling is dat ook de afhandeling van de vergunningen qua capaciteit onder druk is komen te staan. Om de kwaliteit van de vergunningverlening te kunnen waarborgen wordt voorgesteld de formatie uit te breiden van 18 uur naar 24 uur per week.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	259	253	274
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	4,22	12,72	28
Demografische druk	%	81%	82%	82%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro	534	534	544
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	580	570	590

*Indicator niet bekend

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
3.1 Ruimtelijke Ordening	383	383	383	383
3.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	283	259	233	233
3.3.1 Wonen en Bouwen ROV	1.053	1.003	1.003	1.001
3.3.2 Wonen en Bouwen VTH	157	157	157	129
Totaal Lasten	1.876	1.802	1.777	1.746
Baten				
3.1 Ruimtelijke Ordening	-111	-111	-111	-111
3.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-523	-523	-523	-523
3.3.1 Wonen en Bouwen ROV	-2	-2	-2	-2
3.3.2 Wonen en Bouwen VTH	-741	-741	-741	-741
Totaal Baten	-1.377	-1.377	-1.377	-1.377
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	499	426	400	370

Programma 4. Volksgezondheid en milieu

Inleiding

We gaan steeds meer duurzaam denken doen. Dat is niet alleen wenselijk, maar gewoon nodig! Voor de komende vier jaren gaan we duurzame mobiliteit bevorderen door een prettig en veilig fietsnetwerk, meer oplaadpunten voor elektrische auto's, - fietsen en scootmobielen en vervanging gemeentelijk wagenpark door zuiniger en schonere varianten.

Voor het programma Duurzaamheid gaan we extra middelen inzetten. Energiebesparing, duurzame opwekking en innovatie gaan we stimuleren. In regionaal verband gaan we de mogelijkheden van het plaatsen van windmolens onderzoeken. En - niet onbelangrijk -, we gaan met projecten de 'duurzaamheidsbewustwording' op scholen stimuleren.

Daarnaast is er specifieke aandacht voor bestrijding middelengebruik door jongeren (alcohol, drugs), vanuit invalshoeken veiligheid, overlast, voorlichting en gezondheid.

Bestuurlijke kaders

- Milieuactieplan 2012-2015
- Deelverordening duurzaamheid
- Masterplan duurzaamheid
- Beleidskader geluid
- Besluit bodemkwaliteit
- Verordening geurhinder en veehouderij
- Regionaal milieu-uitvoeringprogramma RNV
- Afvalwaterketenplan
- Lozingenbesluit (bodembescherming)
- Beleidsregels laadpalen automobiliteit
- Verordening afvalstoffenheffing 2017
- Verordening rioolheffing 2017
- Verordening riolaansluitrecht 2017
- Beleidsnota samen voor een gezond Noord-Veluwe 2017-2021
- Preventie en handavingsplan alcohol 2017-2021
- Hemelwatervisie en uitvoeringsplan

Wat willen wij bereiken?

Hergebruik en recycling van afval om een bijdrage te leveren aan de circulaire economie

Om het restafval bij huishoudens te verminderen maken we het storten van grof vuil laagdrempelig.

Wat gaan wij doen?

Onderzoek naar een realisatie van een milieustraat.

In de komende periode zal de gemeente Nunspeet samen met de NEO gemeenten Elburg en Oldebroek nader onderzoek laten doen naar een nieuwe NEO milieustraat voor inzameling van o.a. grof vuil, groenafval (o.a..

schoffelvuil, bladresten, stobben, takken), restafval. Tevens zal gekeken worden doelstellingen als circulaire economie (o.a. compostering, hergebruik, houtchips)

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Restafval bij huishoudens reduceren tot <100 kg per persoon.

De gemeente Nunspeet zal in de komende periode 2018-2022 verder aansluiten bij de landelijk VANG doelstellingen rondom terugdringen restafval. Hiervoor is in 2018 o.a. een bewonerspeiling uitgezet en deze resultaten zullen verwerkt worden. Tevens zal in deze periode een nieuw afvalinzameling bestek aanbesteedt worden.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen en uitvoeren van het plan van aanpak saneren asbestgevels en -daken.

In 2019 wordt een plan gemaakt om uitvoering te geven aan de wettelijke verplichting voor het verwijderen van asbestdaken voor 2024. Centraal staat hierbij het op verschillende manieren faciliteren van eigenaren om voor 2024 al het asbest te kunnen verwijderen.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Wat willen wij bereiken?

Het (her)inrichten van de openbare ruimte is klimaat adaptief

De leefomgeving gaan we steeds meer klimaatbestendig inrichten. Hemelwater wordt afgekoppeld, en de straatverlichting gaan we vervangen door ledverlichting, indien dat financieel of duurzaam rendabel is.

Wat gaan wij doen?

Onderzoek naar de capaciteit van het riool.

Er wordt onderzoek gedaan naar foutaansluitingen op het riool. Foutaansluitingen worden hersteld. Er wordt onderzoek gedaan naar de capaciteit van het riool, en waar nodig aangepast.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Klimaat bestendig inrichten van de leefomgeving door hemelwater af te koppelen van het riool.

Bij de planvorming en uitvoering van nieuwe werken maakt afkoppelen daar integraal deel van uit.

Het meerjarenonderhoudsprogramma wegen vormt hierbij de leidraad.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Klimaat bestendig inrichten van de openbare ruimte.

In de openbare ruimte worden (innovatieve) maatregelen onderzocht en mogelijk toegepast om gebiedseigen water vast te houden.

Mogelijkheden inventariseren om bestaande woonwijken en bedrijventerreinen te vergroenen.

Voldoen aan het deltaplan klimaatadaptatie.

Hittestress is een thema in de openbare ruimte.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Bedrijven en particulieren stimuleren de buitenruimte klimaatbestendig in te richten.

We stimuleren bedrijven en particulieren om af te koppelen, hemelwater vast te houden, vergroening te bevorderen en groene daken te realiseren. De beschikbare middelen hiervoor zijn communicatie en subsidiering.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Wat willen wij bereiken?

Meer inwoners leven actief en gezond

Gezond en actief leven vermindert de kans op verschillende ziekten. Ook voel je je fitter, zit je lekkerder in je vel en ben je onder de mensen. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden om iets voor anderen te kunnen betekenen. We zetten daarom volop in op een actief en gezond leven.

Wat gaan wij doen?

Opstellen plan voor meer ruimte voor het college om waarderingssubsidies te verstrekken voor initiatieven van de samenleving.

De Algemene subsidieverordening gemeente Nunspeet 2014 (Asv) kent een drietal soorten subsidies: eenmalige subsidie, jaarlijkse subsidie en budgetsubsidie. Een specifieke vorm van een eenmalige subsidie is de waarderingssubsidie. Deze wordt niet verstrekt voor een specifiek project of voor een specifieke activiteit (= eenmalige subsidie), maar ter gelegenheid van een jubileum of andere aanleiding. Voor een jubileum bestaat overigens al een uitwerking van dit type subsidie op basis van de leeftijd van de jubilerende organisatie. Het waarderingssubsidie bestaat dus in principe al, alleen moet de aanleiding nader worden uitgewerkt in of op basis van de Asv of een deelverordening. De komende maanden kan de impact van het waarderingssubsidie worden geanalyseerd (al dan niet aanpassen verordening(en) + daarvoor noodzakelijke besluitvormingstraject) en afhankelijk daarvan kan het waarderingssubsidie in de eerste helft van 2019 worden geïmplementeerd.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Opstellen plan meer betrekken van inwoners bij kunst en cultuur, zoals onze jeugd

De jeugd van het primair onderwijs wordt al bereikt via cultuureducatie die door de Stichting Cultuurkust op scholen voor primair onderwijs wordt aangeboden. In het kader van het nieuwe programma voor het Cultuur en Erfgoedpact 2017 - 2020 wordt gewerkt aan een nieuwe versie van deze cursus die wellicht ook bruikbaar is voor

de jeugd van het voortgezet onderwijs. De komende maanden wordt met de Stichting Cultuurkust gewerkt aan de nieuwe versie.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Revitaliseren sportpark de Wiltsangh + bouw sporthal met turnhal en zwembad

In juni 2017 heeft de gemeenteraad -aan de hand van een haalbaarheidsstudie Sportpark Wiltsangh- besloten over te gaan tot nieuwbouw van een zwembad, sporthal en turnhal op Sportpark Wiltsangh. Onderdeel van het haalbaarheidsonderzoek is tevens een revitalisering van sportpark Wiltsangh met aanleg van velden, nieuwbouw van kleedaccommodaties, veilige fietsverbindingen van en naar het sportpark en een ontsluiting via de Oostelijke Rondweg. In het jaar 2018 is een start gemaakt met de aanleg van sportvelden en is de aanbesteding van de nieuwbouw van het zwembad opgestart. In 2019 zal de aanbesteding worden afgerond, volgt besluitvorming en zal een start worden gemaakt met de nieuwbouw.

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Het creëren van open en vitale sportparken voor breed maatschappelijk gebruik .

De ontwikkeling van open sportclubs/vitale sportparken als ontmoetingsplek wat eigen leden, andere bezoekers en buurtbewoners uitnodigt om te sporten en om bij de verenigingen betrokken te raken en te blijven. Daarbij gaat het (maatschappelijk kapitaal) van de sportverenigingen breder in te zetten dan alleen beoefening van de (wedstrijd)sport. Met het aanstellen van een sportparkmanager op sportpark De Wiltsangh (verkregen vanuit een subsidie vanuit de provincie Gelderland) per 2018 zullen de verenigingen op zoek gaan naar verbindingen en mogelijkheden. Daarnaast gaat deze maatregel ook over het creëren van fysieke plekken om ongeorganiseerd sporten en bewegen te faciliteren/stimuleren. Bijvoorbeeld door het creëren van mountainbike-, hardlooprouten- of wandelroutes, nieuwe sportvormen in de openbare ruimte of op logische plekken waterpunten realiseren. In 2018 en 2019 worden deze mogelijkheden nader in kaart gebracht.

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Realiseren routenetwerk voor mountainbikers.

De gemeente Nunspeet gaat in de komende periode 2019-2022 samen met Routebureau Veluwe een nieuw mountainbike routenetwerk door de Veluwse bossen en natuurterreinen ontwikkelen met een uniform bewegwijzering systeem door verschillende terrein gebieden met verschillende eigenaren.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Opstellen projectplan preventie alcohol- en drugsgebruik.

Er wordt een projectplan preventie alcohol- en drugsgebruik opgesteld, waarin wordt ingegaan op de aanleiding en achtergrond, het doel van het project en de resultaten die we met dit project willen behalen.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Wat willen wij bereiken?

Nunspeet zet in op energiebesparing en duurzame opwekking

We gaan de verduurzaming van de bebouwde omgeving versnellen, zowel bij particuliere als sociale woningen. De volgende fases in de woonwijk Molenbeek worden bijvoorbeeld al gasloos aangelegd. Ook gaan we het

gemeentelijk vastgoed verduurzamen en initiatieven voor duurzame opwekking van energie ondersteunen. De duurzaamheidslening blijft bestaan.

Wat gaan wij doen?

Upgraden en uitvoeren van het Programma Duurzaamheid.

In 2018 wordt het Programma Duurzaamheid hernieuwd gezien het nieuwe collegeprogramma en de uitvoering van lopende activiteiten wordt hierop aangepast.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Besparen op verbruik van energie.

Om haar duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken zet de gemeente naast duurzaam opwekken ook in op energiebesparing. Voor energiebesparing besparing geldt een doelstelling van 3% in 2020 (tov 1990) en 15% in 2030.

Er komen informatiepunten en een energieregisseur. De duurzaamheidslening wordt doorgezet. Samen met ODNV en Nunspeet Verduurzaamt worden bedrijven gestimuleerd tot energiebesparing. Ook stimuleren we elektrisch rijden en de deeleconomie.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Duurzaam opwekken van energie door gemeente en burger/ondernemer stimuleren.

Om haar duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken zet de gemeente in op duurzaam opwekken van energie. Doel voor 2020 is 20% duurzame opwekking (385 TJ) en in 2030 voor 39% (750 TJ).

Bewoners en bedrijven worden gestimuleerd om aardgasloos te bouwen en energie op te wekken door zonnepanelen. De gemeente ondersteunt door expertise (gemeentelijk informatiepunt, energieregisseur), de duurzaamheidslening en landelijke subsidies. Nunspeet zoekt ook actief naar locaties voor grootschalige energie en zonnevelden. Lokaal wordt samengewerkt met de Energiecoöperatie

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Onderzoeken van mogelijkheden voor windturbines in regionaal verband.

Elke gemeente in de regio Noord Veluwe wil klimaatneutraal worden en staat voor het doel om de benodigde energie voor haar gemeente op te wekken. De gemeenten willen de strategie en mogelijke locaties voor windturbines gezamenlijk onderzoeken.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Versneld vervangen straatverlichting door LED.

De gemeente Nunspeet zal in de komende periode 2018-2022 de huidige openbare verlichting nader onderzoeken op aanschaf datum, geplande vervangingen, energiegebruik, ligging binnen de kom of buitengebied. Hiervoor zal een rekenmotor ingezet worden. Op basis hiervan zal beoordeeld worden wanneer eventueel versneld overschakelen richting LED duurzaam en financieel rendabel is. Met deze rekenmotor komen ook toekomstige investeringen in beeld.

Daarnaast zullen nieuwbouw wijken direct voorzien worden van LED verlichting in de woonkernen Nunspeet, Elspeet, Hulshorst.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Inrichten van een energieloket voor burgers en bedrijven.

Communicatie en informatievoorziening is zeer belangrijk om de inwoners en bedrijven mee te krijgen bij het verduurzamen. Naast de website “Nunspeet leeft natuurlijk” wordt ook een fysiek informatiepunt in het gemeentehuis ingericht in 2018 en 2019.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Inzetten van een energieregisseur.

De gemeente stelt een energieregisseur aan die bewoners en bedrijven stimuleert en begeleidt bij het opzetten van lokale bottom-up initiatieven voor energiebesparing en opwekking.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Stimuleren van innovatie en het faciliteren van duurzaamheidsinvesteringen.

Bedrijven worden gestimuleerd om te innoveren en om duurzaamheidsinvesteringen toe te passen. Dit gebeurt door begeleiding door deskundige partners zoals IGEV en RVO en door het stimuleren van kennisoverdracht via lokale bedrijvennetwerken zoals NunspeetVerduurzaamt.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Het afsluiten van een lokaal energieakkoord.

De gemeente werkt samen met het lokale bedrijfsleven aan verduurzaming. Met bedrijven, verenigd in NunspeetVerduurzaamt, wordt een Nunspeets energieakkoord gesloten. Hierin staan concrete maatregelen voor energiebesparing en lokale duurzame opwekking.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen.

In kader van verduurzaming gemeentelijke gebouwen zal nader onderzoek plaatsvinden naar het toekomstbestendig en het verder verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen. Hiervoor zullen actuele energiescans, metingen, onderzoeken uitgevoerd worden. Dit zal o.a. lijden in toekomstige investeringen in de gemeentelijke gebouwen voor o.a. energie opwekking, glas-kozijnen, renovatie onderdelen, isolatie maatregelen, eventuele sloop of herbouw van gemeentelijke gebouwen.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Faciliteren opwekken duurzame energie als kansrijke neventak agrarische sector.

In 2024 moeten alle asbestdaken zijn gesaneerd. Er wordt een actieplan opgesteld waarbij zonneenergie van belang is. Ook worden agrariërs, samen met deskundige partners zoals IGEV, begeleid bij trajecten als deze, maar ook bij het onderzoeken van de kansen voor een mestvergister.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 4

Wat gaan wij doen?

Afkoppelen Bloemhofweg

De Bloemhofweg wordt in 2019 door team openbare ruimte opnieuw ingericht. Dit project is een aanvulling op het programma afkoppelen met werkzaamheden meerjarig onderhoud wegen.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Afkoppelen en aanleg infiltratievoorziening parkeerterrein Laan (naast oude gemeentehuis)

Het parkeerterrein wordt in de komende periode door team openbare ruimte opnieuw ingericht. Naast het afkoppelen van dit verhard terrein leent deze locatie zich ook voor extra wateropvang. Zo wordt het riool in het centrum extra ontlast van regenwater.

Dit project is een aanvulling op het programma afkoppelen met werkzaamheden meerjarig onderhoud wegen.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Duurzaam maken gemeentelijke gebouwen

Van tien gemeentelijke gebouwen is een energiescan gemaakt en zijn er maatregelen voorgesteld om de gebouwen duurzaam te maken. Dat betreft met name energiebesparing en zonnepanelen. Maatregelen voor deze gebouwen met een terugverdientijd van maximaal 10 jaar zijn geraamd op €230.000,- exclusief BTW.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Onderzoek foutaansluitingen hemelwaterriool

In de hemelwatervisie is opgenomen dat we riool gaan onderzoeken op foutaansluitingen. We gaan ons richten op vuilwateraansluitingen op het regenwaterriool. Bij geconstateerde foutaansluitingen worden die aangepakt.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Overkapping open bergbezinkbasin Molenbeek aan de Elburgerweg (eigendom Waterschap)

Het open bergbezinkbassin aan de Molenbeek is in eigendom en beheer van het waterschap. Het is als gezamenlijk project in het verleden aangelegd. De onderhoudskosten zijn relatief hoog, het waterschap wil hier actie in ondernemen. Daarnaast ligt deze bak tegen de nieuwbouwwijk Molenbeek aan. Om stankmeldingen in de toekomst tegen te gaan is het raadzaam om dit bassin te overdekken. Daarnaast wordt er een integrale afweging gemaakt of het 'dak' gebruikt kan worden voor overige zaken. Kostenverdeling 25% gemeente, 75% waterschap.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Uitvoering Jeugdgezondheidsbeleid

Icare is aangewezen om de jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen uit te voeren. Het aantal zuigelingen is de afgelopen jaren toegenomen. Ook de loonkosten zijn als gevolg van het stijgend aantal zuigelingen (en de cao-afspraken) toegenomen. Er is structureel te weinig in de begroting van de gemeente Nunspeet opgenomen voor de uitvoering van deze taak.

Icare heeft een meerjarenbegroting opgesteld gebaseerd op een nieuwe begrotingsopzet. Doordat er in de begroting vanuit wordt gegaan dat door iedere gemeente in de regio een zelfde bedrag per kind wordt betaald, treedt er tussen gemeenten een verschuiving in kosten op. Voor Nunspeet valt dit wel gunstig uit, maar dit is onvoldoende om het gat in de begroting te dichten. Verantwoording vindt jaarlijks plaats. Afrekening na 2021. Op basis van het begroot aantal kinderen en het tarief per kind is het noodzakelijk dat er extra geld beschikbaar gesteld wordt voor de JGZ om het basistakenpakket te realiseren. De overige gemeenten hebben reeds ingestemd met de nieuwe begrotingsopzet.

Een klein deel van het tekort kan opgevangen worden via het maatwerkdeel JGZ.

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	194	190	190
Hernieuwbare elektriciteit	%	0,90%	1,50%	2,50%

*Indicator niet bekend

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
4.1 Volksgezondheid	1.003	987	987	986
4.2.1 Riolering financiën	6	6	6	6
4.2.2 Riolering OR	1.067	1.050	966	962
4.2.3 Riolering Infra	567	565	564	562
4.3.1 Afval Financiën	3	3	3	3
4.3.2 Afval Openbare Ruimte	1.994	1.994	1.993	1.998
4.4.1 Milieubeheer BeM	23	23	23	23
4.4.2 Milieubeheer ROV	282	281	281	248
4.4.3 Milieubeheer VTH	493	493	493	493
4.5 Begraafplaatsen en crematoria	347	347	343	343
Totaal Lasten	5.784	5.749	5.659	5.625
Baten				
4.1 Volksgezondheid	-12	-12	-12	-12
4.2.1 Riolering financiën	-1.942	-1.923	-1.822	-1.797
4.3.1 Afval Financiën	-2.018	-2.018	-2.018	-2.018
4.3.2 Afval Openbare Ruimte	-459	-459	-459	-459
4.4.2 Milieubeheer ROV	-36	-36	-36	-36
4.5 Begraafplaatsen en crematoria	-399	-399	-399	-399
Totaal Baten	-4.867	-4.848	-4.746	-4.721
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	918	901	913	904

Programma 5. Verkeer, vervoer en waterstaat

Inleiding

Verkeersveiligheid blijft de komende jaren een belangrijk item. Daarom wordt er de komende jaren onder andere gewerkt aan het terug dringen van wildaanrijdingen, het goed bereikbaarhouden van de kernen voor het openbaar vervoer en specifieke aandacht voor fietsers en voetgangers.

Daarnaast blijft het parkeren binnen de gemeente Nunspeet gratis.

Bestuurlijke kaders

- Beleidsplan openbare verlichting 2011-2020
- Verkeersplan centrum Nunspeet (VPCN)
- Gemeentelijk verkeer- en vervoerplan (GVVP)
- Parkeerbeleidsplan Nunspeet
- Beleids- en beheerplan wegen 2014-2018

Wat willen wij bereiken?

Bevorderen Verkeersveiligheid en Bereikbaarheid

Verkeersveiligheid vinden we belangrijk. Daarom komt er een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers Plan (GVVP). Hierin zullen we specifieke aandacht besteden aan het dorp Vierhouten (o.a. Gortelseweg en Elspeterbosweg) en de Elspeterweg van Nunspeet naar Elspeet (o.a. de vele wildaanrijdingen). Wat ons betreft komen er geen extra afsluitingen, verkeersdrempels en éénrichtingswegen. We gaan een fietsplan opstellen, al dan niet geïntegreerd in het GVVP, met specifieke aandacht voor de veiligheid van fietsers en voetgangers in het centrum, bij scholen en bij sportparken. Ook komen er extra fietsparkeervoorzieningen o.a. in het centrum van Nunspeet. Voor wat betreft de bereikbaarheid en mobiliteit ondersteunen wij de regionale inzet voor bijvoorbeeld verbetering doorstroming op de A28. Wij gaan in overleg met de provincie om ook bij de Eperweg/A28 twee rotondes te realiseren (brilconstructie). Goede bereikbaarheid van onze kernen met het openbaar vervoer is voor ons een belangrijk uitgangspunt. Het parkeren in onze gemeente blijft gewoon gratis.

Wat gaan wij doen?

Vaststellen nieuw GVVP inclusief aandacht voor de fiets, categorisering en Vierhouten.

Maken en vaststellen kaderstellend NEO VVP met aandacht voor beleidsdoelstellingen, uitgangspunten inclusief categorisering en fiets.

Uitwerken in lokaal GVVP met maatregelvoorstellen.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Maatregelen treffen ter voorkoming van wildaanrijdingen.

De gemeente Nunspeet zal in de komende periode 2019-2022 een extern faunadvies rapport laten opstellen om met de Provincie Gelderland als wegbeheerder in gesprek te gaan over het voorkomen en terugdringen van wildaanrijdingen langs de N310 tussen de woonkernen Nunspeet en Elspeet.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Onderzoek naar mogelijke realisatie rotonde Halfweg.

Het overleg met de provincie Gelderland wordt gestart/hervat over de mogelijkheid om een rotonde te realiseren, nut en noodzaak daarbij onderzoeken. De financieringsmogelijkheden worden verkend.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Extra fietsparkeervoorzieningen in centrum Nunspeet.

We stimuleren het reguleren van het fietsparkeren in het centrum.

We leggen extra fietsparkeerplaatsen aan.

We maken de fietsparkeerplaatsen waar nodig beter zichtbaar en vindbaar.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Onderzoek naar 'brilconstructie' bij aansluiting Eperweg (N795) op de A28.

Starten overleg met provincie en Rijkswaterstaat over de nut en noodzaak voor realisatie.

verkennen financieringsmogelijkheden.

maken schetsontwerp resulterend in definitief ontwerp en realisatie.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Bereikbaarheid kernen met openbaar vervoer waarborgen.

De gemeente heeft als doel dat de verschillende kernen met openbaar vervoer bereikbaar blijven. Er zal gelet worden op knelpunten. Eventuele knelpunten zullen onder de aandacht van de vervoerders worden gebracht.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Reconstructie Ds. Huetlaan – Ds. Martinueslaan.

De gemeente Nunspeet zal in de komende periode 2018-2022 naast Whemeplein, Marktplein ook Ds. Martinuesplein en aanliggende straat Ds. Martinueslaan renoveren als onderdeel van het centrumgebied Nunspeet. Dit om kwaliteitsslag door te voeren en de herkenbaarheid van het centrumgebied te vergroten (o.a. gebakken klinkers) en vervanging oude (haag) beplanting en nieuwe bomen parkeerplaats.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Wat willen wij bereiken?

Groene mobiliteit wordt gestimuleerd

Voor de komende vier jaren gaan we duurzame mobiliteit bevorderen door een prettig en veilig fietsnetwerk, meer oplaadpunten voor elektrische auto's, - fietsen en scootmobielen en vervanging gemeentelijk wagenpark door zuiniger en schonere varianten.

Wat gaan wij doen?

Realiseren van een prettig en veilig fietsnetwerk.

Als onderdeel van het GVVP wordt het fietsnetwerk in kaart gebracht waarbij knelpunten worden gemarkeerd en een lijst met verbetermaatregelen en concrete acties wordt toegevoegd.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Realiseren van extra oplaadpunten voor elektrische auto's, fietsen en scootmobielen.

Het beleid is erop gericht de bestaande laadpalenstructuur te handhaven en zo nodig kwalitatief te verbeteren. Waar mogelijk wordt medewerking verleend aan het realiseren van laadpalen. Voor openbare oplaadpunten voor elektrische fietsen en scootmobielen wordt bezien of er behoefte is aan de aanleg van deze voorzieningen op specifieke plekken in de gemeente.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Wat willen wij bereiken?

Kwaliteitsslag maken centrum Nunspeet en Stationsomgeving

Middels een interactief proces met vele betrokkenen zijn mogelijke alternatieven voor de stationsomgeving in kaart gebracht. Na besluitvorming door de gemeenteraad zal een voorkeursalternatief verder worden uitgewerkt en zal in de komende jaren het plan worden uitgevoerd.

We blijven investeren in een aantrekkelijk centrumgebied met een gevarieerd winkelaanbod. Het marktplein wordt aantrekkelijker gemaakt, en bij de Wheme komt een nieuw parkeerterrein.

Wat gaan wij doen?

Uitvoeren van het project Stationsomgeving met inachtneming van gekozen aanpak / benodigde middelen.

In 2018 wordt een besluit genomen over het uitwerken van het projectgebied, met daarin een separate onderdoorgang met gemotoriseerd verkeer en een separate onderdoorgang voor langzaam verkeer incl. een perronopgang.

Deze variant wordt verder uitgewerkt en in 2019 wordt dit realisatiebesluit voorgelegd. Inclusief een dekkingsvoorstel. Op basis van het realisatiebesluit kan een concreet go / no go worden gegeven

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Realiseren inrichting parkeerterrein bij De Wheme.

Het parkeerterrein Wheme wordt in 2018 heringericht.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Realiseren en evalueren 'upgrading' De Markt.

Het Marktplein wordt verbeterd en gezelliger en sfeervoller gemaakt door toevoeging van onder meer groen, water, verlichting, speelaanleiding. Het gemaakte plan wordt uitgevoerd eerste helft 2019.

Najaar 2021 wordt deze upgrading geëvalueerd met gemeente en de centrum- en weekmarktondernemers.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Uitbreiding hanging basket Whemeplein en Dorpsstraat. (onderdeel groenbeleidsplan 2019-2029).

In de nieuwe startnotitie en groenbeleids- beheerplan 2019-2019 zal voorgesteld worden om bestaande centrumgebied Nunspeet uit te breiden met hangingbaskets richting Whemeplein, Dorpsstraat en Ds. Martinusplein.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Update entree Elspeterweg tussen A28 en spoorlijn.

In kader van het project Stationsomgeving zal ook verder gekeken worden naar de entree - ingang van de Elspeterweg tussen A28 en NS spoorlijn. Hierbij zal gekeken worden naar een kwaliteitsimpuls, herkenbaarheid (o.a. Veluwse bebording) en verdere verrommeling voorkomen met o.a. borden en reclame uitingen.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 5

Wat gaan wij doen?

0,3 Fte Civiel (€20.000/jaar)

De afgelopen jaren blijkt dat de werkzaamheden structureel meer zijn dan door het team kan worden uitgevoerd. Bovendien veranderen de werkzaamheden. Het tijdelijk vergroten van onze werkcapaciteit door inhuur van derden heeft zijn bovengrens bereikt. De economie trekt aan, de maatschappij verandert (meer communicatie en participatie), de ambitie is (en blijft naar verwachting) groot; de flexibiliteit/rek is eruit en het houden van regie blijft belangrijk.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Aanschaf nieuwe verkeerstellers

De huidige verkeerstellers zijn aan onderhoud en/of vervanging toe. De komende jaren willen we meer tellen in verband met het maken van een geluidskaat, en trendontwikkelingen op de rondweg en andere toeleidende wegen. Daarom is het voorstel om vier extra tellers aan te schaffen, de accu's van de huidige tellers te laten controleren en vervangen en de huidige tellers na te laten kijken.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Herzien GVVP, categorisering (eventueel gecombineerd met herzien verkeersmodel)

Met de gemeenten Elburg en Oldebroek gezamenlijk het verkeersbeleid opstellen/op elkaar afstemmen. Daarbij zal de fiets, categorisering en de mogelijke consequenties een belangrijke rol spelen. Eventueel kan het verkeersmodel herzien worden. Het GVVP wordt kaderstellend. De nieuwe verkeerskundige wijkbeheerder kan hier een belangrijke rol vervullen.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Renovatie Harderwijkerweg Hulshorst (binnen de bebouwde kom) cf Zuiderzeestraatwegroute

De Harderwijkerweg in de kom van Hulshorst moet gerenoveerd worden. Dat zal in 2018 / 2019 voorbereid en uitgevoerd worden.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Schoonmaken Abri's (fietsenstallingen)

In de begroting is € 1800,- beschikbaar voor het schoonhouden van fietsenstallingen bij bushaltes, bebording. Dat bedrag is ontoereikend om de zaken met de gewenste frequentie schoon te houden. Het betreft o.a. de fietsenstallingen aan de Uddelerweg, Elburgerweg, Frisoplein en Enkweg

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Verbeteringen bedrijventerrein Lepelingen I

Vanwege herhaaldelijk binnenkomende (parkeer)klachten bij de gemeente heeft op 30 oktober 2017 een evaluatie-avond plaatsgevonden over de revitalisatie van het bedrijventerrein Lepelingen I in 2013.

Tijdens die avond zijn door de inwoners/ondernemers van Lepelingen I punten aangedragen die uitgevoerd kunnen worden om de leefbaarheid op het bedrijventerrein te verbeteren. De eerste snelle acties zijn uitgevoerd. Middellange termijn maatregelen, zoals verbeteren zichtbaarheid parkeerplaatsen, wordt in 2019 uitgevoerd.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Werkvoorbereider Infra

De huidige capaciteit voor werkvoorbereiding en ondersteuning is te beperkt. Er is behoefte aan het uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden tijdens de uitvoering (uitzoeken hoogtes, maken werktekeningen, snel oplossen van dringende vraagstukken op het werk buiten, afspraken maken en overleg met derden).

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Geen indicatoren voor programma 5				

*Alleen werkelijkheid wordt verantwoord

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
5.1.1 Verkeer, Wegen en Water Openbare Ruimte	3.312	3.279	3.263	3.247
5.1.2 Verkeer, Wegen en Water Infra	118	115	115	109
5.2 Parkeren	12	12	12	12
5.4 Economische havens en waterwegen	156	155	150	150
5.5 Openbaar Vervoer	291	291	291	291
Totaal Lasten	3.889	3.853	3.831	3.809
Baten				
5.1.1 Verkeer, Wegen en Water Openbare Ruimte	-26	-26	-26	-26
5.1.2 Verkeer, Wegen en Water Infra	-28	-28	-28	-28
5.5 Openbaar Vervoer	-79	-79	-79	-79
Totaal Baten	-134	-134	-134	-134
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.755	3.719	3.697	3.676

Programma 6. Veiligheid

Inleiding

Een veilige samenleving, waar inwoners zich veilig voelen zowel thuis als in hun leefomgeving. Veiligheid is immers een basisbehoefte. Geweld en overlast hoort nergens thuis, niet op straat en zeker niet in je eigen huis, waar je veilig moet zijn en je veilig moet voelen om jezelf te kunnen zijn, te groeien en je te ontwikkelen.

Bestuurlijke kaders

- Regionaal beleidsplan rampenbestrijding en crisisbeheersing Noord- en Oost-Gelderland 2017 - 2020
- Regionaal crisisplan Noord- en Oost-Gelderland
- Regionaal risicoprofiel VNOG 2017 - 2020
- Integraal veiligheidsplan 2016-2019
- Nota integrale handhaving Nunspeet 2015-2018 (herziening 2019/2019)
- Bestuursconvenant horeca 2015-2018 (herziening eind 2018)
- Veiligheidsstrategie 2015-2018 politie Oost-Nederland
- Meerjarenbeleidsplan 2015-2018 van Politie Oost-Nederland

Wat willen wij bereiken?

De APV wordt ingezet bij bestuurlijke handhaving

In de Algemene plaatselijke verordening worden bestuursrechtelijke sancties opgenomen om overtreding van bepalingen in deze verordening aan te pakken. Dit biedt een extra instrument naast de bestaande handhavinginstrumenten om overlast en verstoring van de openbare orde tegen te gaan.

Wat gaan wij doen?

In de Algemene plaatselijke verordening worden bestuursrechtelijke sancties opgenomen om overtreding van bepalingen in deze verordening aan te pakken.

In de driehoek is afgesproken om in 2019 een pilot te starten met het bestuursrechtelijk handhaven van twee thema's uit de APV, namelijk inbrekerswerktuigen in voertuigen en woonoverlast.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Het Bibob-beleid wordt geactualiseerd en uitgebreid

De Wet Bibob heet voluit 'Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur'. Met de Wet Bibob wil de overheid voorkomen dat een bepaalde vergunning die zij afgeeft wordt misbruikt voor criminele activiteiten. Met behulp van de Wet Bibob kan de gemeente, voordat een vergunning wordt verleend of subsidie wordt verstrekt, onderzoeken of de persoon 'met wie zij zaken doet' betrouwbaar en integer is. Als uit onderzoek blijkt dat de aanvrager van de vergunning of subsidie verdacht wordt van betrokkenheid bij criminele activiteiten, kunnen wij besluiten de gevraagde vergunning niet af te geven of een al verleende vergunning intrekken. Wij actualiseren het beleid en breiden dit uit om zo maximaal mogelijk te kunnen optreden. Samen met de gemeenten van het politieteam Veluwe Noord willen wij het instrument Bibob op meerdere beleidsterreinen gaan inzetten.

Wat gaan wij doen?

Wij actualiseren het Bibob beleid en breiden dit uit.

Het BIBOB beleid wordt afgestemd met de gemeenten in ons politieteam.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wij zetten het instrument Bibob op meerdere beleidsterreinen in.

Het instrument wordt nu ingezet voor alle nieuwe aanvragen Drank- en horecaverunningen. We willen het toepassingsbereik uitbreiden met evenementenvergunningen, omgevingsvergunningen bouwactiviteit en nader te omschrijven vastgoedtransacties. Onderzocht zal worden of ook het instrument ook ingezet kan worden bij het tegengaan van malafide zorgbureaus.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

In diverse grote beleidsthema's geven wij extra aandacht aan veiligheid

Wij stellen een Integraal Veiligheidsplan 2020-2023 op. Voor de samenstelling van dit plan zijn het coalitieakkoord en het collegeprogramma richtinggevend. Wij geven uitvoering aan (projectmatige) activiteiten die voortvloeien uit het Integraal Veiligheidsplan. Onze aandacht gaat daarbij in het bijzonder uit naar aanpak van woonoverlast en jeugdoverlast, aanpak van jeugdcriminaliteit, ondermijning, high impact crimes en de Vitale Vakantieparken. Bij het invoeren van de Omgevingswet en het opstellen van een Omgevingsvisie nemen wij specifieke maatregelen op inzake (brand)veiligheid.

Wat gaan wij doen?

Bij het invoeren van de Omgevingswet en het opstellen van een Omgevingsvisie nemen wij specifieke maatregelen op inzake (brand)veiligheid.

Het onderzoeken van vluchtroutes bij recreatieve terreinen in bosgebieden. Het nagaan van vlucht en calamiteitenplannen van bosgebieden.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wij stellen een Integraal Veiligheidsplan 2020-2023 op.

Het is van belang binnen de gemeente te komen tot een integrale aanpak van de veiligheidsproblemen en hiervoor een gestructureerd beleid, in de vorm van een integraal veiligheidsplan, vast te stellen. Door alle aspecten van veiligheid onder één paraplu samen te brengen wordt inzichtelijk gemaakt op welke beleidsterreinen veiligheid speelt en wie er zoal mee te maken hebben. Het huidige IVP loopt tot en met 2019. Samen met de gemeenten van het politieteam Veluwe Noord, de politie en het OM zal in 2019 een IVP 2020-2013 worden opgesteld.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Onderzoek of uitbouwen gemeentelijke handhaving nodig is.

Om de gemeente veilig en leefbaar te houden, zal deze collegeperiode onderzoek worden gedaan of het uitbouwen van de gemeentelijke handhaving nodig is in verband met maatschappelijke ontwikkelingen of als gevolg van veranderende wet- en regelgeving.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Ondermijning wordt actief bestreden.

Ondermijning is een veelomvattend begrip van allerlei vormen van criminaliteit die de grens tussen de bovenwereld, waaronder het openbaar bestuur, en de onderwereld vervagen. Met ondermijning van het openbaar bestuur wordt bedoeld dat criminelen of criminele organisaties zich mengen met het openbaar bestuur en daarmee besluitvorming beïnvloeden. Onder ondermijning wordt ook criminaliteit verstaan die gebruik maakt van de overheid of het bevoegd gezag. Bijvoorbeeld criminelen die een vergunning of subsidie aanvragen voor een op het eerste gezicht normale activiteit maar die uiteindelijk bedoeld is om bijvoorbeeld geld wit te wassen. Ongewild faciliteert het bevoegd gezag met het afgeven van zo'n vergunning of subsidie de criminaliteit.

Wij gaan ondermijning actief bestrijden en stellen daarom allereerst beleid op om ondermijning tegen te gaan. Dit doen wij in nauwe afstemming met het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) en overige partners die over relevante informatie beschikken, zoals politie en belastingdienst. Vervolgens willen wij in de gemeentelijke organisatie een meldpunt instellen waar signalen van ondermijning gemeld kunnen worden. Vanuit dit meldpunt wordt het RIEC gevoed en dragen wij bij aan de landelijke aanpak tegen ondermijning.

Wat gaan wij doen?

Gemeentelijk meldpunt instellen.

In het kader van ondermijning wordt een intern meldpunt ingericht zodat via dit meldpunt informatie binnen de gemeente kan worden gebundeld en centraal kan worden verzameld.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wij stellen beleid op om ondermijning tegen te gaan.

Ondermijningsbeleid zal zich richten op ondermijnende criminele activiteiten én op maatschappelijke en (bestuurlijke en ambtelijke) weerbaarheid, in samenwerking met publieke en private partners. Een aanpak van ondermijning is daarbij altijd normatief: het gaat vooral om het stellen en herstellen van een maatschappelijke norm.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Wij bieden mogelijkheden voor evenementen

In de gemeente bestaat behoefte aan locaties voor het organiseren van kleine en grotere evenementen. Hier is niet altijd een geschikte locatie voor beschikbaar. Wij willen in overleg met diverse organisaties beleid ontwikkelen over evenementenlocaties. Zowel locaties die hiervoor planologisch worden aangewezen, als locaties die eenmalig worden ingezet. Daarbij hebben wij aandacht voor aspecten als geluid, veiligheid en impact op de omgeving. Door een aantal ernstige incidenten elders in het land is de regelgeving voor het organiseren van evenementen de laatste jaren drastisch aangescherpt. Dit heeft ertoe geleid dat de procedure voor het aanvragen van een evenementenvergunning complex is geworden. Wij willen deze procedure zo mogelijk vereenvoudigen, zonder daarbij overigens de veiligheidsaspecten uit het oog te verliezen.

Wat gaan wij doen?

Wij ontwikkelen beleid over evenementenlocaties.

Er komt beleid inzake locaties, aantallen en geluidsniveaus voor evenementen.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wij willen de aanvraagprocedure voor een evenementenvergunning zo mogelijk vereenvoudigen.

Er zal onderzoek worden gedaan of vereenvoudiging van de aanvraag om een evenementenvergunning mogelijk is.

Verder zal als pilot voor een jaarlijks terugkerend evenement een fictieve aanvraag voor 2019 doorlopen worden om vervolgens in samenspraak met de organisatie te komen tot een ontvankelijke aanvraag, waarbij ook aandacht is voor maatwerk.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Wij houden onze brandweervrijwilligers betrokken en enthousiast

Het in stand houden van een professionele brandweerorganisatie is in eerste instantie een taak van de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland. Als gemeente Nunspeet maken wij hier deel van uit en voelen wij ons nauw verbonden met de lokale brandweerkorpsen Nunspeet en Elspeet. Wij willen, in samenspraak met de Veiligheidsregio, borgen dat wij een blijvend beroep kunnen doen op een enthousiast team van voldoende en adequaat toegeruste brandweervrijwilligers.

Wat gaan wij doen?

Wij ontwikkelen initiatieven om het vrijwilligerskorps op een voldoende en adequaat niveau te houden.

In de komende periode wordt nagedacht over en initiatieven ontwikkeld om het vrijwilligerskorps op een voldoende en adequaat niveau te houden.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Wij ondersteunen en faciliteren initiatieven voor buurtpreventie

Burgers voelen zich betrokken bij hun omgeving en denken mee om hun buurt veilig te maken en te houden. Wij zijn hier blij mee en zullen initiatieven van burgers waar mogelijk financieel of op andere wijze ondersteunen.

Wat gaan wij doen?

Wij ondersteunen buurtpreventie initiatieven van burgers waar mogelijk financieel of op andere wijze.

Wordt gefaciliteerd zodra concrete verzoeken worden ingediend.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Wij verminderen criminaliteit en woonoverlast

Dit doen wij door meer aandacht te hebben voor preventie aan de ene kant en handhaving aan de andere kant. Bijvoorbeeld in projecten en door het opstellen van beleidsregels voor woonoverlast. Project Alcohol is gericht op preventie van alcohol- en drugsgebruik en verslaving. Daarnaast richt dit project zich op versterken van de ketenregie zorg en veiligheid. Wij zetten in op versterking van de signalerende en repressieve handhavingskant van onze buitengewoon opsporingsambtenaren en optimaliseren de informatie-uitwisseling tussen politie en gemeentelijk toezichthouders

Wat gaan wij doen?

Het optimaliseren van de informatie-uitwisseling tussen politie en gemeentelijk toezichthouders.

Er vindt structureel overleg plaats tussen de politie (wijkagent) en de BOA's op basis van een convenant informatie uitwisseling.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wij stellen beleidsregels op voor woonoverlast.

Beleidsregels worden met buurgemeenten afgestemd en worden naar verwachting in 2018 vastgesteld.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wij zetten in op versterking van de signalerende en repressieve handhavingskant van onze buitengewoon opsporingsambtenaren.

In het Handhaving Uitvoeringsprogramma (HUP) 2019 e.v wordt aandacht besteedt aan de signalerende en repressieve handhavingsrol van de Boa's.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 6

Wat gaan wij doen?

Nieuwe bluswatervoorzieningen

De zorg voor bereikbaarheid en (openbare) bluswatervoorziening ligt bij de gemeente. Volgens de Wet veiligheidsregio's zijn burgemeester en wethouders belast met de organisatie van de brandweezorg (artikel 2 sub a). Dit betekent dat zij de zorg hebben voor de voorwaarden om een brand te kunnen bestrijden. Hierbij hoort ook de zorg voor bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen. Diverse bluswatervoorzieningen zijn niet in orde. De VNOG verzoekt ons om diverse bluswatervoorzieningen te vervangen zodat voldaan wordt aan de voorwaarden om een brand te kunnen bestrijden. Het gaat om een bedrag van ca. € 90.000,-

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Portofoon's Boa's

De portofoons die in gebruik zijn bij de Boa's zijn in eigendom van de politie. Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft in een regeling vastgelegd dat gebruikers een vergoeding moeten betalen voor het gebruik van het netwerk en de beheeractiviteiten rondom C2000. Deze vergoeding bedraagt € 1.200,-- per jaar per portofoon. Voor de 4 Boa's betekent dit een kostenpost van in totaal € 4.800,-- per jaar

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	0,25	0,65	0,65
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,63	0,09	0,5
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	1,77	1,96	1
Diefstallen uit woningen	Aantal per 1.000 inwoners	2,18	2,26	1,96
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2,58	2,8	2,6

*Indicator niet bekend

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
6.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.585	1.541	1.496	1.489
6.2.1 Openbare orde en veiligheid BeM	448	448	448	448
Totaal Lasten	2.034	1.989	1.944	1.938
Baten				
6.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0
6.2.1 Openbare orde en veiligheid BeM	0	0	0	0
Totaal Baten	0	0	0	0
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.034	1.989	1.944	1.938

Programma 7. Sport, cultuur, recreatie en openbaar groen

Inleiding

Sporten en bewegen vinden we belangrijk. Voor iedereen! Door revitalisering van en nieuwbouw op sportpark De Wiltsangh willen we dit een flinke impuls geven.

De ambities op het gebied van cultuur zijn uitgewerkt in een Cultuurnota. Samenwerking op gebied van cultuur zal worden bevorderd onder andere door een koppeling tussen diverse organisaties en cultuurvormen. Ook op gebied van cultuur geldt dat 'iedereen mee moet kunnen doen'. Hiervoor wordt gewerkt aan een laagdrempelige subsidieverordening.

Het streven is specifieke aandacht voor eigen Nunspeetse, historische en culturele kenmerken. Nunspeet is een kunstenaarsdorp en dat wil de gemeente uitdragen. Het nieuwe museum in Nunspeet is daarbij een grote waarde. Ook andere initiatieven (zoals het museum in de voormalige brandweerkazerne in Elspeet) krijgen daarom steun.

Met betrekking tot sport blijft het stimuleren van sport en beweging op scholen en in kernen en wijken belangrijk. Ook wil de gemeente aandacht schenken aan sportfaciliteiten voor mensen met een beperking. Er komt duidelijkheid over de meest wenselijke toekomst van sport- en recreatiecentrum De Brake de gemeente gaat aan de slag met het moderniseren van de sportinfrastructuur (Wiltsangh). In het kader van 'meer samenleving, minder overheid' gaat de gemeente een proeftuin starten om in overleg met de sportverenigingen te komen tot een visie op de meest wenselijke insteek met betrekking tot beheer en onderhoud van sportaccommodaties.

Het kwaliteitsniveau van het openbaar groen blijft gehandhaafd op het huidige niveau. Daarnaast vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheid wijken en kernen te betrekken bij het onderhoud van onze openbare ruimte.

Bestuurlijke kaders

- Kadernota Sportaccommodaties 2018
- Beleidsnota Cultuur 2015-2018
- Beleidsnota Wet maatschappelijke ondersteuning 2017-2020, Samen Verder.
- 'De gemeente als regisseur'; subsidienota gemeente Nunspeet 2013-2016
- Groen- en beheerplan 2011-2017

Wat willen wij bereiken?

Initiatieven op het vlak van de vrijetijdseconomie ondersteunen

Wij gaan een visie op toerisme en recreatie opstellen. Hierbij wordt de relatie gelegd met kunst, cultuur, cultuurhistorisch erfgoed en landschap. De rol, inzet en betekenis van Stichting Nunspeet uit de Kunst, het Noord-Veluws Museum en het Museum Elspeet wordt geëvalueerd en met deze partners worden (prestatie)afspraken gemaakt voor de toekomst. Ook is aandacht voor de positie en rol van het bezoekerscentrum bij het transferium. Aan de visie wordt een meerjarig uitvoeringsprogramma gekoppeld.

Wat gaan wij doen?

Particulier initiatief realisering klimbos in planologische zin faciliteren.

op basis van particulier initiatief wordt bij het transferium een klimbos gerealiseerd. De gemeente wil dit planologisch faciliteren door medewerking te verlenen aan (planologische) procedures.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Opstellen toeristisch-recreatieve visie en uitvoeringsprogramma.

De visie en uitvoeringsprogramma worden in 2019 op interactieve wijze met betrokken partners, zoals Stichting Nunspeet uit de Kunst, het Noord-Veluws Museum, Veluvine, enzovoorts, opgesteld en ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Onderzoeken vergroting herkenbaarheid van Nunspeet in brede zin en specifiek vanaf de A28.

In 2019 wordt nagedacht over het vergroten van de herkenbaarheid van Nunspeet en specifiek vanaf de Rijksweg A28. Waar mogelijk en nodig wordt aangesloten bij de ontwikkelingen op de Veluwe voor dit onderwerp. Dit maakt onderdeel uit van de visie.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Vaststellen plan van aanpak 'Vitale Vakantieparken'.

Het plan van aanpak wordt in 2018 vastgesteld. De uitwerking per recreatieclusters start in 2019. In het plan van aanpak staat indicatief de planning/fasering. Aan de hand van de ervaringen van de uitwerking van het eerste cluster wordt de planning/fasering meer geconcretiseerd.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Inzetten op ontwikkeling 'Nunspeet aan zee'.

In september 2018 vond er een werkbijeenkomst met betrokken partijen inzake 'Nunspeet aan Zee' plaats en dan specifiek voor de kwaliteitsimpuls van het surfstrandje Hoge Bijssel. De tijdens deze bijeenkomst verzamelde ideeën worden 2019 verder uitgewerkt door Leisurelands en de gemeente Nunspeet. Verder ligt er een sterke relatie met het plan van aanpak Vitale Vakantieparken als het gaat om het opstellen van een ontwikkelingskaart van recreatiebedrijven in het Randmeergebied. Dat wordt ook in 2019 uitgevoerd. Via deze maatregelen wordt ingezet op het breder ontwikkelen van het begrip 'Nunspeet aan Zee'.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Onderzoek doen naar de manier van heffen van toeristenbelasting en beziën welke methode gewenst is.

In 2019 wordt een startnotitie opgesteld inzake de verschillende mogelijkheden van heffen van de toeristenbelasting. Afhankelijk van de uitkomsten van deze notitie wordt verder beleid geformuleerd.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Ondersteunen en in stand houden schaapskooi /- kudde (Elspeet) en onderzoeken mogelijkheid tweede schaapskooi (eventueel in Vierhouten).

- Bij ongewijzigde omstandigheden wordt de financiële ondersteuning (subsidie en begrazingsvergoeding) aan de Stichting Schaapskudde Gemeente Nunspeet in 2019 voortgezet.
- In 2019 vindt er een haalbaarheidsonderzoek naar een nieuwe schaapskooi (eventueel tweede kooi) plaats. Het onderzoek behelst onder andere de locatie, de planologische en financiële haalbaarheid en de mogelijke herbestemming van de bestaande kooi.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Uitvoeren en evalueren maatregelenplan uitbreiding 'paarse heide'.

Voor de komende periode zal het maatregelen pakket rondom beheer en beleving paarse heide verder uitgewerkt worden met o.a. aannemers en schaapkuddes. Tevens zal via monitoring de ontwikkeling van de paarse heide gevolgd worden in de komende periode.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Wat willen wij bereiken?

Verbeteren leefbaarheid leefomgeving

Wij vinden het belangrijk dat mensen tevreden zijn over hun eigen leefomgeving. Door nieuwe beheer- en beleidsplannen voor groen en grijs willen we inzetten op levensloopbestendige wijken. Verrommeling bij de entree's van de kernen willen we niet. Initiatieven van inwoners met betrekking tot de openbare ruimte willen we positief benaderen.

In het buitengebied is recreatie en landbouw duurzaam geïntegreerd. Bij beleid rond landbouw, energievoorziening en biodiversiteit hebben we oog voor de natuur én de agrariër. De recreatieve mogelijkheden in het buitengebied willen we meer benutten, met inachtneming van de belangen van de agrariërs. Duurzaam natuur-, landschaps- en weidevogelbeheer ondersteunen we en op de scholen gaan we de jongeren informeren over voedsel en de rol daarin van de agrarische bedrijven.

Wat gaan wij doen?

Nieuwe beheersplannen voor onderhoudsniveau 'grijs, groen en openbare verlichting'.

De beleids en beheerplannen voor o.a. openbare wegen, groenbeleid, openbare verlichting zullen herzien worden in de komende periode (2018-2022). Waarbij gekeken zal worden naar actuele beheer arealen, kwaliteitsniveaus, ambities, toekomstige investeringen, duurzaamheid doelstellingen, sociaal return opgaves.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Klimaat bestendig inrichten van de leefomgeving door hemelwater af te koppelen van het riool.

Bij de planvorming en uitvoering van nieuwe werken maakt afkoppelen daar integraal deel van uit.

Het meerjarenonderhoudsprogramma wegen vormt hierbij de leidraad.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Nieuw 'groen' beleidsplan.

Voor de komende periode 2019-2029 wordt er een nieuw groenbeleids-beheerplan opgesteld met ambitie, doelstellingen, kwaliteitsniveaus, en toekomstige groen investeringen.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Maatregelen treffen om verrommeling bij entree kernen tegen te gaan.

Bij de woonkernen Nunspeet, Hulshorst, Elspeet en Vierhouten zal meer uniformiteit en herkenbaarheid van de Veluwe kernen nagestreeft worden met o.a. Veluwe bebording en aanwijzen, kwaliteitsverbetering welcomsborden, aanpassing en leesbaar toeristische informatie (o.a. plattegronden), aankleding openbare ruimte.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Ecologisch verantwoorde onkruidbestrijding invoeren.

De gemeente Nunspeet wil komende periode verder inzetten op verduurzaming rondom onkruidbeheersing in de openbare ruimte. Hierbij zal verder actief ingezet worden op onkruidbestrijding op verharding met branden, borstel, maaien, heetwater methodes.

Tevens zal de kwaliteit van de onkruidbeheersing in de centrumgebieden met o.a. gebruik van natuursteen materialen, boomroosters verhoogd worden.

Verder zal gemeente Nunspeet toekomst gericht aansluiten bij chemievrij sportvelden beheer (Green deal sportvelden 2020) Waarbij de gemeente Nunspeet het gebruik van chemische middelen op natuurgrasvelden en kunstgrasvelden zal afbouwen.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Onderzoek naar de staat van onderhoud van het riool.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Evaluatie hondenvoorzieningen

In de komende periode vindt er een evaluatie plaats van de hondenvoorzieningen. De eventuele maatregelen die hieruit voortvloeien worden uitgevoerd. Tevens zal er ingezet worden op de handhaving.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Wat willen wij bereiken?

Wijkgerichtwerken

Met gebiedsregisseurs gaan we via een programmatische aanpak invulling geven aan 'gebiedsgericht werken'. De netwerken in de wijken en kernen willen we versterken, en we gaan onderzoeken of er meer behoefte is aan wijkontmoetingscentra.

Wat gaan wij doen?

Opstellen plan van aanpak Wijkgericht werken.

De gemeente Nunspeet wil in de aankomende periode meer wijk-gebiedsgericht gaan werken op gebied van sociale en fysieke domein. Hierbij wil de gemeente interne en externe afstemming verbeteren met haar stakeholders in de digitale dienstverlening, projecten, kernen en wijken, klachten en meldingen

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 7

Wat gaan wij doen?

Aanbrengen nieuwe openbare toiletvoorziening speelweide Stakenberg

Het realiseren van een openbare toiletvoorziening op speelweide Stakenberg (zonder stroom, water, gas).

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Extra jaarlijkse bijdrage Gastvrije Randmeren

De gemeente Nunspeet is lid van Gastvrije Randmeren. De algemene ledenvergadering van 8 februari jl. heeft ingestemd met een verhoging van de ledenbijdrage met EUR 5000,- per lid, t.b.v. extra maaien om de Randmeren toegankelijk te houden, met ingang van 2019.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Project Natuur-inclusieve landbouw Schaarweide

De gemeentelijke agrarische gronden duurzaam onderbrengen bij een laatste grondgebonden Elspeetse boer met een bedrijfsvoering gericht op Natuur inclusieve landbouw. Het belang is in standhouden van een grondgebonden boer te Elspeet die in staat is de agrarische functie en het landschapsbeheer voor de gemeentegronden duurzaam te beheren. Met het wegvallen van het laatste grondgebonden boeren bedrijf verdwijnt het duurzame agrarisch gebruik en de landschapsverzorging.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Structureel verhogen van de jaarlijkse subsidie van de Stichting Vrije Academie voor Beeldende Kunsten Nunspeet

De VAN (= Vrije Academie Nunspeet) huurt de voormalige lagere school van de Stichting Museum Nunspeet Exploitatie en/of de Stichting Museum Nunspeet Vastgoed. Om de exploitatie van het monument rendabel te houden is het noodzakelijk dat de VAN daarin jaarlijks een aandeel levert in de vorm van een bijdrage in de huisvestingskosten (huur / basisbedrag van € 10.000,-).

Portefeuillehouder: G. van den Berg

Vervanging onderduikershut verscholen dorp

De constructie van een onderduikershut is aan ernstige houtrot onderhevig. Daarom zal de onderduikershut in 2019 vervangen worden.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Niet sporters	% Kind (inactief)	8%	8%	8%
	% Jongeren (inactief)	7%	7%	7%
	% Volwassenen (inactief)	7%	7%	7%
	% Ouderen (inactief)	12%	12%	7%

*Indicator niet bekend

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
7.1 Sportbeleid en activering	61	61	61	61
7.2.1 Sportaccommodaties BeM	318	312	307	301
7.2.2 Sportaccommodaties Openbare Ruimte	501	468	465	461
7.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	292	292	292	292
7.4 Musea	41	41	41	41
7.5.1 Cultureel erfgoed BeM	63	63	63	61
7.5.2 Cultureel erfgoed Openbare Ruimte	22	22	21	21
7.5.3 Cultureel erfgoed ROV	227	227	227	227
7.6 Media	688	682	682	682
7.7.1 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie BeM	11	10	8	8
7.7.2 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie Openbare Ruimte	2.405	2.391	2.326	2.293
Totaal Lasten	4.627	4.570	4.493	4.448
Baten				
7.2.1 Sportaccommodaties BeM	-54	-54	-54	-54
7.2.2 Sportaccommodaties Openbare Ruimte	-83	-83	-83	-83
7.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3	-3	-3	-3
7.5.1 Cultureel erfgoed BeM	-17	-17	-17	-17
7.5.2 Cultureel erfgoed Openbare Ruimte	-1	-1	-1	-1
7.7.1 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie BeM	-2	-2	-2	-2
7.7.2 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie Openbare Ruimte	-670	-670	-670	-670
Totaal Baten	-829	-829	-829	-829
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.799	3.741	3.665	3.620

Programma 8. Economische zaken

Inleiding

Van een sterke lokale economie profiteert de hele samenleving. Toerisme en recreatie zijn daarin belangrijke pijlers. Samen met de partners in de regio gaan wij een nieuwe visie opstellen en prioriteit geven aan het programma Vitale Vakantieparken. Door de invulling van het nieuwe bedrijventerrein De Kolk, de aanleg van een bedrijvenstrip in Elspeet en het up-to-date houden van bestaande bedrijventerreinen willen we de lokale economie stimuleren. Startende ondernemers en zzp-ers gaan we zo goed mogelijk faciliteren.

Bestuurlijke kaders

- Integrale Toekomstvisie Nunspeet 2030
- Regionaal Programma Werklocaties Noord-Veluwe
- Provinciale omgevingsvisie
- Nota bestemmingen en beheer van de bossen
- Notitie bedrijvenloket

Wat willen wij bereiken?

Wij zetten in op een sterkere lokale economie

Een gezonde lokale economie is goed voor iedereen. Dat gaan we stimuleren, faciliteren en versterken, waarbij we ons vooral richten op het midden- en kleinbedrijf. Start-ups en zzp-ers willen we faciliteren, bijvoorbeeld met een bedrijfsverzamelgebouw. Op bedrijventerrein De Kolk is de bouw gestart. In de komende jaren zal De Kolk verder worden ontwikkeld. Parkmanagement is een belangrijke voorwaarde voor de kwaliteit op het bedrijventerrein. In Elspeet gaat de bedrijvenstrip aangelegd worden. Bestaande bedrijventerreinen willen we vitaal en toekomstbestendig houden, eventueel met ook daar Parkmanagement. Samenwerking met ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen en belangenorganisaties vinden we belangrijk. We geven hier invulling aan door te helpen bevorderen dat vraag en aanbod op de arbeidsmarkt nu en in de toekomst zo goed mogelijk op elkaar wordt afgestemd. We onderzoeken of aansluiting bij de regio Zwolle mogelijk en zinvol is. We bezoeken regelmatig bedrijven en ook via onze bedrijfscontactfunctionaris onderhouden we de relaties met het bedrijfsleven. We blijven investeren in een aantrekkelijk centrumgebied met een gevarieerd winkelaanbod in combinatie met de groene omgeving, de goede bereikbaarheid en een mooi cultuuraanbod.

Wat gaan wij doen?

De dienstverlening aan de lokale ondernemers verbeteren

Wij zijn trots op onze ondernemers en zetten in op een blijvende goede samenwerking. Wij gaan actief met hen in gesprek en willen op constructieve wijze kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen, zowel via de belangenorganisaties alsook door werkbezoeken aan individuele ondernemers. Door het bundelen en optimaliseren van informatie waarnaar ondernemers op zoek zijn (ondernemersloket) willen wij onze *dienstverlening aan de ondernemers* verbeteren. De bedrijfscontactfunctionaris fungeert daarin als centraal aanspreekpunt.

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

De economische relatie met de regiogemeenten versterken

Een sterke lokale economie is gebaat bij samenwerking in de (nabije) regio. Kansrijke economische ontwikkelingen en uitdagingen vragen om regionale samenwerking. In het kader van regionale afstemming is door alle regiogemeenten in de regio Noord-Veluwe het 'Bestuurlijk keuzedocument RPW (Regionaal Plan Werklocaties) Noord-Veluwe' op 31 januari 2018 vastgesteld. Binnen het regionaal gestelde kader worden per subregio (Noord – waar de gemeente Nunspeet onder valt - en West) afspraken gemaakt over onder andere de relatie tussen regionale en lokale terreinen.

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Het jaarlijks organiseren van een ondernemersdag.

De gemeente Nunspeet sluit aan bij de landelijke 'Dag van de Ondernemer' die jaarlijks wordt georganiseerd door MKB-Nederland met tot nu toe bedrijfsbezoeken op die dag.

Ondernemers verdienen een dag waarop ze worden bedankt voor hun lef en doorzettingsvermogen, daarom heeft MKB-Nederland elke derde vrijdag van november uitgeroepen tot 'Dag van de Ondernemer': in 2018 op vrijdag 16 november. Gemeenten kunnen hun activiteiten voor die dag aanmelden op de website www.dagvandeondernemer.nl.

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Faciliteren 'start-ups' en ZZP-ers.

Op bedrijventerrein de Kolk zullen kavels worden uitgegeven ten behoeve van bedrijfsverzamelgebouwen zodat er voldoende ruimte beschikbaar is voor startups en zzp-ers.

Portefeuillehouder: J. Groothuis

Invoering van parkmanagement op bedrijventerrein De Kolk en een onderzoek naar de uitrol overige bedrijventerreinen.

Na een onderzoek door adviesbureau PM3 is er een parkmanagementorganisatie voor het bedrijventerrein De Kolk opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van bedrijven op de Kolk en de Bedrijvenkring Nunspeet (BKN). De gemeentelijke bedrijfscontactfunctionaris onderhoudt het contact en is adviseur. Het beheer en onderhoud ligt voorlopig bij de gemeente Nunspeet, maar dit kan op termijn overgaan naar het parkmanagement. Het bestuur van het parkmanagement verzorgt de bewegwijzering en beveiliging. Wanneer alle bedrijven op De Kolk lid zijn van de parkmanagementorganisatie - verplicht na vestiging op dit bedrijventerrein - wordt onderzocht hoe bedrijven van de andere bedrijventerreinen in de gemeente kunnen aansluiten bij het parkmanagement De Kolk.

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Doorontwikkeling centrumgebied met halverwege de bestuursperiode de 'upgrading' van de Markt evalueren met specifieke aandacht voor de weekmarkt, centrumondernemingen en de horeca.

Voor de doorontwikkeling van het Centrum wordt de Detailhandels- en centrumvisie gemeente Nunspeet 2030 uit 2015 voortgezet en indien nodig herijkt. Dit richt zich op verbeteringen op openbaar gebied en particulier eigendom, op betere bereikbaarheid, op programmering en activiteiten en op de samenwerking tussen ondernemers, eigenaren en overheid. Er wordt een onderzoek gedaan met als doel de samenwerking tussen horeca, detailhandel en marktkoopliden te versterken.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Realiseren bedrijvenstrip Elspeet.

Het realiseren van een bedrijventerrein voor lokale ondernemers in 2020 in Elspeet.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Het opstellen van een regionale sociaaleconomische ontwikkelstrategie 2030 met de 3 O's.

In overleg met de vier andere deelnemende SNV-gemeenten en ondernemers + onderwijs bepalen over aanpak, vorm en inhoud van de ontwikkelstrategie.

Vijf SNV-gemeenten (niet Harderwijk en Hattem) hebben aangegeven mee te doen aan uitwerking van de ontwikkelstrategie op basis van het advies De kunst van het verbinden (jan. 2017, p. 17)/

<https://www.lysiasgroup.com/de-kunst-van-het-verbinden/> +

<https://www.lysiasgroup.com/app/uploads/2017/01/Rapportage-kwartiermaker-RNV-3.0-DEF-totaal.pdf> . Een eerste uitwerking is het 'Programmavoorstel Sociaaleconomische ontwikkelstrategie en samenwerking' (april 2018).

Verdere concretisering moet nu plaatsvinden in een samenwerking van ondernemers, onderwijs en overheid (3 O's).

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Bevorderen goede aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt, o.a. door De Human Capital Agenda met de 3 O's.

Het samen met samenwerkende werkgevers en onderwijs bepalen van de toekomstige regionale behoefte op de arbeidsmarkt en de zetten stappen. In de eerste fase gaat het om data verzameling en daar gezamenlijk conclusies uittrekken wat te doen. Snel daarna moeten er concrete gezamenlijk activiteiten komen (en geld daarvoor). Zonder die activiteiten blijven werkgevers en onderwijs hun eigen ding in het NU doen: 'werkgeven' en 'opleiden voor een diploma'. We gaan na of we aan kunnen sluiten bij de plannen van de gemeenten in de regio Zwolle en hun Human Capital Agenda/regiodeel (gemeenten investeren ruim € 8/inwoner in de HCA).

Gemeente Nunspeet is binnen Samenwerking Noord-Veluwe gastheergemeente voor de sociaaleconomische ontwikkelstrategie en samenwerking. Aan deze taak doen 5 SNV-gemeenten deel (niet Harderwijk en Hattem).

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Onderzoeken mogelijkheid aansluiting bij / samenwerking met regio Zwolle.

In de komende jaren gaan we onderzoeken of en hoe de samenwerking en eventuele aansluiting van de gemeente Nunspeet met de regio Zwolle mogelijk is. Overweging bij dit voornemen is dat we willen deelnemen aan netwerken die voor de ontwikkeling van Nunspeet het meeste rendement opleveren. Het voornemen is een lokale keuze, maar kan natuurlijk niet los worden gezien van de deelname aan regio Zwolle van de beide andere NEO-gemeenten. Begin 2018 hebben we al besloten voor de concrete samenwerking rond bedrijventerreinen aan te sluiten bij de subregio Noord Veluwe-Noord (Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek).

Portefeuillehouder: M. van de Bunte

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Funcziemenging	%		*	*
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	79	79	137

*Indicator niet
bekend

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
8.1 Economische ontwikkeling	134	134	134	134
8.2 Fysieke Bedrijfsinfrastructuur	181	181	181	181
8.3 Bedrijfsloket en Bedrijfsregelingen	112	111	105	105
8.4.1 Economische promotie BeM	248	193	193	192
8.4.2 Economische promotie Financiën	80	80	80	80
Totaal Lasten	755	700	693	692
Baten				
8.3 Bedrijfsloket en Bedrijfsregelingen	-173	-173	-173	-173
8.4.2 Economische promotie Financiën	-1.373	-1.373	-1.373	-1.373
Totaal Baten	-1.546	-1.546	-1.546	-1.546
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-791	-846	-853	-853

Programma 9. Bestuur en ondersteuning

Inleiding

Wij zijn er voor de burger. De burger is er niet voor ons. Vanuit dat uitgangspunt gaan wij met een programmatische aanpak de persoonlijke en digitale dienstverlening optimaliseren. Waar het meerwaarde heeft zoeken wij de samenwerking in de regio, met name in NEO-verband (Nunspeet-Elburg-Oldebroek) en SNV (Samenwerking Noord Veluwe). Als bestuur willen we open, dichtbij en bereikbaar zijn, en ruimte bieden aan initiatieven vanuit de samenleving. Om onze taken adequaat uit te kunnen voeren werken we continu aan een gezond financieel beleid en een lage lastendruk voor onze inwoners.

Bestuurlijke kaders

- Integrale Toekomst Visie Nunspeet 2030
- Collegeprogramma 2018-2022
- Beleidsagenda gemeenteraad
- Communicatienota
- Realisatieplan Excellente Informatievoorziening Nunspeet
- Protocol actieve en passieve informatieplicht
- Kwaliteitsjaarplan

Wat willen wij bereiken?

Digitaliseren van informatievoorziening en veilige dienstverlening

Wij gaan extra middelen inzetten voor de digitale dienstverlening en de digitale toegankelijkheid en vindbaarheid van informatie (website) en voor meer digitale producten. Als gemeente zijn we fysiek en digitaal goed toegankelijk. Voor iedereen! Inwoners denken actief mee met het beleid van de gemeente. Van jongerenparticipatie tot Adviesraad Sociaal Domein, van dorpsverenigingen tot belanghebbenden bij infrastructurele projecten. We doen het samen.

Wat gaan wij doen?

Wij doen onderzoek naar nieuwe contact / communicatiekanalen

In het programma dienstverlening zal in 2019 een project starten waar dit onderwerp onderdeel van uitmaakt. Het gaat hier bijvoorbeeld over social media en onderzoek naar de mogelijkheden van het gebruik van whats app.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Wij zorgen voor een betere digitale toegankelijkheid, actualiteit en vindbaarheid van informatie en toename digitale producten (via vernieuwde website).

In het programma dienstverlening, via het project 'digitale en online dienstverlening' wordt een plan van aanpak opgesteld voor vernieuwing van de website. Dit plan van aanpak volgt uit het reeds opgestelde rapport: onderzoek en advies doorontwikkelen digitale dienstverlening. Doelstelling is in 2019 vernieuwing van de website te realiseren.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Wat willen wij bereiken?

Nunspeet zorgt voor een blijvende solide financiële huishouding

De solide financiële huishouding van de afgelopen jaren zetten we voort. Als pijlers van het financiële beleid hanteren we een reëel sluitende meerjarenbegroting, systematisch toepassen van integraal risicomanagement en het vergroten van risicobewustzijn van bestuur en organisatie, waarbij een voldoende weerstandsvermogen onderdeel uitmaakt. De meerjarenbegroting gaan we meer 'smart' maken, met een beperkt aantal indicatoren die de resultaten van het ingezette beleid beter zichtbaar maken. De lastendruk voor de burger houden we laag. De OZB gaan we alleen verhogen voor inflatie en zo nodig voor grote projecten, zoals onderwijshuisvesting, De Wiltsangh - incl. zwembad en sporthal -, stationsomgeving en duurzaamheid. We gaan ook voor de komende vier jaren uit van 100% kostendekking afvalinzameling / verwerking en riolering door afvalstoffen- en rioolheffingen.

Wat gaan wij doen?

Invoeren van een gestructureerde vorm van omgaan met risico's, toepassen van risicomanagement.

Nunspeet zorgt voor een blijvende solide financiële huishouding. Invoeren van een gestructureerde vorm van omgaan met risico's door het toepassen van risicomanagement is een voorwaarde hiervoor. Het benoemen en kwantificeren van de risico's in de begroting en de jaarrekening is niet voldoende. De rekenkamercommissie heeft geadviseerd om standaard een risicoparagraaf met daarin benoemd, alle risico's maar ook alle getroffen maatregelen, op te nemen in (raads) voorstellen. Risicomanagement behoort tot een reguliere taak van een afdelinghoofd/teamleider en moet onderdeel gaan uitmaken van het dagelijkse werk van alle medewerkers van gemeente Nunspeet.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Opnemen van een beperkt aantal relevante 'resultaat metende' beleidsindicatoren in de verantwoordingsdocumenten.

Samen met de griffie is er een werkgroep "indicatoren" opgericht. Een delegatie van de raad en ambtenaren (vakinhoudelijk betrokken) zullen nadenken over eventuele resultaat metende indicatoren welke worden opgenomen in de Planning & Control documenten. Deze indicatoren zullen naast de verplichte set aan indicatoren worden gerapporteerd. De planning is deze indicatoren in de 1e hoofdlijnenrapportage 2019 op te nemen.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Wat willen wij bereiken?

Optimaliseren van de bedrijfsvoering ten dienste van onze ambities

In het besturen van de gemeente en het uitvoeren van een veelheid aan taken door de ambtelijke organisatie staat 1 thema centraal; de dienstverlening aan de burger. Daarbij werken wij samen. Gemeente(raad), andere overheden, ondernemers en bedrijven, de Veiligheidsregio, maatschappelijke organisaties, belangengroeperingen en natuurlijk de inwoners. De maatschappij verandert. De rol van de overheid verandert. Maar wat niet verandert is dat wij in constructieve samenwerking met anderen blijven werken aan een duurzaam, sterk en sociaal Nunspeet. En de burger mag daarbij rekenen op een daadkrachtig en integer gemeentebestuur.

De al ingezette lijn om regels te vereenvoudigen of af te schaffen gaan wij doorzetten. De ambtelijke organisatie is open, toegankelijk, scherp, wendbaar, betrouwbaar en sterk in het communiceren met de doelgroepen. We sturen op resultaat en klanttevredenheid. Het thema dienstverlening krijgt hoge prioriteit, zowel aan de balie, aan de telefoon en online.

Als gemeente zetten we in op goed werkgeverschap, met respect voor inzet en talent van medewerkers, waarbij we kansen bieden aan (jong) talent en verantwoordelijkheid nemen door inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De externe inhuur gaan we beperken.

Wat gaan wij doen?

Een voldoende waardering van inwoners/ondernemers over het betrekken van inwoners/ondernemers bij de uitvoering van plannen, gemeten in het onderzoek ‘waarstaatjegemeente’

Eén van de belangrijke uitgangspunten van het thema 5, Samen werken, is meer gebruik maken van burgerparticipatie. Het peilen van de mening van de inwoner/ondernemer is op zich al een vorm van burgerparticipaties. Om te peilen wat de mening is van onze inwoner/ondernemer, heeft de VNG een product ontwikkeld dat informatie geeft over de wijze waarop afnemers (ondernemers en inwoners) producten/diensten van de gemeente ervaren. Hierbij wordt ook uitgevraagd de mate waarin zijn betrokken worden bij de totstandkoming en uitvoering van het beleid. De resultaten van de peiling zijn vergelijkbaar met andere gemeenten. Ook is een gemiddelde van alle deelnemende gemeenten bekend. Het laatst bekende gemiddelde voor samenwerking met inwoners is een 5,92. Gemeente Nunspeet wil minimaal een voldoende (6) behalen. De burgerpeiling staat gepland aan het begin van iedere collegeperiode (2018). De eerstvolgende ondernemerspeiling staat gepland voor het jaar 2019. Het landelijk gemiddelde geeft een score van 5,75. Ook hier streeft gemeente Nunspeet naar minimaal een voldoende (6).

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Nunspeet biedt aan (jong) talent kansen en nemen verantwoordelijkheid voor inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Gemeente Nunspeet heeft een voorbeeldfunctie en heeft de ambitie uitgesproken om minimaal 4 banen te realiseren ten behoeve van het aanstellen van mensen met een arbeidsbeperking uit de doelgroep Banenafpraak.

Met het oog op de steeds krappere wordende arbeidsmarkt is het noodzakelijk dat gemeente Nunspeet een aantrekkelijke werkgever blijft voor haar medewerkers. Om ongewenst verloop te voorkomen moet voldoende uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden om de ambities van talentvolle medewerkers te faciliteren.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Optimalisatie van het Klant Contact Center.

De gemeente Nunspeet heeft in januari 2018 haar visie op dienstverlening 2018 – 2022 vastgesteld. Om de ambities uit het visiedocument te realiseren, is vanaf april 2018 een uitvoeringsprogramma dienstverlening van start gegaan met 8 deelprojecten. Één van deze deelprojecten is het doorontwikkelen van het (cluster) KCC. Om de visie op dienstverlening uit te werken en aan te blijven sluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en behoeften, zal de inrichting, de rol en positie van het KCC als de toegang tot de gemeentelijke dienstverlening opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden middels een uitgebreid onderzoek – en adviestraject.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Extra aandacht voor schriftelijke en mondelinge communicatie met inwoners.

In NEO-verband gaan we aandacht schenken aan de een goede en begrijpelijke mondelinge en schriftelijke communicatie met onze inwoners.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2019-2022 Programma 9

Wat gaan wij doen?

Aanstelling Functionaris Gegevensbescherming (FG)

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Overheidsinstanties zijn verplicht op basis van deze verordening een FG te benoemen. De FG houdt intern toezicht op naleving van de privacy-regels. Vanwege de omvang van de taak en de zelfstandige positie wordt de FG samen met de gemeente Elburg benoemd.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Formatie uitbreiding juridische - beleidsondersteuner directieteam Openbare ruimte (6 uur per week)

Voor juridische – beleidsondersteuner is uren uitbreiding (6 uur per week) per 1 januari 2019 noodzakelijk i.v.m. toename in taakveld juridische – beleidsondersteuning bij directieteam Openbare ruimte.

Portefeuillehouder: M.W. Storteboom

Planten

In het project HNW zijn in de afgelopen jaren de kantoorruimtes heringericht. Aankleding van de ruimtes door middel van groenvoorziening is daarbij nog niet meegenomen. Uit de evaluatie van HNW is gebleken dat hier wel behoefte aan is

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Uitbreiding uren facilitair medewerker met 4 uur per week

De laatste jaren wordt er steeds veelvuldiger gebruik gemaakt van de kantine. Mede als gevolg van de toename van eigen en externe medewerkers. Hierdoor zijn de serveersters genoodzaakt structureel over te werken. Omdat

dit al enkele jaren de praktijk is, wordt voorgesteld in het kader van goed werkgeverschap, hiervan 4 uur structureel op te nemen in het functiehuis.

Portefeuillehouder: L. van der Maas

Verhoging bijdrage Streekarchivaat

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Vervanging deurautomaten binnendeuren tussen beveiligde zones Gemeentehuis

Na periodiek onderhoud van de deurautomaten (van de draaiende binnendeuren) bleek dat deze automaten dringend aan vernieuwing toe zijn. Als vervanging wordt uitgesteld dan bestaat er een verhoogde kans op storingen en zelfs het geheel uitvallen van de deurautomaten.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Vervanging toegangscontrolesysteem Gemeentehuis

Het toegangscontrolesysteem is gedateerd. Er zijn geen onderdelen meer voor te leveren. Indien het toegangscontrole systeem niet wordt vervangen dan bestaat er een verhoogde kans op storingen en/of dat het toegangscontrole systeem niet naar behoren gebruikt kan worden.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Voldoen aan banenafpraak

Wij moeten voldoen aan de banenheffing. Dit is een wettelijke verplichting. Ook de gemeenteraad heeft dit op haar agenda staan. Daarnaast worden we geconfronteerd met een quotumheffing wanneer we niet voldaan aan de wettelijke eisen.

Portefeuillehouder: B. van de Weerd

Beleids- en prestatie indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Jaarrekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,76	6,58	6,88
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,5	6,58	6,88
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	259,72	295	267,06
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	8,20%	0,63%	0,58%
Overhead	% van totale lasten	11,74%	12,44%	11,61%

*Indicator niet bekend

Wat mag het kosten?

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
9.1 Bestuur	1.638	1.638	1.637	1.635
9.2 Burgerzaken	1.034	995	994	992
9.3 Beheer overige gebouwen en gronden	240	240	240	239
9.4.1 Overhead, ondersteuning organisatie, BeM	81	81	81	81
9.4.2 Overhead, ondersteuning organisatie, Financiën	60	60	60	60
9.4.3 Overhead, ondersteuning organisatie, Openbare ruimte	692	613	598	593
9.4.4 Overhead, ondersteuning organisatie, Informatie	1.662	1.576	1.530	1.398
9.4.6 Overhead, ondersteuning organisatie, POFO	4.968	4.950	4.950	4.947
9.5 Treasury	-364	-330	-416	-419
9.61 OZB woningen	295	295	295	295
9.62 OZB niet-woningen	38	38	38	38
9.64 Belastingen Overig	81	81	81	81
9.7 Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	42	58	34	34
9.8 Overige baten en lasten	3.125	3.637	3.679	3.990
9.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	15	15	15	15
Totaal Lasten	13.609	13.948	13.819	13.981
Baten				
9.1 Bestuur	-379	-362	-362	-362
9.2 Burgerzaken	-500	-500	-500	-500
9.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-323	-323	-323	-323
9.4.3 Overhead, ondersteuning organisatie, Openbare ruimte	-21	-21	-21	-21
9.4.4 Overhead, ondersteuning organisatie, Informatie	-12	-12	-12	-12
9.4.5 Overhead, ondersteuning organisatie, Infra	-35	-35	-35	-35
9.4.6 Overhead, ondersteuning organisatie, POFO	-165	-165	-165	-165
9.5 Treasury	-695	-693	-583	-582
9.61 OZB woningen	-2.796	-2.810	-2.824	-2.838
9.62 OZB niet-woningen	-1.452	-1.452	-1.452	-1.452
9.64 Belastingen Overig	-1.500	-1.500	-1.500	0
9.7 Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-37.285	-37.577	-37.865	-38.066
Totaal Baten	-45.164	-45.450	-45.642	-44.356
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-31.555	-31.503	-31.823	-30.375
Stortingen en onttrekkingen	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Stortingen				

9.10 Mutaties reserves	2.009	2.174	1.894	335
Onttrekkingen				
9.10 Mutaties reserves	2.311	2.214	1.502	1.242
Mutaties reserves	-302	-41	392	-907
Gerealiseerd resultaat	-31.857	-31.543	-31.431	-31.282

Programmaplan

Totaal taakvelden

Bedragen x1000

Exploitatie	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Lasten				
1.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.040	3.036	3.035	3.033
1.2 Wijkteams	478	478	478	478
1.3 Inkomensregelingen	5.690	5.662	5.662	5.662
1.5 Arbeidsparticipatie	4.061	3.845	3.746	3.691
1.6.1 Maatwerkvoorzieningen (WMO) BeM	763	763	763	763
1.6.2 Maatwerkvoorzieningen (WMO) Dienstverlening	1.996	1.996	1.996	1.996
1.7.1 Maatwerkdienst-verlening 18+	2.683	2.683	2.683	2.683
1.7.2 Maatwerkdienst-verlening 18-	6.155	6.231	6.290	6.317
1.81 Geëscaleerde zorg 18+	60	60	60	60
1.82 Geëscaleerde zorg 18-	37	37	37	37
2.1 Openbaar onderwijs	244	242	241	241
2.2 Onderwijshuisvesting	1.437	1.412	1.388	1.379
2.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.029	864	864	864
3.1 Ruimtelijke Ordening	383	383	383	383
3.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	283	259	233	233
3.3.1 Wonen en Bouwen ROV	1.053	1.003	1.003	1.001
3.3.2 Wonen en Bouwen VTH	157	157	157	129
4.1 Volksgezondheid	1.003	987	987	986
4.2.1 Riolering financiën	6	6	6	6
4.2.2 Riolering OR	1.067	1.050	966	962
4.2.3 Riolering Infra	567	565	564	562
4.3.1 Afval Financiën	3	3	3	3
4.3.2 Afval Openbare Ruimte	1.994	1.994	1.993	1.998
4.4.1 Milieubeheer BeM	23	23	23	23
4.4.2 Milieubeheer ROV	282	281	281	248
4.4.3 Milieubeheer VTH	493	493	493	493
4.5 Begraafplaatsen en crematoria	347	347	343	343
5.1.1 Verkeer, Wegen en Water Openbare Ruimte	3.312	3.279	3.263	3.247
5.1.2 Verkeer, Wegen en Water Infra	118	115	115	109
5.2 Parkeren	12	12	12	12
5.4 Economische havens en waterwegen	156	155	150	150
5.5 Openbaar Vervoer	291	291	291	291
6.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.585	1.541	1.496	1.489
6.2.1 Openbare orde en veiligheid BeM	448	448	448	448
6.2.2 Openbare orde en veiligheid VTH	12	12	10	10

7.1 Sportbeleid en activering	61	61	61	61
7.2.1 Sportaccommodaties BeM	318	312	307	301
7.2.2 Sportaccommodaties Openbare Ruimte	501	468	465	461
7.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	292	292	292	292
7.4 Musea	41	41	41	41
7.5.1 Cultureel erfgoed BeM	63	63	63	61
7.5.2 Cultureel erfgoed Openbare Ruimte	22	22	21	21
7.5.3 Cultureel erfgoed ROV	227	227	227	227
7.6 Media	688	682	682	682
7.7.1 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie BeM	11	10	8	8
7.7.2 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie Openbare Ruimte	2.405	2.391	2.326	2.293
8.1 Economische ontwikkeling	134	134	134	134
8.2 Fysieke Bedrijfsinfrastructuur	181	181	181	181
8.3 Bedrijfsloket en Bedrijfsregelingen	112	111	105	105
8.4.1 Economische promotie BeM	248	193	193	192
8.4.2 Economische promotie Financiën	80	80	80	80
9.1 Bestuur	1.638	1.638	1.637	1.635
9.2 Burgerzaken	1.034	995	994	992
9.3 Beheer overige gebouwen en gronden	240	240	240	239
9.4.1 Overhead, ondersteuning organisatie, BeM	81	81	81	81
9.4.2 Overhead, ondersteuning organisatie, Financiën	60	60	60	60
9.4.3 Overhead, ondersteuning organisatie, Openbare ruimte	692	613	598	593
9.4.4 Overhead, ondersteuning organisatie, Informatie	1.662	1.576	1.530	1.398
9.4.6 Overhead, ondersteuning organisatie, POFO	4.968	4.950	4.950	4.947
9.5 Treasury	-364	-330	-416	-419
9.61 OZB woningen	295	295	295	295
9.62 OZB niet-woningen	38	38	38	38
9.64 Belastingen Overig	81	81	81	81
9.7 Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	42	58	34	34
9.8 Overige baten en lasten	3.125	3.637	3.679	3.990
9.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	15	15	15	15
Totaal Lasten	60.258	59.933	59.469	59.455
Baten				
1.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-117	-117	-117	-117
1.3 Inkomensregelingen	-4.504	-4.504	-4.504	-4.504
1.7.1 Maatwerkdienst-verlening 18+	-150	-150	-150	-150

2.1 Openbaar onderwijs	-9	-9	-9	-9
2.2 Onderwijshuisvesting	-259	-19	-19	-19
2.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-96	-65	-96	-96
3.1 Ruimtelijke Ordening	-111	-111	-111	-111
3.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-523	-523	-523	-523
3.3.1 Wonen en Bouwen ROV	-2	-2	-2	-2
3.3.2 Wonen en Bouwen VTH	-741	-741	-741	-741
4.1 Volksgezondheid	-12	-12	-12	-12
4.2.1 Riolering financiën	-1.942	-1.923	-1.822	-1.797
4.3.1 Afval Financiën	-2.018	-2.018	-2.018	-2.018
4.3.2 Afval Openbare Ruimte	-459	-459	-459	-459
4.4.2 Milieubeheer ROV	-36	-36	-36	-36
4.5 Begraafplaatsen en crematoria	-399	-399	-399	-399
5.1.1 Verkeer, Wegen en Water Openbare Ruimte	-26	-26	-26	-26
5.1.2 Verkeer, Wegen en Water Infra	-28	-28	-28	-28
5.5 Openbaar Vervoer	-79	-79	-79	-79
6.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0
6.2.1 Openbare orde en veiligheid BeM	0	0	0	0
7.2.1 Sportaccommodaties BeM	-54	-54	-54	-54
7.2.2 Sportaccommodaties Openbare Ruimte	-83	-83	-83	-83
7.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3	-3	-3	-3
7.5.1 Cultureel erfgoed BeM	-17	-17	-17	-17
7.5.2 Cultureel erfgoed Openbare Ruimte	-1	-1	-1	-1
7.7.1 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie BeM	-2	-2	-2	-2
7.7.2 Openbaar Groen en (openlucht) recreatie Openbare Ruimte	-670	-670	-670	-670
8.3 Bedrijfsloket en Bedrijfsregelingen	-173	-173	-173	-173
8.4.2 Economische promotie Financiën	-1.373	-1.373	-1.373	-1.373
9.1 Bestuur	-379	-362	-362	-362
9.2 Burgerzaken	-500	-500	-500	-500
9.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-323	-323	-323	-323
9.4.3 Overhead, ondersteuning organisatie, Openbare ruimte	-21	-21	-21	-21
9.4.4 Overhead, ondersteuning organisatie, Informatie	-12	-12	-12	-12
9.4.5 Overhead, ondersteuning organisatie, Infra	-35	-35	-35	-35
9.4.6 Overhead, ondersteuning organisatie, POFO	-165	-165	-165	-165
9.5 Treasury	-695	-693	-583	-582
9.61 OZB woningen	-2.796	-2.810	-2.824	-2.838

9.62 OZB niet-woningen	-1.452	-1.452	-1.452	-1.452
9.64 Belastingen Overig	-1.500	-1.500	-1.500	0
9.7 Algemene Uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-37.285	-37.577	-37.865	-38.066
Totaal Baten	-59.050	-59.046	-59.168	-57.857
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.208	887	301	1.598
Storting en onttrekkingen	Begroting 2019	MJB 2020	MJB 2021	MJB 2022
Storting				
9.10 Mutaties reserves	2.009	2.174	1.894	335
Onttrekkingen				
9.10 Mutaties reserves	2.311	2.214	1.502	1.242
Mutaties reserves	-302	-41	392	-907
Gerealiseerd resultaat	907	846	693	691

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen

Inleiding

Om inzicht te verschaffen in de robuustheid van de begroting van de gemeente bepaalt artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dat in de paragraaf weerstandsvermogen een relatie wordt gelegd tussen de gemeentelijke weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwacht en aanzienlijk zijn, af te dekken. Weerstandsvermogen is dat deel van de weerstandscapaciteit dat niet nodig is voor afdekking van alle risico's ofwel:

Weerstandsvermogen is weerstandscapaciteit minus totaal van alle risico's.

De omvang van de weerstandscapaciteit is van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De weerstandscapaciteit omvat de mogelijkheden voor een gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen structurele en incidentele weerstandscapaciteit. Met het eerste worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.

Gemeente Nunspeet gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan mogen deze eerst incidenteel worden afgedekt door middel van incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting structurele dekking gezocht worden. Lukt dit niet dan wordt de structurele weerstandscapaciteit als dekkingsmiddel ingezet.

De weerstandscapaciteit bestaat uit:

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. Onvoorziene uitgaven structureel.
2. Onbenutte belastingcapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit:

3. Het vrije deel van de algemene reserve
4. De bestemmingsreserves.
5. Stille reserves (gesteld op nihil).
6. Onvoorzienbare uitgaven incidenteel.

Ad 1 Onvoorziene uitgaven

Artikel 8 (lid 1 en lid 6) van het BBV verplicht iedere gemeente een bedrag voor onvoorziene uitgaven op te nemen in de begroting. De post onvoorzien is een buffer voor externe onvoorzienbare tegenvallers. Het dekt uitgaven die voldoen aan de drie "O's" (Onvoorzien, Onvermijdbaar en Onuitstelbaar). Er is een bedrag geraamd van € 89.500.

Dit bedrag wordt gesplitst in onvoorzienbare uitgaven incidenteel € 64.000 en onvoorzienbare uitgaven structureel € 25.500.

Ad 2 Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de verhouding tussen de opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB) versus het normtarief OZB-artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (FVW). Wanneer de algemene middelen van de gemeente aanmerkelijk en structureel tekort zullen schieten om in noodzakelijke behoeften te voorzien, kan een aanvullende uitkering worden aangevraagd. De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. de onroerende-zaakbelastingen (OZB);
2. de rioolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten

Voor 2019 is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 vastgesteld op 0,1905.

Tarief artikel 12 Fvw	0,1905%		
			7.257.419
		WOZ-waarde 1-1-2018	
Woonruimten		2.872.381.000	
Niet-woonruimten, eigenaar		468.644.000	Opbrengsten
Niet-woonruimten, gebruiker		468.644.000	Begr. 2019
TOTAAL		3.809.669.000	4.248.281
		Onbenut (uitgaande van netto-opbrengst)	3.009.138

Ad 3 Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserve

Algemene reserve

De doelstelling van de algemene reserve is het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorziene ontwikkelingen waarvoor geen voorziening is getroffen. Het saldo van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2019 € 4.245.160 (per 1 januari 2018: € 3.967.133). De algemene reserve bestaat uit drie onderdelen:

- Het beslag in de algemene reserve per 1 januari 2019 bedraagt € 1.042.873 (1 januari 2018: € 1.055.166). Dit gedeelte maakt geen deel uit van het weerstandsvermogen, het is immers bestemd voor een ander doel.
- Het bodembedrag voor 1 januari 2019 is berekend op € 1.808.000 (per 1 januari 2018 was dat € 1.808.000).
- Het vrij besteedbare deel van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2019 € 1.394.287 (1 januari 2018 € 1.112.967) en maakt deel uit van het weerstandsvermogen.

Ad 4 De bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves kunnen worden verdeeld in geblokkeerde of bekleemde reserves en overige bestemmingsreserves. Onder geblokkeerde of bekleemde reserves verstaan we reserves waarover niet (geheel of gedeeltelijk) vrij kan worden beschikt, omdat deze reserves worden gebruikt om structurele dekkingsmiddelen voor de gemeente begroting te genereren. Deze geblokkeerde of bekleemde reserves maken geen onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

De overige bestemmingsreserves zijn gevormd voor een bepaald doel. De raad heeft de bevoegdheid de bestemming te wijzigen en deze in te zetten voor het opvangen van tegenvallers. De stand van de bestemmingsreserves op 31 december 2017 € 22 miljoen. Een belangrijk deel van de bestemmingsreserves is geblokkeerd vanwege de structurele inzet van de renteopbrengst als dekkingsmiddel. In onderstaand overzicht is aangegeven welke overige bestemmingsreserves niet geblokkeerd of bekleemd zijn.

tabel overige bestemmingsreserves (niet geblokkeerd of bekleemd)

Soort reserve	bedrag
Egalisatiereserve bouwleges	21.750
Reserve automatisering	133.133
Reserve restauratie gem monumenten	199.210
Reserve bodemverontreiniging	969.380
Reserve bosexploitatie	594.183
Reserve grondexploitatie	1.356.384
Reserve wachtgeldverplichtingen	688.870
Reserve sociaal domein	2.460.076
Reserve stimulering goedkope woningbouw	3.756
Reserve BWS gelden	22.816
	<u>6.449.558</u>

Ad 5 Stille reserves

Bij stille reserves moet worden gedacht aan bezittingen die beneden de marktwaarde in de boeken staan en die zonder bezwaar direct te verkopen zijn. De gemeente heeft echter nauwelijks nog bezittingen anders dan panden en gronden die nodig zijn voor de grondexploitatie in haar bezit. De gemeente is aandeelhouder van NV Bank Nederlandse Gemeente (BNG), NV Alliander en waterleidingmaatschappij Vitens. Aangenomen kan worden dat de aandelen bij een eventuele verkoop meer opbrengen dan de boekwaarde. Er is hier dus sprake van een stille reserve. Deze ruimte kan echter niet direct benut worden onder het huidige beleid en de huidige taakuitvoering, omdat de inkomsten uit deze aandelen structureel geraamd zijn in de begroting.

Weerstandscapaciteit 2019

In onderstaande tabel wordt de weerstandscapaciteit voor de begroting 2019 weergegeven:

tabel weerstandscapaciteit

onderdeel weerstandscapaciteit	bedrag
<hr/>	
<hr/>	
Structurele weerstandscapaciteit	
<hr/>	
1. Onvoorzien structureel	25.500
<hr/>	
2. Onbenutte belastingcapaciteit	3.009.138
<hr/>	
<hr/>	
Structurele weerstandscapaciteit	<u>3.034.638</u>
<hr/>	
<hr/>	
Incidentele weerstandscapaciteit	
<hr/>	
3. Vrije deel algemene reserve	1.394.287
<hr/>	
3. Vrije deel bestemmingsreserves	6.449.558
<hr/>	
4. Stille reserves	0
<hr/>	
5. Onvoorzien incidenteel	64.000
<hr/>	
<hr/>	
Incidentele weerstandscapaciteit	<u>7.907.845</u>
<hr/>	
<hr/>	
Totale weerstandscapaciteit	<u>10.942.483</u>
<hr/>	

Risico's

Tegenover de hierboven geïnterpreteerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Deze risico's zijn van uiteenlopende aard en hangen samen met onder andere de schaalgrootte en gemeente specifieke factoren. Het managen van deze risico's wordt risicomangement genoemd.

Risicomangement in relatie tot het weerstandsvermogen

Bij risicomangement gaat het om het uitvoeren van een systematische en periodiek terugkerend proces van identificeren, beoordelen, kwantificeren van risico's, het bepalen en uitvoeren van activiteiten en maatregelen die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's, beheersbaar houdt en het evalueren en rapporteren over de verschillende stappen in het proces.

Doelstellingen

De volgende doelstellingen streeft gemeente Nunspeet met risicomangement:

- a. Reduceren van de gevolgen van risico's
- b. Voldoen aan wet- en regelgeving
- c. Actualisering van het weerstandsvermogen
- d. Verhogen van risicobewustzijn
- e. Beoordelen en optimaliseren van het weerstandsvermogen

Indeling risico's

Gemeente Nunspeet hanteert voor de identificatie van de risico's de volgende indeling:

- a. Juridische risico's;
- b. Financiële risico's;
- c. Personele / organisatorische risico's
- d. Grondexploitatie en strategische aankopen risico's
- e. Milieurisico's
- f. Verbonden partijen
- g. Risico's sociaal domein
- h. Reguliere risico's

Analyse en beoordelen van de risico's

Om risico's te kunnen beoordelen worden de kans en het (financiële) gevolg van elk risico bepaald. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van zogenaamde referentiebeelden. Als wordt geschat dat een risico zich bijvoorbeeld eenmaal in de tien jaar zal voordoen is de kans op optreden 10%. Als een risico zich eenmaal per jaar kan voordoen is de kans 90%. Bij 100% is het geen risico meer.

Daarna wordt per risico het financiële gevolg ingeschat in het geval het risico zich daadwerkelijk zou voordoen.

Hierna treft u twee tabellen met de indeling van de kansen en financiële gevolgen aan. Voor de beoordeling van de kans dat een risico daadwerkelijk optreedt hanteren we vijf klassen met de volgende referentiebeelden:

Klasse	Aantal keren dat risico, zich naar verwachting voordoet	Kans
1	< 1 x per 10 jaar	10%
2	1 x per 5 – 10 jaar	30%
3	1 x per 2 – 5 jaar	50%
4	1 x per 1 – 2 jaar	70%
5	1 x per jaar of <	90%

Voor het bepalen van de financiële gevolgen wordt gebruik van de volgende indeling:

Klasse	Bandbreedte	Financieel gevolg
0	Geen gevolgen	Geen
1	€ 0 < € 5.000	Zeer laag
2	€ 5.000 < € 25.000	Laag
3	€ 25.000 < € 75.000	Midden
4	€ 75.000 < € 250.000	Hoog
5	>€ 250.000	Zeer hoog

Het reële financiële gevolg wordt dus bepaald door de 'Kans' en het 'Financiële gevolg' met elkaar te vermenigvuldigen. De risico's met het grootste financiële gevolg krijgen de hoogste prioriteit bij het beheersen van de risico's.

a. Juridische risico's

Dwangsommen

Op 1 oktober 2009 is de Wet dwangsom en beroep bij niet-tijdig beslissen in werking getreden. Als gevolg hiervan kunnen burgers de gemeente in gebreke stellen en verbeurt de gemeente, na ontvangst van de ingebrekestelling, een dwangsom als niet-tijdig op een aanvraag is beslist. In een procedure zijn werkafspraken gemaakt om beslistermijnen te bewaken. In 2019 verwachten we dat er geen dwangsommen uitgekeerd worden.

Proceskosten

Voor bezwarenprocedures en (hoger) beroepsprocedures waarin de gemeente in het ongelijk wordt gesteld, wordt de gemeente veroordeeld in de proceskosten. De hoogte van de proceskostenvergoeding is gerelateerd aan het aantal proceshandelingen dat in de betreffende procedure is verricht. De afgelopen jaren is het aantal verzoeken dat wordt ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur niet verminderd. Er is een duidelijke aanwijzing dat deze verzoeken worden ingediend met het proceskostenvergoeding oogmerk om vervolgens in bezwaar en beroep te gaan tegen de beslissing en zo de vergoeding op te strijken. Afgaande op de verzoeken die het afgelopen jaar zijn ingediend, leidt dit in enkele gevallen tot een verplichting om proceskosten te vergoeden.

Inkoop en aanbesteding

Door de invoering van de Aanbestedingswet 2012 is het risico van een juridische procedure toegenomen. Voor de keuze van inkoopprocedure wordt uitgegaan van indicatieve bedragen. Dit geeft ruimte voor verschillen van inzicht en is daardoor een risico. Daarnaast is de economische situatie dusdanig, dat partijen eerder bereid zijn gunning via de rechter af te dwingen.

Claims van derden

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 in 2018 is een inventarisatie gehouden van de op dat moment bekende verzoeken of te verwachte verzoeken voor planschade en de diverse juridische procedures (afkoopbedrag; schadeclaims). Hiervoor is voorziening Planschades en Juridische procedures gevormd.

De risico's voor planschade zijn zo veel mogelijk bij de initiatiefnemer ondergebracht. (Plan)schades die onvermijdelijk ten laste van de gemeente komen, worden ten laste van het rekening resultaat gebracht. Ook de kosten van het opstellen van een schadeanalyse komen ten laste van de gemeente.

Omdat steeds meer juridisch adviesbureaus zich gaan specialiseren in planschaden, is het risico van schadeanalysekosten steeds groter. In de begroting wordt hiermee geen rekening gehouden. In de voorziening is wel rekening gehouden met schade-analysekosten waarvan de melding bekend is. Er kunnen nog claims binnenkomen hoewel de kans gering is.

tabel juridische risico's S=Structureel I=Incidenteel

Risico	S of I	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
Dwangsom	I	10%	7.500	750
Proceskosten	I	50%	7.000	3.500
Inkoop en aanbesteding	I	10%	100.000	10.000
Claims van derden	I	30%	20.000	6.000
<i>Totaal juridische risico's</i>				20.250

b. Financiële risico's

Financiële risico's

Rente

De invoering van het zogenaamde Schatkistbankieren beperkt de mogelijkheid om bij tijdelijke overschotten aan liquide middelen een gunstig rendement te halen. Deze middelen kunnen niet meer uit oogpunt van een optimaal liquiditeitsbeheer in deposito uitgezet of tegen een gunstige rente op een spaarrekening bij een commerciële bank gezet worden. Dit kan in situaties met hogere rentetarieven een negatief effect op de rendementsverwachting hebben. Wel biedt de staat de mogelijkheid om overtollige gelden voor langere periode in depot weg te zetten. In de achterliggende jaren is gebleken dat de rentevergoeding lager is dan die bij commerciële banken. In het huidige rente klimaat zijn deze verschillen verwaarloosbaar.

Omslagrente

De berekening van de renterisiconorm is opgenomen in de paragraaf financiering. Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente vrijwel geen renterisico loopt. Wanneer de omslagrente lager is dan de marktrente, ontstaat er een risico. Dit is een gevolg van het feit dat hieruit een financieel nadeel voortvloeit voor de begroting. Als het rentepercentage van aan te trekken leningen lager is dan de geraamde omslagrente van 1,5% blijft het renterisico het komende jaar acceptabel. In het komende jaar zal de ECB (Europees centrale bank) een ruim monetair beleid blijven voeren. Verwacht wordt dat de kapitaalmarktrente (lange rente), gezien de verwachte economische ontwikkelingen (zoals economische groei, inflatie) in het komende jaar iets gaat stijgen (BNG-nieuwsbrief 30 juli 2018). Op grond van deze verwachting is er, naar het zich nu laat aanzien, een beperkt renterisico te verwachten.

Gemeentefondsuitkeringen

Het gemeentefonds kent de volgende uitkeringen: de algemene uitkering, WMO 2015 onderdeel beschermd wonen, Jeugd onderdeel Voogdij/18+ en Participatie onderdelen (voorheen Wajong en WSW regulier werk) en de decentralisatie- en (overige)integratie-uitkeringen.

Basis voor de berekening is de meicirculaire 2018. De Voorjaarsnota van het rijk resulteert in een hogere groei dan in de septembercirculaire 2017 aangegeven. Via de hoofdlijnenrapportage zullen ontwikkelingen in volgende circulaire worden aangegeven.

Verstreckte garanties

In totaal zijn voor € 83.767.340 aan gemeentegaranties aan instellingen verstrekt (peildatum 1 januari 2019). Het grootste deel hiervan zijn garanties voor geldleningen waar de gemeente samen met het Rijk een achtervangpositie inneemt (€ 83.288.115). Deze garanties zijn in eerste instantie gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Het restant van de garanties heeft betrekking op geldleningen van instellingen binnen de gemeente en Vitens.

Aan particulieren is voor €711.789 (peildatum 1 januari 2019) aan gemeentegaranties verstrekt. Deze leningen zijn in eerste instantie gegarandeerd door de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). De gemeente heeft voor deze leningen een achtervangpositie. Gezien de kredietwaardigheid van de geldnemers van zowel instellingen als particulieren is het aan de garanties verbonden risico zeer gering.

Precariobelasting

Met ingang van 2016 wordt er precariobelasting geheven op kabels en leidingen. De aanslagen worden gebaseerd op basis van opgave van de eigenaren van de kabels en leidingen en gecontroleerd door een externe partij. De ingediende bezwaren tegen de opgelegde aanslagen zijn in behandeling. De verwachting is dat deze, op basis van jurisprudentie, geen stand zullen houden. Veiligheidshalve wordt de precariobelasting niet verantwoord in de exploitatie maar voorlopige gestort in een reserve. Het risico is dan ook gesteld op nihil.

tabel financiële risico's

S=Structureel I=Incidenteel

Risico	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg	
Rente	S	0%	0	0
Omslagrente	S	0%	0	0
Gemeentefondsuitkering	S	0%	0	0
Verstreckte garanties	S	0%	0	0
Precariobelasting	S	0%	1.500.000	0
<i>Totaal financiële risico's</i>				0

c. Personele / organisatorische risico's

Personele / organisatorische risico's

Korps vrijwillige brandweer

Op basis van de rechtspositieregeling vrijwillige brandweer waren wij als gemeente verplicht om voor vrijwilligers bij de brandweer een ongevallenverzekering af te sluiten. Deze voorzorg in een basisuitkering bij overlijden, blijvende arbeidsongeschiktheid en tijdelijke arbeidsongeschiktheid. Het kon daarbij gebeuren dat schade die niet door de verzekering werd vergoed (zgn. restschade) voor rekening van de brandweervrijwilliger bleef. Om voor vergoeding van de restschade in aanmerking te komen, was het van belang te weten wie aansprakelijk was. Indien wij als werkgever schuld hadden aan het ongeval, kon dat leiden tot extra vergoeding van geleden schade wegens aansprakelijkheid. Ondanks de overgang van de vrijwillige brandweer naar de VNOG bestaat er nog een risico vanuit schadeclaims uit het verleden. Deze wordt zekerheidshalve begroot op maximaal € 150.000, -. Ten opzichte van voorgaande jaren een bijstelling naar beneden doorgevoerd met het oog op de steeds kleiner wordende kans van de claim.

tabel personele/organisatorische risico's

S=Structureel I=Incidenteel

Risico	Kans van	Financieel	Reëel financieel
--------	----------	------------	------------------

	optreden	gevolg	gevolg
Kosten vrijwillige brandweer	I	10%	150.000
<i>Totaal personele/organisatorische risico's</i>			15.000

d. Grondexploitatie en strategische aankopen risico's

Grondexploitatie en strategische aankopen risico's

Grondexploitatie

Voor de grondexploitaties zijn berekeningen opgesteld van de nog te verwachten kosten en opbrengsten, resulterend in een bijstelling van de verwachte winst c.q. verlies. Deze bijstelling vindt plaats aan de hand van de laatste inzichten (waaronder contractuele verplichtingen en geformuleerde beleidsuitgangspunten) op het gebied van de ontwikkeling van de markt aan de kosten- en opbrengstenkant. Als dit resulteert in een neerwaartse bijstelling van de resultaten, wordt onderzocht op welke wijze dit kan worden gecompenseerd.

Daarnaast wordt binnen de reserve grondexploitatie een bodembedrag (financiële buffer) aangehouden dat varieert met de omvang van de risico's die worden gelopen. Naarmate grondexploitaties vorderen, dalen vaak de onzekerheden (immers een steeds groter deel is gerealiseerd) en daalt ook het bodembedrag. Jaarlijks vindt op grond van artikel 12, lid 1 van de Verordening en artikel 212 van de Gemeentewet de bijstelling plaats na het vaststellen van de jaarrekening.

Het KWP (Kwalitatief WoonProgramma) heeft als doel het woningaanbod op regionaal niveau, zowel kwantitatief als kwalitatief zo goed mogelijk af te stemmen op de behoefte (vraag) aan woningen. Er ontstaat een probleem wanneer volgens het KWP de behoefte aan woningen of naar een bepaald soort woningen, achterblijft en er centraal afspraken worden gemaakt over woningaanbodreductie. Een ander risico is dat de boekwaarde van de aangekochte gronden en/of objecten die niet deel uitmaken van een exploitatieplan, stijgen, boven de actuele marktwaarde.

Molenbeek

Ten opzichte van de vorige begroting kan geconstateerd worden dat het risico in dit project gelijk is afgenomen. In de achterliggende periode zijn er contacten/overeenkomsten afgesloten en gronden in de eerste fase verkocht. De gronden in de tweede fase zijn aangekocht en voorbereidingen voor de uitwerking van fase 2 zijn inmiddels gemaakt. Om het geconstateerde en gekwantificeerde risico in de grondexploitatie op te vangen is de Voorziening risico's grondexploitatie getroffen. Van deze voorziening is een gedeelte van € 644.000,-- ten behoeve van het project Molenbeek.

Weversweg

Nadat een aantal jaren de verkopen hebben stil gelegen is een aanpassing op het plan gemaakt, waardoor de belangstelling voor de gronden is toegenomen. Door de aanpassing naar goedkopere woningcategorieën in het plan laat de exploitatieberekening een negatieve uitkomst van € 537.000,-- zien. Dit bedrag is gereserveerd in de voorziening grondexploitaties.

De Kolk

Het bouwrijp maken van het bedrijventerrein is voltooid. De uitgifte van de kavels verloopt voorspoedig. De exploitatieberekening laat een positief saldo van 2,9 miljoen euro zien.

Vrijkomende MFA locaties

In de achterliggende jaren zijn alle gronden afgenomen. De subsidie van € 440.000,-- van de Provincie is in 2018 ontvangen. Van de geraamde inkomsten van 6,4 miljoen euro is nog € 843.000 niet gerealiseerd. Er is een verkoop van een woning geraamd die nu nog wordt verhuurd. Daarnaast is in de reserve grondexploitatie rekening gehouden met een mogelijke tekort van €600.000,--.

Stationslaan

In de raad van 28 juni 2018 is besloten het project Stationslaan af te sluiten als grondexploitatie. Het verlies dat voorzien was is ten laste van de voorziening risico's grondexploitaties gebracht. In deze voorziening zit nog een bedrag van € 55.000,-- voor de kosten van afrondende werkzaamheden.

Elspeet Noord West

Het bouwrijp maken en deels het woningrijp maken van dit project is inmiddels voltooid. In 2017 zijn de meeste kavels uitgegeven. Nadat in 2018 ook een aantal kavel worden uitgegeven is de verwachting dat de laatste kavels in 2019 worden uitgegeven. Het verwachting exploitatieresultaat is € 66.000 negatief. Dit bedrag is gereserveerd in de voorziening risico's grondexploitaties.

Het financiële gevolg en de kans van optreden van de risico's in de grondexploitatie zijn in onderstaande tabel weergegeven. Het financiële gevolg is gebaseerd op het worst case scenario. Dit is de boekwaarde (per 1 januari 2018) van grondexploitatie. De boekwaarde van Elspeet Noordwest is per 1 januari 2018 € 36.000 positief, doordat een groot deel van de verkoop van de gronden al is ontvangen terwijl het woonrijp maken nog moet plaatsvinden. Om geen verrekend beeld te krijgen is de boekwaarde verhoogd met de raming van het woonrijp maken. Ten opzichte van de begroting 2018 zijn de risico's gedaald. Dit wordt mede veroorzaakt door een lagere boekwaarde van Elspeet Noordwest. Daarnaast is de 'kans van optreden' van De Kolk verlaagd van 30% naar 10%. Dit is mogelijk doordat de uitgifte van de kavels voorspoedig verloopt.

S=Structureel I=Incidenteel

Tabel Grondexploitatie en strategische risico's

Risico	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg	
Molenbeek	I	30%	11.012.000	3.304.000
Weversweg	I	30%	1.442.000	443.000
De Kolk	I	10%	12.026.000	1.203.000
Vrijkomend MFA locaties	I	10%	100.000	10.000

Elspeet Noord West	I	30%	1.017.000	305.000
Voorziening risico's grondexploitatie voor Molenbeek, Elspeet Noordwest en Weversweg	I			-1.246.000
<i>Totaal grondexploitatie en strategische risico's</i>				4.019.000

e. Milieurisico's

Het algemeen beleid op dit punt is dat de kosten van een eventuele sanering worden verhaald op de veroorzaker. Is dit niet meer mogelijk, dan wordt bij een mobiele verontreiniging (een zich verplaatsende verontreiniging) gesaneerd en bij een immobiele verontreiniging nagegaan of er gevaren zijn voor de volksgezondheid. Is dit het geval, dan volgt sanering (zo mogelijk binnen de begrote budgetten). Is dit niet het geval, dan wordt nagegaan of op een nader geschikt moment sanering mogelijk is op een manier die effectief en doelmatig is (ook in relatie tot de hiermee gepaard gaande financiële middelen). Voor de bekende bodemverontreinigingen is de reserve bodemverontreiniging gevormd.

In 2018 is de raad voorgesteld een budget beschikbaar te stellen uit deze reserve om te inventariseren welke bodemverontreinigingen er zijn en welke omvang deze hebben. Vervolgens kan berekend worden of de omvang van de reserve voldoende is of gedeeltelijk kan vervallen. Omdat er nog geen duidelijkheid is over enkele grotere bodemsaneringslocaties zoals bijvoorbeeld de herinrichting van stortplaats De Wiltsangh wordt de reserve nog in stand gehouden. Inzake de locatie Berkenhorst is bekend geworden dat een gedeelte van de kosten (bekalking) voor rekening komen van de Provincie. Wel bestaat er de mogelijkheid dat bij faillissement van bedrijven met een bodemverontreiniging de saneringskosten alsnog deels of geheel voor rekening van de gemeente komen. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat bij schuren met asbestdaken zonder dakgoot in sommige gevallen sprake is van bodemverontreiniging. Onderzoeks- en saneringskosten hiervan komen voor rekening van de eigenaar. Daar waar de gemeente eigenaar is of wordt, kan de gemeente hier op worden aangesproken. Bij aankoop zal hier rekening mee gehouden worden. Het is niet direct in te schatten of en welke kosten hieruit voortvloeien.

Voor niet bekende bodemverontreinigingen zijn de financiële gevolgen lastig in te schatten. Deze zijn afhankelijk van de aard en omvang van de verontreiniging en het tijdstip van het ontstaan van de verontreiniging, na 1987 is een nieuw geval en moet volledig opgeruimd worden en voor 1987 is een oud geval en mag functioneel gesaneerd worden. Daarnaast is het afhankelijk van de mogelijkheid om de kosten te verhalen op de veroorzaker. Om toch een inschatting te maken van de kosten wordt een bedrag van € 150.000 aangehouden met een risico van voorkomen van 10%. In dit bedrag is rekening gehouden met een afgenomen risico. De reserve bodemsanering maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen.

*tabel milieu en bodemverontreiniging
risico's*

S=Structureel I=Incidenteel

Risico	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg	
Milieu en bodemverontreiniging	I	10%	150.000	15.000
<i>Totaal milieu en bodemverontreiniging risico's</i>				15.000

f. Verbonden partijen

De gemeente is financieel mede aansprakelijk voor een aantal samenwerkingsverbanden (paragraaf Verbonden partijen).

Directe deelnemingen in vennootschappen:

- Bank Nederlandse Gemeenten NV;
- NV Alliander;
- Vitens NV.

Overige deelnemingen:

- Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe;
- Omgevingsdienst Noord-Veluwe;
- Leasurelands;
- Coöperatie Gastvrije randmeren
- Stichting Muziekschool Noordwest-Veluwe;
- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;
- NV Inclusief Groep;
- NV Afvalsturing Friesland;
- Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe;
- Gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Gelre-IJssel.

Per verbonden partij is een risicoanalyse gemaakt. Via deze risicoanalyse wordt gekeken naar de mate van risico dat de gemeente bij de verbonden partijen loopt. Bij sommige verbonden partijen is een beoordeling op cijfers lastig. Soms komt dit doordat recente cijfers nog niet voorhanden zijn. Bij deze verbonden partijen is gekeken naar de bijdrage die de gemeente levert en het financiële nadeel dat de gemeente loopt bij een eventueel faillissement. Hierbij is een inschatting gemaakt van de kans dat een faillissement zich voordoet.

Van de directe deelnemingen in vennootschappen is de nominale waarde van het belang van onze gemeente in de vennootschap als risico opgenomen verhoogd met de ontvangen dividenden. Van de overige deelnemingen in vennootschappen is als financieel gevolg opgenomen de jaarbijdrage.

De kans van optreden wordt geclassificeerd met risico laag, gemiddeld of hoog. Per verbonden partij is het risico (kans van optreden) op grond daarvan, uitgedrukt in een percentage. De toelichting op de belangen voor onze

gemeente vindt u terug in de paragraaf verbonden partijen. In onderstaande tabel zijn de risico's per verbonden partij uitgedrukt in geld. Bij een kans van optreden die als "laag" is gekwalificeerd is rekening gehouden met een percentage van 10%. Bij een 'hoge' kwalificatie is een percentage van 30%, 50% of 70% aangehouden, afhankelijk van de inschatting van de kans van optreden. Er zijn twee deelnemingen waarbij het risico voor de gemeente Nunspeet als "hoog" wordt ingeschat.

Stichting Muziekschool Noordwest Veluwe

Op 30 juni 2011 heeft de gemeenteraad ingestemd met de kaders voor de bestuurlijke ontvlechting van de muziekschool. Een garantstellingsovereenkomst vormt de basis van de bestuurlijke ontvlechting. Conform de overeenkomst, staan de gemeentes voor een periode van 15 jaar (tot en met 2026) garant, voor uitkeringsverplichtingen voortvloeiend uit de rechtspositiebepalingen, zoals die van toepassing zijn op werknemers, die op 1 oktober 2011 in dienst zijn van de muziekschool. De deelnemende gemeenten staan garant voor € 767.692. Op 30 oktober 2013 is de Muziekschool failliet verklaard. Begin 2017 hebben de gemeenten een schikkingsvoorstel van de curator ontvangen. Dat voorstel is begin april 2017 in een gezamenlijk overleg met de advocaat van de desbetreffende gemeenten besproken. Op advies van de advocaat hebben de gemeenten besloten het voorstel binnen de begroting af te wijzen. Het wachten is nu op een reactie van de curator. Het risico (voor onze gemeente +/- 74.000,-) is nog steeds aanwezig. Hier is rekening mee gehouden in de begroting. Naarmate de tijd verstrijkt daalt het risico. Zo ook ten opzichte van de begroting 2019. Omdat het risico groot is, hoeft het risico niet gekwantificeerd te worden voor het weerstandsvermogen.

NV Inclusief Groep

Als gevolg van het in werking treden van de Participatiewet stromen er geen nieuwe mensen in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Wat de gevolgen zijn voor de Inclusief Groep is nog niet duidelijk. Wel kunnen we stellen door deze grote mater van onzekerheid dat het risico voor de gemeente hoog is. Er wordt door alle deelnemende gemeenten georiënteerd wat de lijn is voor de toekomst.

tabel risico's verbonden partijen

S=Structureel I=Incidenteel

Risico	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg	
NV Bank Nederlandse Gemeenten	I	10%	378.000	37.800
NV Alliander	I	10%	345.000	34.500
NV Vitens	I	10%	85.000	8.500
NV Afvalsturing Friesland	I	10%	28.000	2.800
Streekarchivaat Noordwest Veluwe	I	10%	158.000	15.800
Omgevingsdienst Noord Veluwe	I	10%	478.000	47.800
Leisurelands (recreatiegemeenschap)	I	10%	0	0

Veluwe)				
Coöperatie Gastvrije randmeren	I	10%	10.000	1.000
Stichting Muziekschool Noordwest-Veluwe	I	50%	0	0
Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland	I	10%	1.396.000	139.600
Inclusief Groep	I	50%	1.552.000	776.000
Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord Veluwe	I	10%	0	0
GGD Gelre-IJssel	I	10%	388.000	38.800
<i>Totaal risico's verbonden partijen</i>				1.102.600

g. Risico's sociaal domein

Op 1 januari 2015 zijn drie nieuwe wetten in werking getreden binnen het sociaal domein, namelijk de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), de Participatiewet en de Jeugdwet. Met ingang van 2019 is de financiering niet meer gebaseerd op een intergreerbaar deel maar is opgenomen in de Algemene Uitkering, net als alle andere gemeentelijk taken. Tevens bestaat er nog een Reserve Sociaal Domein.

WWB

Er is een nieuw verdeelmodel voor de rijksbijdrage voor de uitkeringen maar hier is in het land nog veel kritiek op en het verdeelmodel wordt nog aangepast. Voor 2018 opnieuw uitgegaan van een budgettair neutrale raming. Als blijkt dat de rijksbijdrage uiteindelijk lager uitvalt dan de te verstrekken uitkeringen, kan onder voorwaarden een aanvullende uitkering worden aangevraagd, waarbij het wel zo is dat in ieder geval 5% van de rijksuitkering voor rekening van de gemeente blijft. Als er een aanvullende uitkering wordt toegekend dan bedraagt deze de helft van het tekort tussen de 5 en 10% en het tekort boven de 10% wordt dan helemaal vergoed. Om een aanvullende uitkering te verkrijgen die te zijner tijd een verbeterplan ingeleverd te worden. Een tekort moet ten laste gebracht worden gebracht van de lopende exploitatie. Via de tussenrapportages worden eventuele afwijkingen aangegeven.

Jeugdwet

Met het inwerkingtreden van de Jeugdwet in 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp. Het Centrum voor Jeugd en Gezin vormt de toegang voor de niet vrij-toegankelijke jeugdhulp. Naast het Centrum voor Jeugd en Gezin kunnen ook huisartsen, medisch specialisten en de rechter in geval van jeugdbescherming en jeugdreclassering verwijzen naar niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Ongeveer 50% van alle verwijzingen loopt via een huisarts, met name de verwijzingen naar JGGZ. Op deze trajecten heeft de gemeente niet direct invloed. Door het creëren van een hoogwaardige toegang hopen we dat het percentage verwijzingen dat via het CJG loopt te verhogen en het percentage verwijzingen dat via de huisartsen loopt te verlagen en zo het beroep op zwaardere jeugdhulp te laten afnemen.

De uitgaven voor jeugdzorg laten de laatste tijd een aanmerkelijke groei zien. Dit is een landelijke ontwikkeling. Er is sprake van sterke toename van complexiteit en behandeltijd en een toename van het aantal cliënten. Toename is met name te zien bij LVB, landelijke zorg en bovenregionale zorg. Op dit moment constateren we een regionale ontwikkeling waarbij het budget dat door het rijk beschikbaar wordt gesteld flink zal worden overschreden.

Daarnaast hebben we te maken met een bezuinigingstaakstelling sinds het inwerking treden van de Jeugdwet. De transformatieslag die hiervoor gemaakt moet worden neemt meerdere jaren in beslag. Beoogde effecten (afname van problematiek en van jeugdhulpkosten) zullen daarom naar verwachting pas na een aantal jaren zichtbaar worden.

tabel risico's sociaal domein S=Structureel I=Incidenteel

Risico	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg	
WWB	S	10%	300.000	30.000
Jeugdwet	S	70%	1.300.000	910.000
<i>Totaal risico's sociaal domein</i>				940.000

h. Reguliere risico's

Btw-compensatiefonds

Per 1 januari 2003 is het btw-compensatiefonds ingevoerd. Uit het fonds krijgen gemeenten de betaalde btw op nota's van derden gecompenseerd met uitzondering van de btw die wordt betaald over onderwijsuitgaven en de btw die samenhangt met de subsidiëring van derden. Tegenover deze lagere lasten voor de gemeente staat een uitname uit het Gemeentefonds. Dit houdt in dat de invoering van het btw-compensatiefonds voor de gemeenten gezamenlijk geen voordeel heeft. Voor een individuele gemeente kan de invoering van het btw-compensatiefonds echter wel gevolgen hebben. In 2019 loopt gemeente Nunspeet risico over de voorschotregeling BCF. Hiermee is reeds rekening gehouden in de financiële verkenning en de meerjaren raming.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten de gemeenten vennootschapsbelasting betalen over de winsten die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. Wat dit voor financieel gevolg heeft voor onze gemeente is naar verwachting gering. Voor de uitoefening van haar publieke taak levert de vennootschapsbelasting geen risico op.

Tegenvallende subsidieverwachtingen

Een risico dat er gelopen wordt, is dat projecten of activiteiten worden uitgevoerd die (deels) gedekt worden door subsidies vanuit de Provincie. Wanneer achteraf blijkt dat er niet voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden, ontstaat het risico van een dekkingstekort. Tot op heden is steeds voldaan aan de subsidievoorwaarden. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen wordt daarom het risico op vooralsnog op nihil gesteld.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeente heeft verschillende gebouwen in eigendom. Er worden daarbij verschillende risico's gelopen. De belangrijkste risico's zijn: asbest, legionellabesmetting, brandveiligheid, veilig werken op daken en wateraccumulatie. De risico's worden per gebouw geïnteriseerd en in kaart gebracht. Op het gebied van asbest worden de grootste risico's gelopen. Van de meeste gemeentelijke gebouwen is de asbestsanering uitgevoerd. Van enkele gemeentelijke woningen en kleine objecten moeten de inventarisaties nog plaatsvinden.

tabel reguliere risico's

S=Structureel I=Incidenteel

Risico	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg	
Btw compensatiefonds	I	10%	225.000	22.500
Vennootschapsbelasting	I	10%	150.000	15.000
Tegenvallende subsidieverwachtingen	I	0%	0	0
Gemeentelijke gebouwen	I	10%	20.000	2.000
<i>Totaal reguliere risico's</i>				39.500

Beheersing van risico's

Voor elk risico moet een keuze gemaakt worden uit de volgende maatregelen:

- Vermijden: Het beleid waar een risico door ontstaat, wordt beëindigd. Op een andere manier wordt vormgegeven of wordt geen beleid gestart dat een risico met zich meebrengt.
- Verminderen: Het risico afdekken via een verzekering, een voorziening of een ander budget in de begroting; de gevolgen van een risico worden beperkt.
- Overdragen: Dit kan door het beleid dat een risico met zich meebrengt, te laten uitvoeren door een andere betrokken partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt.
- Accepteren: Risico's kunnen ook bewust genomen worden. Als een risico niet wordt vermeden, verminderd of overgedragen, wordt een risico geaccepteerd en moet de eventuele financiële schade volledig via de weerstandscapaciteit worden

Financiële vertaling van de risico's

Voor vrijwel alle financiële risico's die zijn te voorzien en kwantificeerbaar zijn, zijn toereikende voorzieningen of bestemmingsreserves gevormd. Van de risico's die van materiële betekenis en niet goed te kwantificeren zijn, is een financiële vertaling gemaakt zodat deze risico's meegenomen worden bij het bepalen van het

weerstandsvermogen. Van onderstaande risico's is de kans van optreden uitgedrukt in een percentage. Het reële financiële gevolg wordt berekend door dit percentage te vermenigvuldigen met het financiële gevolg.

Tabel totalen incidentele en structurele risico's

Risico	Reëel financieel gevolg
Structurele risico's:	
Financiële risico's	0
Personele risico's	0
Sociaal domein	940.000
Totaal structureel	940.000
Incidentele risico's	
Juridische risico's	20.250
Financiële risico's	0
Personele risico's	15.000
Grondexploitaties	3.870.200
Milieu en bodemverontreiniging	15.000
Verbonden partijen	1.102.600
Reguliere risico's	39.500
Totaal incidenteel	5.062.550
Totaal risico's	6.002.550

Beoordeling weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie gelegd worden tussen de hierboven genoemde financieel vertaalde risico's en de eerder genoemde beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt uitgedrukt in een ratio. De berekeningswijze van de ratio weerstandsvermogen is als volgt:

Ratio weerstandsvermogen: Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen wordt gebruikt gemaakt van onderstaande waarderingstabel:

Ratio	Betekenis
< 2,0	Uitstekend
1,4 tot 2,0	Ruim voldoende
1,0 tot 1,4	Voldoende
0,8 tot 1,0	Matig
0,6 tot 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Kwantificering van de incidentele risico's in tijd en geld, waarvoor de gemeente geplaatst zou kunnen worden is arbitrair. Geconstateerd kan worden dat het incidentele weerstandsvermogen onvoldoende. Daartegenover is het structurele weerstandsvermogen ruim voldoende. In onderstaande tabel is de structurele en incidentele weerstandscapaciteit versus de structurele en incidentele risico's, weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen 10.942.483 / 6.002.550 = 1,8

Met een uitkomst van het ratio weerstandsvermogen van 1,8 (niet afgerond 1,823) kan worden geconcludeerd worden dat het totale weerstandsvermogen als ruim voldoende kan worden aangemerkt.

Tabel totaal incidenteel en structureel weerstandsvermogen

	weerstandscapaciteit	Risico's	weerstandsv Vermogen
Incidenteel	7.907.845	5.062.550	2.845.295
Structureel	3.034.638	940.000	2.094.638
Totaal	10.942.483	6.002.550	4.939.933

Toekomstige ontwikkelingen

De prognose van de risico's voor de komende jaren voor de gemeente Nunspeet is als volgt:

De verwachting is dat de totale weerstandscapaciteit voldoende zal zijn voor de financiële gevolgen van de risico's.

Grondexploitatie en strategische aankopen

In de komende jaren worden de volgende projecten verder ontwikkeld / afgerond: het bedrijventerrein De Kolk, het plan Molenbeek fase 1 & 2 en de mogelijke ontwikkelingen van strategische aankopen. Daar tegenover staat de gevormde reserve grondexploitatie waarmee in de berekening van het weerstandsvermogen geen rekening is gehouden. Het saldo van deze reserve bedraagt naar verwachting per 1 januari 2019 € 3,65 miljoen.

Ook zien we dat de decentralisatie gepaard is gegaan met een bezuinigingstaakstelling, terwijl organisaties en gemeenten onvoldoende tijd hebben gehad om de daarvoor noodzakelijke transformatieslag te kunnen maken. Beoogde effecten blijft met name bij het onderdeel jeugd uit. Zo wordt nu fors geïnvesteerd in de toegang tot jeugdhulp (Stichting Jeugd Noord-Veluwe), terwijl het beroep op zwaardere hulp nog onvoldoende afneemt.

Tabel prognose meerjarige incidentele en structurele risico's

Risico	financieel gevolg			
	2019	2020	2021	2022
Structurele risico's				
Financiële risico's	0	0	0	0
Personele risico's	0	0	0	0
Sociaal domein	940.000	940.000	940.000	940.000
Totaal structurele risico's	940.000	940.000	940.000	940.000
Incidentele risico's				
Juridische risico's	20.250	20.250	20.250	20.250
Financiële risico's	0	0	0	0
Personele risico's	15.000	10.000	7.500	5.000
Grondexploitaties	3.870.200	3.870.200	3.870.200	3.870.200
Milieu en bodemverontreiniging	15.000	10.000	10.000	10.000
Verbonden partijen	1.102.600	1.102.600	1.102.600	1.102.600

Reguliere risico's	39.500	39.500	39.500	39.500
Totaal incidenteel				
Totaal risico's verbonden partijen	5.062.550	5.052.550	5.050.050	5.047.550
Totaal reëel financieel gevolg	6.002.550	5.992.550	5.990.050	5.987.550

Financiële kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden in deze paragraaf kengetallen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van onze gemeente.

De volgende financiële kengetallen worden hieronder weergegeven:

- Netto schuld quote (bezittingen / schulden)
- Solvabiliteitsratio (eigen vermogen / vreemd vermogen)
- Kengetal grondexploitatie (boekwaarde in-/nog niet in exploitatie gebruik genomen gronden / totale baten voor bestemming)
- Structurele exploitatieruimte ((structurele baten – structurele lasten) / totale baten voor bestemming)
- Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.

Begroting jaar 2019 Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	jaarrek 2017	begr. 2018	begr. 2019
Netto schuldquote	19,0%	33,2%	26,0%
Netto schuldquote gecorr.voor verstrekte leningen	19,0%	33,2%	26,0%
Solvabiliteitsratio	64,1%	62,1%	67,4%
Structurele exploitatieruimte	-0,4%	-3,6%	-2,7%
Grondexploitatie	39,9%	39,7%	24,2%
Belastingcapaciteit	572,10	577,82	586,49

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Voor Gemeente Nunspeet ligt dit rond de 26%. Een percentage boven de 100% geeft aan dat de schuldenlast hoger is dan de baten, waardoor het voldoen aan de betalingsverplichtingen een probleem kan worden.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Met deze berekening wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Voor onze gemeente wijkt dit percentage in 2019 niet veel af van de netto schuldquote. Ofwel het aandeel van de verstrekte leningen is klein.

Solvabiliteitsratio

Deze ratio geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan haar verplichtingen te voldoen. Wanneer dit percentage onder de 50% komt is het aandeel van eigen vermogen in het balanstotaal minder dan de helft. Dit kan een signaal zijn dat het moeilijker wordt om aan de verplichtingen te voldoen. Het percentage voor onze gemeente komt uit op 67%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte onze gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Het percentage bedraagt voor onze gemeente -2,7%. De conclusie is dat er op dit moment geen structurele ruimte is voor extra structurele lasten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. Het percentage neemt de komende jaren waarschijnlijk verder toe door de ontwikkeling van industrieterrein de Kolk en Molenbeek. Hoe hoger het percentage, hoe groter het risico. Voor volgend jaar wordt een percentage van 24% verwacht. Dit is niet verontrustend. Wanneer dit percentage boven de 100% uit komt, kan er aanleiding zijn om maatregelen te nemen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in onze gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De totale woonlasten voor een gemiddeld gezin bij een gemiddelde woz waarde in Nunspeet bedraagt voor 2018 € 577,82. Het landelijk gemiddelde bedraagt € 753. Het tarief voor 2019 is nog niet bekend maar de verwachting is, dat het iets hoger ligt. Wel zal het lager zijn dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Nunspeet is qua oppervlakte uitgestrekt (ruim 12.500 ha) en een groot deel hiervan is bij de gemeente als openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van de gemeente Nunspeet voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:

- 'Afvalwaterketenplan Nunspeet-Elburg' (2013-2020);
- 'Beleids- en beheerplan wegen' (2014-2018);
- 'Beleids- en beheerplan gemeentelijke gebouwen' (2014-2017);
- 'Beleidsplan openbare verlichting' (2011-2020);
- 'Bestemming en beheer van de bossen gemeente Nunspeet';

- 'Landschapsontwikkelingsplan' (2007-2014);
- 'Groenbeleid- en beheerplan' (2011-2017);
- 'Beheerplan heideterreinen gemeente Nunspeet' (2011-2021).

Waterbeheer

Het Afvalwaterketenplan is het resultaat van een planproces met de gemeente Elburg en het waterschap Vallei&Veluwe en omvat o.a. de aan de riolering te stellen doelen, de maatregelen om deze doelen te bereiken en de daarvoor in te zetten middelen. Het Afvalwaterketenplan is opgesteld voor de periode 2013-2020 met een evaluatie in 2017. Het onderhoud en het doen van nieuwe investeringen alsmede de verbetermaatregelen worden overeenkomstig de kaders van het Afvalwaterketenplan uitgevoerd.

Onderhoudsbudget rioleringen

Voor het onderhoud/overige werkzaamheden aan rioleringen is binnen de begroting 2019 een budget beschikbaar van € 601.895,--.

Wegenbeheer

In 2014 is een geactualiseerd beleids- en beheerplan wegen opgesteld voor de periode 2014-2018. In het plan wordt onder meer aangegeven dat het gemiddelde onderhoudsniveau in de gemeente Nunspeet redelijk tot goed te noemen is. Om dit niveau te handhaven dan wel te verbeteren is een aanzienlijke onderhoudsbudget, voor met name grootonderhoud asfaltverhardingen, nodig. De financiële gevolgen van het Wegenplan zijn vanaf 2015 verwerkt in de begroting.

Tweejaarlijks worden de wegen door derden geïnspecteerd om een zuiver beeld te krijgen van de staat van onderhoud. De andere jaren vindt inspectie plaats door eigen medewerkers. De inspectiegegevens worden telkens toegevoegd aan het wegenbeheerssysteem en op basis daarvan worden uitvoeringsmaatregelen voorgesteld. De uitvoeringsmaatregelen worden getoetst aan de praktijk (kan onderhoud van een weg nog worden uitgesteld ten gunste van een andere weg?) en op basis van deze toets wordt het noodzakelijke onderhoud uitgevoerd. Op deze wijze wordt dus niet puur theoretisch onderhoud gepland maar op een efficiënte wijze gewerkt.

Onderhoudsbudget wegen

Voor het onderhoud aan wegen is binnen de begroting 2019 een budget beschikbaar van € 1.215.000 ,--. De planning is dat in 2019 een nieuw beleids- en beheerplan Wegen wordt opgesteld.

Openbaar groen

Het onderhoud van het openbaar groen wordt zowel door derden als in eigen beheer uitgevoerd. De door derden uit te voeren werken zijn opgenomen in vijf onderhoudsbestekken. Het huidige onderhoudsniveau is, gelet op het beschikbare budget, redelijk tot goed.

Voor het beheer in de buitengebieden is een Landschapsontwikkelingsplan (LOP 2006-2014) opgesteld dat in de raad van maart 2006 is vastgesteld. In juni 2006 is ook het Uitvoeringsprogramma LOP door de raad vastgesteld. De uitvoering van het programma is een doorlopend proces waarvan de financiële consequenties zijn verwerkt in de programmabegroting. De planning is dat in voorjaar van 2019 het nieuwe groenbeleidsplan wordt vastgesteld.

Openbare verlichting

Het Beleidsplan openbare verlichting (2011-2020) is in 2011 door de raad vastgesteld. Het vervangingsschema maakt hier deel van uit en geeft aan welke vervanging er in een bepaald jaar moet plaatsvinden. De gemeente Nunspeet telt momenteel ruim 4.600 lichtmasten van diverse typen, kwaliteit en leeftijd.

Afhankelijk van de wegfunctie wordt gekozen voor een verlichtingsniveau gerelateerd aan minimaal de normen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde. Deze richtlijnen worden door de meeste gemeenten en

nutsbedrijven gehanteerd. Het vervangen van verouderde armaturen en lichtmasten wordt de komende jaren verder voortgezet. In het Beleidsplan openbare verlichting is in het kader van energie- en onderhoudskostenbesparing een zo neutraal mogelijk lichtniveau aangehouden met gebruikmaking van de meest efficiënte verlichtingsmiddelen. Hierbij worden verkeersveiligheid, openbare orde, sociale beleving en de woon- en leefbaarheid gewaarborgd. In het kader van de financiële heroverwegingen is rekening gehouden met de verwachte besparingen door gebruik van duurzame producten. Vanaf 2014 wordt rekening gehouden met een structurele energiebesparing van € 10.000,--. De komende jaren wordt ingestoken op de vervanging van oudere armaturen door energiezuinige led-armaturen.

Onderhoudsbudget openbare verlichting

Voor het onderhoud aan straatverlichting is binnen de begroting 2019 een budget beschikbaar van € 88.914,--.

Bossen en natuurterreinen

De gemeente Nunspeet heeft een groot areaal aan bos- en natuurterreinen (circa 3200 ha) en het beheer en onderhoud ervan vergt een grote inspanning. Sinds 2002 is voor het bosbeheer het FSC-certificaat (Forest Stewardship Council) verkregen. De onderhoudswerkzaamheden worden overeenkomstig de voorwaarden hieruit uitgevoerd. In 2011 is het Beheerplan heideterreinen 2011-2021 vastgesteld.

Jaarlijks wordt circa 5000 m³ hout uit de gemeentelijke bossen middels aanbesteding verkocht aan houthandelaren die zelf zorg dragen voor het oogsten en verwijderen van dit hout.

Gebouwen

In 2014 is het Beleids- en beheerplan gemeentelijke gebouwen door de raad vastgesteld. Een onderdeel hiervan is het meerjarenonderhoudsplan dat jaarlijks wordt bijgesteld en de basis vormt voor het bepalen van de onderhoudsbudgetten. Naast adequaat onderhoud is het aspect veiligheid van groot belang. Veiligheid is een blijvend punt van aandacht. In de komende tijd wordt ingezet (uit financiële motieven en ter reducering van de milieubelasting) om de energieverbruiken verder omlaag te brengen door het uitvoeren van energiebesparende maatregelen.

Paragraaf Financiering

Algemeen

De financieringsparagraaf is samen met het financieringsstatuut (treasurystatuut) een belangrijk instrument voor het transparant maken van het treasurybeheer. De treasuryfunctie houdt in dat de geldstromen van en naar de gemeente zo optimaal mogelijk op elkaar worden afgestemd, met als resultaat dat de rentelasten zo laag mogelijk of de rentebaten zo hoog mogelijk zijn.

In het financieringsstatuut van de gemeente Nunspeet dat op 17 februari 2015 is vastgesteld, zijn de uitgangspunten, de doelstellingen en de beleidsmatige en organisatorische kaders (inclusief toezicht op de uitvoering van treasury) bepaald. De voor de gemeente Nunspeet relevante uitvoeringsregels zijn hierin opgenomen.

De financierings- en beleggingsactiviteiten van de gemeente Nunspeet vinden plaats binnen het formele kader van het financieringsstatuut en de financiële verordening van de gemeente Nunspeet. De uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in de financieringsparagraaf van de begroting en het jaarverslag. In de begroting komen de concrete beleidsplannen aan de orde. In het jaarverslag gaat het om de realisatie van de plannen en om een verschillenanalyse tussen de plannen en de uitkomsten.

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 is het schatkistbankieren voor de gemeente van toepassing. Het heeft een wettelijke basis in de wet Financiering decentrale overheden (Wet FIDO) en betekent dat decentrale overheden hun liquide middelen aanhouden bij 's Rijks schatkist. Dit moet leiden tot een verminderde externe financieringsbehoefte van het Rijk

met als gevolg een lagere staatsschuld en een lagere EMU schuld van de collectieve sector. Voor de aan te houden middelen in 's Rijks schatkist is een drempel van toepassing die is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000,-- en een maximum van € 2.500.000,--. Het schatkistbankieren kan voor de gemeente een negatieve uitwerking hebben op de rendementverwachting. De hoogte van het negatieve effect is afhankelijk van de afwijking tussen de door het Rijk gehanteerde rentepercentages en de percentages van marktconforme partijen. Uitzettingen (verstrekken van leningen) uit hoofde van de publieke taak blijven mogelijk. Ook het onderling lenen tussen decentrale overheden biedt wellicht mogelijkheden voor een hoger rendement. Voorwaarde hierbij is dat er geen toezichtrelatie mag zijn tussen de betrokken decentrale overheden.

Risicobeheer

Het treasurybeleid van onze gemeente is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst. Het tot nu toe gehanteerde beleid bij de gemeente is dat het eigen vermogen volledig wordt ingezet als intern financieringsmiddel en niet wordt belegd. Ook wordt geen gebruik gemaakt van rente-instrumenten. Dit beleid wordt in 2019 voortgezet. Binnen de in het financieringsstatuut opgenomen randvoorwaarden worden eventuele tijdelijke financieringsoverschotten of -tekorten tegen gunstige rentepercentages uitgezet of aangetrokken. Tijdelijke overschotten aan liquide middelen worden uit oogpunt van een optimaal liquiditeitsbeheer in deposito uitgezet.

Rentebeleid (renterisico's)

Toerekening rente aan investeringen

Onze gemeente streeft naar een evenwichtige samenstelling van de balans. Er wordt in een aantal gevallen gewerkt met een vast rentepercentage voor de toerekening van de rentelasten aan investeringen (bijvoorbeeld rioleringsinvesteringen). Dit rentepercentage blijft gedurende de hele levensduur van de investering aan deze investering gekoppeld.

Op begrotingsbasis wordt aan de grondexploitaties geen rente toegerekend. Uitgangspunt hierbij is dat de verschillende exploitaties budgettair neutraal verlopen.

Daarnaast maken wij voor de aan de taakvelden toe te rekenen rente gebruik van de zogenoemde 'renteomslag'. Deze methodiek van rentetoerekening wordt ook in 2019 als voorgenomen beleid uitgevoerd. In onderstaand schema wordt weergegeven hoe de rentetoerekening plaats vindt.

Rentetoerekening

Vanaf het begrotingsjaar 2017 is een BBV wijziging voor de rentetoerekening en renteberekening van toepassing. Een belangrijk onderdeel van deze wijziging betreft de renteberekening over het eigen vermogen en de grondexploitatie. De commissie BBV adviseert vanwege het inzicht, de eenvoud en transparantie geen rentevergoeding over het eigen vermogen te berekenen. Voor de grondexploitatie moet gebruik worden gemaakt van een gewogen gemiddeld rentepercentage.

Een ander onderdeel betreft de verantwoording van de rentelasten op één centraal taakveld Treasury. Wel mag vanuit dit taakveld rente (kapitaallast) worden doorbelast naar andere taakvelden voor de activa behorend tot deze taakvelden.

Met deze aanbeveling van de commissie BBV wordt echter met ingang van 2017 geen rente meer berekend over het eigen vermogen. Om te voorkomen dat deze reserves onvoldoende dekking bieden aan het doel waarvoor ze dienen worden ze gecompenseerd met een inflatiecorrectie. Voor 2019 wordt deze correctie van 1,5% geraamd op een bedrag van ruim € 78.000,--.

RENTESHEMA

a.	Externe rentelasten korte en lange financiering	471.166
b.	Externe rentebaten	0
c.	Totaal door te berekenen externe rente	471.166
	Rente die aan de Grondexploitatie moet worden doorberekend	nvt
	Rente projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	nvt
		0
d1.	Saldo door te rekenen externe rente	471.166
	Rente over het eigen vermogen	0
d2.	Rente voorzieningen(waardering op contante waarde)	0
	De aan taakvelden toe te rekenen rente	471.166
e.	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-779.435
	(incl. overhead)	

Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari 2019 geeft een begroot financieringstekort. Opgemerkt moet worden dat hierbij de middelen van ruim € 22,9 miljoen uit de reserve verkoopopbrengst NUON-aandelen buiten beschouwing zijn gelaten. Dit vanwege het feit dat het rendement op deze middelen dient ter compensatie van de weggevallen dividendopbrengsten. In het algemeen wordt geprobeerd een financieringstekort tijdelijk aan te vullen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd toegestaan in verband met de zogenoemde kasgeldlimiet.

Op grond van de Wet Fido is de gemeente verplicht per kwartaal de gemiddelde netto vlottende schuld te berekenen. Als deze gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, moet de gemeente de drie kwartaalrapportages toezenden aan de toezichthouder, vergezeld van een plan om weer aan de kasgeldlimiet te voldoen.

De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn, ondanks de periodieke berekening van de liquiditeitspositie, veelal moeilijk in te schatten. Dit heeft onder andere te maken met de voortgang van de uitvoering van diverse projecten en de daaruit voortvloeiende investeringen. Ook uitgaven als gevolg van de in exploitatie zijnde bestemmingsplannen spelen hierbij een belangrijke rol. Bij de grondexploitatie moet overigens enerzijds rekening worden gehouden met het aankopen van grond, de kosten van bouw- en woonrijp maken en anderzijds met de verkoop van grond.

Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om aan de betalingsverplichtingen te voldoen. Het betalingsverkeer verloopt daarbij voornamelijk via onze huisbankier de BNG.

Bij het optimaliseren van het renteresultaat kunnen voor het aantrekken of uitzetten van geld als gevolg van de liquiditeitspositie in overeenstemming met het financieringsstatuut en de regelgeving voor het schatkistbankieren meerdere partijen benaderd worden voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt.

Als de rentepercentages van kort geld aanzienlijk lager liggen dan die van langlopende leningen, wordt zo veel mogelijk met kort geld gefinancierd. Voor zover dit mogelijk is binnen het wettelijk kader van de kasgeldlimiet en de voorwaarden waaronder de rekening-courantovereenkomst met de huisbankier dit toestaat.

Leningenportefeuille

De omvang van de in het begrotingsjaar aan te trekken geldleningen hangt mede af van de te ramen investeringen. Dit wordt in de programmabegroting bepaald aan de hand van bijlage B Overzicht investeringen en uitgaven per programma.

Voor 2019 wordt een financieringstekort geraamd doordat de stand van de lopende en nieuwe investeringen het eigen vermogen overtreffen. Dit geraamde tekort is exclusief de geblokkeerde middelen uit de verkoopopbrengst NUON-aandelen. Voor een juiste verhouding in de financiering met kort en lang geld zijn ook langlopende leningen geraamd. Op basis van bovenstaande gegevens wordt de totale stand per 31 december 2019 van de opgenomen langlopende geldleningen geraamd op ruim € 14,6 miljoen.

Geïnvesteed vermogen/financieringsstructuur

Het geïnvesteerd vermogen wordt per 1 januari en 31 december 2019 respectievelijk geraamd op € 42,1 en € 39,0 miljoen. Het gaat hierbij om de totale boekwaarde van de geactiveerde kapitaaluitgaven. Van het geraamde geïnvesteerde vermogen maken de verstrekte geldleningen aan derden deel uit die geen budgettaire gevolgen voor de gemeente hebben (bijvoorbeeld de verstrekte hypothecaire geldleningen aan het personeel). Het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 0,3 miljoen.

Het deel van het geïnvesteerde vermogen dat budgettaire lasten voor de gemeente veroorzaakt, wordt daarom geraamd op € 41,8 miljoen (€ 42,1 miljoen -/- € 0,3 miljoen). Het totaal geïnvesteerd vermogen wordt voor € 14,0 miljoen gefinancierd met vreemd vermogen (opgenomen langlopende geldleningen) en het restant van € 28,1 miljoen met eigen middelen en kortlopende financieringsmiddelen.

Gezien de gemiddelde rentelast van het per 31 december 2019 met vreemd vermogen gefinancierde deel kan worden geconcludeerd dat de geraamde financieringsstructuur en in relatie hiermee ook het weerstandsvermogen van onze gemeente op 1 januari 2019 als voldoende kan worden beoordeeld.

Omslagrente

De berekening van de renterisiconorm is opgenomen in onderstaand overzicht. Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente vrijwel geen renterisico loopt. Wanneer de omslagrente lager is dan de marktrente, ontstaat er een risico. Dit is een gevolg van het feit dat hieruit een financieel nadeel voortvloeit voor de begroting. Als het rentepercentage van aan te trekken leningen lager is dan de geraamde omslagrente van 1,50%, blijft het renterisico in de begroting 2019 acceptabel. Verwacht wordt dat de kapitaalmarktrente (lange rente), gezien de verwachte economische ontwikkelingen (zoals economische groei, inflatie) in het komende jaar iets gaat stijgen (BNG-nieuwsbrief 30 juli 2018). Op grond van deze verwachting is er, naar het zich nu laat aanzien, een beperkt renterisico te verwachten.

De rentegevoeligheid – het renterisico – kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rentelooptijd van één jaar of langer.

Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip ‘renterisiconorm’ ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zo veel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal.

Renterisico per 2019 (x € 1.000)	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
1. Rentehervorming op vaste schuld o/g	0	0	0	0
2. Te betalen aflossingen	1.869	1.890	1.906	2.056
3. Renterisico op vaste schuld (1+2)	1.869	1.890	1.906	2.056
4. Renterisiconorm	12.453	12.421	12.273	11.958
5. Ruimte (+)/Overschrijding (-); (4-3)	10.584	10.531	10.367	9.902

Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal lasten (2019)	62.267	62.106	61.363	59.790
4b	Percentage	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm berekend op basis van cijfers 2019 (4ax4b)	12.453	12.421	12.273	11.958

Beheer beschikbare liquiditeiten

Kasbeheer

Saldo- en liquiditeitsbeheer

Voor het liquiditeitsbeheer zijn overeenkomsten met de BNG (geïntegreerde dienstverlening) en de Rabobank gesloten. Hierdoor kunnen tekorten aan middelen op een voordelige wijze worden geleend en kan de gemeente tegen voordelige voorwaarden snel over voldoende middelen beschikken. Daarnaast is van belang dat het Rijk alle financiële transacties met de gemeente verrekend bij de BNG (dit geldt overigens voor alle gemeenten). Na de invoering van het schatkistbankieren is het eventueel uitzetten van overtollige liquide middelen niet meer bij commerciële banken toegestaan, maar alleen bij 's Rijks schatkist of andere lokale overheden waarbij geen toezicht relatie bestaat.

Geldstromenbeheer

Voor een optimaal beheer van de geldstromen is een goede liquiditeitsprognose onontbeerlijk. Dit brengt een inspanningsverplichting voor de totale organisatie met zich mee. Een continu bijstellen van de liquiditeitsprognose, met als basis de planning van de investeringen is daarbij van groot belang. Het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsplanning en meerjareninvesteringsplanning waardoor de financieringskosten hoger kunnen uitvallen dan geraamd, vergt de nodige inspanning. Het verkrijgen van betrouwbare informatie is hierbij cruciaal. Ook het aanscherpen van het debiteurenbeheer en de invordering van belastingen speelt hier een belangrijke rol. Het niet nakomen van betalingsverplichtingen heeft invorderingsmaatregelen tot gevolg. In eerste fase een aanmaning en in tweede fase (dwang)invordering, door gebruik te maken van een (gerechts)deurwaarder.

Duurzame toegang tot financiële markten

Een gemeente heeft als overheidsinstelling een zogenoemde AAA-rating. Dit houdt in dat een gemeente door geldverstrekkers als zeer kredietwaardig wordt beschouwd. Als gevolg hiervan is de toegang tot financiële markten gegarandeerd en kan een gemeente tegen voordelige voorwaarden lenen. Bovendien heeft de gemeente Nunspeet door de overeenkomsten met de banken een zeer snelle toegang tot de financiële markten. Overigens worden bij het aantrekken van leningen offertes gevraagd bij diverse geldverstrekkers.

Leningenportefeuille

Onderstaande tabel geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

De mutaties als gevolg van nieuwe leningen, aflossingen en rente zijn:

Mutaties in leningenportefeuille	Bedrag in € 1.000,--	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2019	13.992	3,46%
Nieuwe leningen	2.500	
Reguliere aflossingen	-1.869	
Vervroegde aflossingen	0	
Stand per 31 december 2019	14.623	

Voor de komende jaren moeten, gezien de investeringen volgens het overzicht 'investeringen en uitgaven per product', nog een aantal geldleningen worden aangetrokken. Gelet op de huidige rentestanden en de overheidsbemoeienis betreffende de rentepercentages zal de rentelast nagenoeg niet stijgen.

Organisatie

In het Financieringsstatuut en de financiële verordening is opgenomen welke personen bevoegd zijn tot het aantrekken en uitzetten van middelen. In het kader van het gemeentebrede project 'Risico management' is de administratieve organisatie van de treasuryfunctie beschreven.

Gemeentefinanciering

De financiering van de gemeentelijke activiteiten is de verantwoordelijkheid van de afdeling Financiën. Hierbij wordt de gemeente als een geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit kunnen worden ingezet voor het financieren van een andere activiteit. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaal financiering'. Op deze wijze worden de rentekosten beperkt. Projectfinanciering wordt in principe niet toegepast.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie – dit is de mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan – is de zogenoemde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door een door het ministerie van Financiën vastgesteld percentage (voor 2018 e.v. 8,5%) vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie bepaald en getoetst aan de kasgeldlimiet. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, moet de gemeente de drie kwartaalrapportages toezenden aan de provincie als toezichthouder, vergezeld van een plan om weer aan de kasgeldlimiet te voldoen. Voor het begrotingsjaar 2019 bedraagt de berekende kasgeldlimiet € 5.293.000,--.

Onderstaand wordt de berekening van de begrote kasgeldlimiet voor de jaren 2019 tot en met 2022 weergegeven.

Kasgeldlimiet 2019 (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022

Begrotingstotaal	62.267	62.106	62.363	59.790
Begrotingsomvang 1 januari (is grondslag)				
Toegestaan kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet in bedrag	5.293	5.279	5.301	5.082

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Nadat de gemeenteraad in de programmabegroting en beleidsnotities heeft bepaald wat de gewenste maatschappelijke effecten en doelstellingen van het beleid zijn en welke budgetten daarvoor beschikbaar zijn, neemt het college de uitvoering ter hand. Het geheel van uitvoeringsmaatregelen – inclusief de effectieve en efficiënte inzet van middelen, het hanteren van een systeem van planning & control en de voorbereiding van raadsbesluiten – noemen wij de gemeentelijke bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoering is een bevoegdheid en verantwoordelijkheid van burgemeester en wethouders. Toch heeft de wetgever het goed gedacht om in de programmabegroting, het document waarin college en gemeenteraad afspraken maken over het komende jaar, een toelichting op de bedrijfsvoering op te laten nemen.

Organisatieontwikkelingen

In de huidige samenleving zijn onomkeerbare ontwikkelingen waarneembaar die vragen om een andere overheid. Denk aan thema's zoals participatie, netwerken, flexibiliteit, diversiteit en maatwerk. Ook de gemeente moet een antwoord geven op het ontstaan van een *netwerksamenleving*, die vraagt om het leggen van verbindingen tussen de belangen en de beschikbare oplossingen bundelt naar het gewenste resultaat. In deze veranderende samenleving ontstaan op participatieve wijze lokale maatwerkoplossingen in wisselende samenwerkingsverbanden.

We willen een professionele, betrouwbare en ambitieuze overheid zijn die meedenkt, transparant werkt en midden in de samenleving staat.

De organisatie visie "Nunspeet in beweging" is gerelateerd aan de vier begrippen: *Vakmanschap, Verbinding, Verantwoordelijkheid en Vertrouwen*. Het zijn begrippen die bij de andere overheid horen en richting geven aan onze 'handel en wandel' de komende jaren. Dit komt tot uiting in het strategische opleidings- en ontwikkelprogramma. Met dit programma geven leidinggevendenden, professionals en teams invulling aan de vier V's. Het programma is bedoeld als aanjager om onze ambities te bereiken, maar is ook de basis voor een nieuwe manier van werken die past bij de veranderende rol van onze gemeente (Overheid 3.0).

Kwaliteitszorg

Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor de succesvolle groei van het eigen organisatieonderdeel. Daarnaast is de kwaliteitscoördinator de eerstverantwoordelijke voor de ondersteuning in het door ontwikkelen van de organisatie. Hij zoekt daarbij aansluiting bij landelijke initiatieven die geïnitieerd worden vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), waarin het kwaliteitsmanagement voor gemeenten wordt georganiseerd.

Op deze manier kunnen specifieke kennis, capaciteit, en netwerken bijdragen aan de verbetering van het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke dienstverlening. Verder zijn we aangesloten bij Venster voor bedrijfsvoering en Venster voor dienstverleningen. Hierdoor is het mogelijk om gegevens op de gebieden dienstverlening en bedrijfsvoering te vergelijken met andere gemeenten. Op basis van het totaaloverzicht kunnen er stappen gezet worden richting efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering en dienstverlening.

Een van de activiteiten van de VNG is het verzamelen van kwalitatief hoogwaardige benchmarkgegevens via www.waarstaatjegemeente.nl. De gemeente Nunspeet neemt actief deel aan dit project. De uitkomsten worden gebruikt bij de beleidsevaluaties en vormen mogelijk een vernieuwingsimpuls voor verdere verbeteringen.

Van onze gemeente wordt verwacht dat we effectief, efficiënt, flexibel, innovatief en vooral klantgericht zijn. Dit betekent onder andere het behalen van concrete resultaten, zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen omgaan, continue oriëntatie op de toekomst, kansen en bedreigingen afwegen.

Daarnaast hebben we te maken met een aantal ontwikkelingen waaronder, regionale samenwerking, digitalisering en de decentralisaties vanuit het rijk. Om de samenhang van de veelheid aan initiatieven gericht op organisatieontwikkeling te managen, wordt gebruik gemaakt van het Overheidsontwikkelmodel. Dit model is zowel een ontwikkelinstrument voor bedrijfsvoering, een meetinstrument voor behaalde resultaten als wel een middel om betrokkenheid te stimuleren. In 2018 is/wordt de burgerpeiling uitgevoerd. Deze peiling heeft als doel de mening van onze inwoners te peilen en wel op vier maatschappelijke thema's:

- Woon- en leefklimaat
- Relatie inwoner gemeente
- Gemeentelijke dienstverlening (incl. hostmanship)
- Gezondheid, welzijn en zorg

Voor 2019 staat de ondernemingspeiling gepland. De onderzoeken zijn als hulpmiddel bedoeld om van buiten naar binnen te denken en van daaruit beleid te ontwikkelen.

Personeel- en organisatiebeleid

Het bestuurs- en managementmodel onderkent dat onze medewerkers het belangrijkste productiemiddel van de gemeente zijn. Binnen de kaders die de gemeenteraad stelt en in opdracht van burgemeester en wethouders ontwikkelen zij het gemeentelijke beleid en leveren ambtenaren de gemeentelijke diensten. De moderne maatschappij en het moderne bestuur vraagt om taakvolwassen vakmensen. Hij/zij is een deskundige sparringpartner voor politiek en bestuur, is een publiek entrepreneur en een netwerker.

De gemeente Nunspeet kiest daarom voor een organisatiebeleid dat daarop is afgestemd. In de samenwerking tussen ambtenaren en college is er respect voor elkaars inbreng, is er ruimte om inhoud te geven aan de eigen verantwoordelijkheden en wordt ingespeeld op de wederzijdse afhankelijk- en duidelijkheid over de grenzen van elkaars handelen. Er is een humanresourcesmanagement (hrm) dat zorgt dat elke individuele bijdrage van een organisatie leidt tot het behalen van de strategische doelen.

Planning & control

Voor de beheersing en de regie van werkprocessen is een systeem van planning & control nodig. Zoals hierboven al is aangegeven, is in het bestuurs- en managementmodel rekening gehouden met frequent overleg tussen de diverse spelers: collegeleden, directie, afdelingen en directieteams.

Daarnaast kent de organisatie een systeem waarin adviezen aan college en gemeenteraad door (staf)afdelingen, concerncontroller en kwaliteitscoördinator worden getoetst op bijvoorbeeld de juridische en financiële kwaliteit. En

in de derde plaats is er de periodieke rapportage van de organisatie aan directie, college en gemeenteraad – uiteraard gestart met de programmabegroting en afgesloten met de programmarekening.

Planning & control is een belangrijk instrument voor een continue verbetering van de bedrijfsvoering. Hierbij moet – naast de instrumentele kant – het accent vooral worden gelegd op de verantwoordelijkheid en het gedrag. Instrumenten zijn belangrijk, maar nog belangrijker is hoe deze gehanteerd worden binnen de organisatie. Planning & control is ook een gezamenlijke mentaliteit: zeggen wat je doet (planning) en doen wat je zegt (control/verantwoording). Daar hoort ook transparantie bij: fouten maken mag, als er maar open over wordt gecommuniceerd en als er maar van wordt geleerd.

Administratieve organisatie en interne controle

De controleomgeving is een basisvoorwaarde voor een goed functionerende organisatie. De aspecten 'soft controls', cultuur, houding en gedrag zijn hierin belangrijk. De organisatie moet zichzelf voortdurend de volgende vragen stellen:

- Wat is het ambitieniveau als organisatie? Wat kan en wil de organisatie aan? Een hele realistische vraag!
- Is onze organisatie bereid om te leren en te verbeteren?
- Is onze organisatie afgestemd op onze ambities?

Interne beheersing is voor veel organisaties in het publieke domein een uitdaging. Gemeente Nunspeet wil graag de bedrijfsprocessen goed op orde hebben. De bedrijfsprocessen veranderen door de verdergaande digitalisering en automatisering. De verdergaande digitalisering en automatisering van de processen hebben ook effect op de aanpak van de (verbijzonderde) interne controle. De automatiseringsomgeving en de application controls in de applicaties worden steeds belangrijker. Dit is ook terug te zien in de landelijke aandacht voor de informatiebeveiliging en privacy binnen onze organisatie waarbij voldaan dient te worden aan de nieuw normen en de organisatie druk is met de invoering van de BIG en AVG. Met ingang van 2021 dienen de colleges van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverklaring afgegeven via een In Control Statement. Een randvoorwaarde is dat de verantwoording over de rechtmatigheid efficiënt en effectief dient te worden vormgegeven. De administratieve lasten dienen niet te stijgen en bij voorkeur af te nemen. Om een 'In control' verklaring te kunnen afgeven moet de procesbeheersing goed op orde zijn en met behulp van interne controle moet aangetoond worden aan het college dat de getrouwheid en rechtmatigheid op orde is. Dit vraagt de nodige voorbereiding in 2018 en 2019. Het college moet kunnen vertrouwen op een kwalitatief goede interne controle op basis waarvan een gefundeerd oordeel kan worden gegeven en een In Control Statement kan worden afgegeven. Dit vereist een professionele interne controle aanpak, vastlegging en een gestructureerde rapportage naar het college waarbij het college meegenomen moet worden in de uitkomsten van de interne controle.

Goed ingerichte processen (procesinrichting) en een goede procesbeheersing (inclusief IT) zijn noodzakelijk voor het "in control" zijn van de organisatie. Een goede procesinrichting versterkt een goede procesbeheersing en andersom versterkt een goede procesbeheersing een goede procesinrichting.

Doelmatig- en doeltreffendheidsonderzoeken

De effectiviteit en efficiëntie van de bedrijfsvoering vormen een rode draad door het dagelijks bestuur van de gemeente. De middelen zijn beperkt en er is een groot scala aan doelen te behalen. Kritisch doelgericht werken en verspilling voorkomen zijn dan ook aandachtspunten waarvan nagenoeg al het gemeentelijke handelen is doortrokken.

Omdat met beperkte middelen, die bovendien nauwelijks kunnen worden beïnvloed, een heel groot takenpakket moet worden uitgevoerd hebben de gemeenten doelmatig- en doeltreffendheid over het algemeen hoog in het vaandel staan. De wetgever heeft in artikel 213a van de Gemeentewet voorgeschreven dat het college regelmatig onderzoek moet doen naar de doelmatig- en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Ook de manier waarop dat moet gebeuren, wordt ten dele voorgeschreven. Dit blijkt voor gemeenten een forse administratieve lastenverzwaring met zich mee te brengen. Middelgrote en kleinere gemeenten komen in de praktijk niet of nauwelijks toe aan de voorgeschreven onderzoeksproces. Zij zijn wel degelijk bezig met doelmatig- en doeltreffendheid, maar voldoen formeel niet aan artikel 213a van de Gemeentewet. Daar staat geen sanctie

tegenover en overigens wordt een wijziging van de wet verwacht waarbij artikel 213a wordt geschrapt of minder verplichtend gemaakt.

In Nunspeet wordt de toepassing van artikel 213a uitgevoerd door koppeling aan de Kwaliteitszorg en de hoofdlijnenrapportages. Daarnaast komt de doelmatigheid aan de orde in de onderzoeken van de rekenkamercommissie en de accountant.

Informatieveiligheid

Met ingang van 2017 legt het college jaarlijks verantwoording af ten aanzien van de informatieveiligheid op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit systematiek (ENSIA). Het doel van ENSIA is om de verantwoording over Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet) te bundelen in één systematiek dat onder meer uitgaat van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). ENSIA sluit aan op de gemeentelijke planning en control cyclus voor informatiebeveiliging. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de informatieveiligheid van de gemeente en kan het bestuur beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad en andere belanghebbenden.

Voor de informatiebeveiligingsnormen inzake DigiD en Suwinet bestaat een verantwoordingsplicht aan het rijk door middel van een assurance van een onafhankelijke IT auditor. De collegeverklaring omvat het op 31 december 2018 in opzet en bestaan voldoen van de beheersingsmaatregelen aan de geselecteerde normen inzake DigiD (Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD versie 2.0 (de Norm v2.0) en Suwinet (Specifiek Suwinet normenkader Afnemers, versie 1.0). De normen staan op het openbare deel van de websites van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het Bureau Keteninformatisering Werk & Inkomen (BKWI). De verklaring omvat niet de werking van de maatregelen over 2018. De collegeverklaring wordt opgesteld voor de gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet.

Subsidies

Subsidieplafonds worden op basis van de Algemene subsidieverordening Nunspeet 2011 door de raad vastgesteld tijdens de begrotingsbehandeling. Subsidieplafonds hebben als doel om een subsidie te kunnen weigeren op het moment dat het budget niet meer toereikend is en er op basis van een verordening wel aanspraak kan worden gemaakt op een subsidie.

Bij het bekendmaken van een subsidieplafond wordt weergegeven welke subsidie het betreft, welk bedrag beschikbaar is en op welke wijze het beschikbare bedrag wordt verdeeld. De volgende subsidieplafonds gelden voor 2019:

Tabel 1.1 - Subsidieplafonds 2019

Omschrijving subsidie	Subsidieplafond	Verdeling bij bereiken subsidieplafond
Eenmalige subsidie cultuur	€ 2.650,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Jaarlijkse subsidie amateurkunstverenigingen	€ 10.300,--	Naar rato
Eenmalige subsidie sport	€ 10.000,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst

Restauratie monumenten	€ 124.400,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Afkoppelen verhard oppervlak	€ 50.250,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Bevorderen verkeersveiligheid	€ 30.000,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Gewoon Gemak	€ 20.000,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	€ 60.000,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Jaarlijkse eenmalige subsidies sociale samenhang en leefbaarheid	€ 25.000,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst

Paragraaf Verbonden partijen

Paragraaf Verbonden partijen

Wat zijn verbonden partijen? Volgens artikel 1 lid b van het Besluit begroting en verantwoording is een verbonden partij:

‘Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft’.

Vervolgens worden in de leden c en d aangegeven wat een bestuurlijk en een financieel belang is. Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het gaat bij verbonden partijen om de specifieke combinatie van financiële en bestuurlijke inbreng.

Bij de gemeente Nunspeet is sprake van de volgende verbonden partijen:

Directe deelnemingen in vennootschappen:

- Bank Nederlandse Gemeenten NV;
- NV Alliander;
- Vitens NV.

Overige deelnemingen:

- Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe;
- Omgevingsdienst Noord-Veluwe;

- Leisurelands;
- Coöperatie Gastvrije randmeren;
- Stichting Muziekschool Noordwest-Veluwe (in afronding);
- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;
- NV Inclusief Groep;
- NV Afvalsturing Friesland;
- Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe;
- Gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Noord- en Oost Gelderland.

Per verbonden partij is een risicoanalyse opgesteld. Via deze risicoanalyse wordt gekeken naar de mate van risico dat de gemeente bij de verbonden partijen loopt. Een manier van risicometing is te kijken naar de solvabiliteit. De solvabiliteit is de mate waarin de onderneming in staat is het totale vreemd vermogen terug te betalen. Het is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen van een onderneming. Men berekent de solvabiliteit als verhouding tussen eigen vermogen/totaal vermogen. Een solvabiliteit wordt goed genoemd als deze hoger is dan 25% (eigen vermogen is meer dan 25% van het balanstotaal).

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording (artikel 2 BBV) moeten gemeenten voor verbonden partijen informatie opnemen. De volgende informatie moet tenminste worden opgenomen:

- a. de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente.

Bij de bepaling van de verwachte omvang van het eigen en vreemd vermogen en het financiële resultaat worden de meest recente jaarcijfers als basis gehanteerd. Bij de weging van het risico van verbonden partijen zal gekeken worden naar de bijdrage die de gemeente levert en het financiële nadeel dat de gemeente loopt bij een eventueel faillissement. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de kans dat een faillissement zich voordoet.

Bank Nederlandse Gemeenten NV

Vestigingsplaats

Den Haag

Publiek belang

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die zij bezit (één stem per aandeel van € 2,50). Het aandelenbezit wordt gezien als een duurzame belegging. Gedurende het afgelopen jaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang van onze gemeente in de BNG.

Financieel belang

De gemeente Nunspeet bezit een aandelenbelang van 0,13% in de BNG, met een nominale waarde van € 187.688,--. De gemeente bezit 75.075 aandelen van nominaal € 2,50. Dit financieel belang zal naar verwachting in 2019 niet wijzigen.

Beleidsvoornemens

Geen beleidswijzigingen voorzien.

Risicoanalyse

Bij het verwachte eigen en vreemd vermogen is uitgegaan van de meest recente jaarcijfers van de BNG. Dit zijn de jaarcijfers 2016.

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 4.950 miljoen
<hr/>	
Vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 149.500 miljoen
<hr/>	
Achtergestelde schulden per 1 januari/31 december 2019	€ 31 miljoen
<hr/>	
Verwacht resultaat 2019	€ 390 miljoen

Op basis van de verhouding eigen vermogen/totaal vermogen zou geconcludeerd kunnen worden dat de solvabiliteit niet goed is. Dat zou betekenen dat het risico hoog is. Echter het eigenaarschap ligt bij gemeenten, provincies en de Staat. De bank heeft een (door de statuten) beperkt werktein. Dit biedt de financiers vertrouwen en hierdoor is het risico van kredietverlening aan de BNG beperkt. Dit zorgt ervoor dat de bank tegen gunstige tarieven gelden kan aantrekken. Daarnaast vermeldt de BNG in het jaarverslag hoe zij invulling geeft aan de risicobeheersing en -controle. De basis voor alle risicobeheeractiviteiten binnen BNG Bank is het Risk Governance Framework en verduidelijkt de principes achter het interne beheersings- en risico- beheersysteem. In het Risk Appetite Statement worden de risico's omschreven die de bank wenst te accepteren om haar doelstellingen te realiseren. De diverse risico's waarmee de bank bij de uitoefening van haar activiteiten wordt geconfronteerd, worden jaarlijks in het jaarverslag van BNG Bank aan de orde gesteld. De directeuren en afdelingshoofden die rechtstreeks aan de Raad van Bestuur rapporteren, geven in hun 'In Control Statement' aan de Raad van Bestuur aandacht aan de beheersing van de risico's in relatie tot de risicobereidheid van de bank. Tevens geven zij in de jaarplannen aan hoe zij inhoud zullen geven aan hun verantwoordelijkheid om te voldoen aan het risicobeleid. Het totale raamwerk heeft een nauwe relatie met het kapitaalbeheersbeleid. Dit beleid wordt periodiek herzien en met de toezichthouder afgestemd. De controle op de goede opzet en werking van de interne risicobeheer- en controlesystemen vindt plaats door de interne accountantsdienst en de externe accountant. Zij rapporteren hun bevindingen aan de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen. Hieruit kan worden opgemaakt dat risicomanagement een centrale plek inneemt bij het BNG en dat de risico's goed beheerst worden. Per saldo wordt geconcludeerd dat het risico van de BNG bank laag is.

NV Alliander

Vestigingsplaats

Arnhem

Publiek belang

Het veiligstellen van de levering van elektriciteit onder alle omstandigheden en het genereren van dividend door belegging van middelen. Deze middelen kunnen in beginsel vrij worden aangewend voor gemeentelijke taken (algemeen dekkingsmiddel).

Bestuurlijk belang

De zeggenschap die met het aandelenbezit verband houdt, komt tot uiting in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Financieel belang

Het financiële belang bij aandelenbezit in het algemeen is het risico van koersschommelingen en/of winstdalingen (lager dividend). Sinds 2004 is het dividend gelijk aan het pay-outpercentage van 45% van de nettowinst uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen. De gemeente bezit 339.318 aandelen met een nominale waarde van € 34.424. Dit belang zal naar verwachting in 2019 niet wijzigen.

Beleidsvoornemens

Geen beleidswijzigingen te voorzien.

Risicoanalyse

Het verwachte eigen en vreemd vermogen 2019 en het verwacht resultaat 2019 zijn gebaseerd op de jaarcijfers 2017:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 3.950 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 4.130 miljoen
Verwacht resultaat 2019	€ 200 miljoen

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 48,9%. Algemeen genomen worden een minimaal percentage van 25% als goed of gezond aangemerkt. Het resultaat over 2017 bedroeg € 203 miljoen. Over 2016 bedroeg het resultaat € 280 miljoen. Op basis van deze cijfers wordt het verwachte resultaat 2019 op € 200 miljoen gesteld. Gezien het hoge eigen vermogen wordt het risico van NV Alliander als laag aangemerkt.

NV Vitens

Vestigingsplaats

Lelystad

Publiek belang

De gemeente Nunspeet is aandeelhouder van NV Vitens, het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland. Bij het leveren van vers en betrouwbaar drinkwater wil Vitens respectvol blijven omgaan met de natuur. Om waterbronnen te beschermen werkt het bedrijf samen met waterschappen, natuurorganisaties, gemeenten en provincies. Om verdroging te voorkomen, verplaatst het bedrijf waar nodig waterwingebieden. Ook werkt het bedrijf zo veel mogelijk met milieuvriendelijke installaties. Dit past bij de verantwoordelijkheden van de aandeelhouders: de provincies en gemeenten.

Bestuurlijk belang

De zeggenschap die met het aandelenbezit verband houdt, komt tot uiting in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Financieel belang

De gemeente Nunspeet bezit een aandelenpakket van 24.035 aandelen met een nominale waarde van € 4.062. Dit belang zal naar verwachting in 2019 niet wijzigen. Het financiële belang bij aandelenbezit in het algemeen is het risico van koersschommelingen en/of winstdalingen (lager dividend). Als de solvabiliteit hoger of gelijk is aan de streefsolvabiliteit (een eigen vermogen (EV) minimaal gelijk aan 25% van het balanstotaal en een garantievermogen (EV + achtergestelde leningen minimaal gelijk aan 30% van het balanstotaal) en als de winst

toereikend is, wordt aan de houders van gewone aandelen een dividend uitgekeerd van minimaal 40% en maximaal 75% van het netto resultaat.

Beleidsvoornemens

Geen beleidswijzigingen te voorzien.

Risicoanalyse

Het verwachte eigen en vreemd vermogen 2019 en het verwacht resultaat 2019 zijn gebaseerd op de jaarcijfers 2017 van Vitens:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 530 miljoen
--	---------------

Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 1.200 miljoen
---	-----------------

Verwacht resultaat 2019	€ 45 miljoen
-------------------------	--------------

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen per 31 december 2018 bedraagt 30 %. Gezien het percentage kan geconcludeerd worden dat hiermee de solvabiliteit op orde is. Vitens is daarnaast bewust bezig met het verhogen van de solvabiliteit en de versterking van het eigen vermogen.

Vitens houdt zich bezig met een primair product waar altijd vraag naar zal zijn: schoon drinkwater. Dit zorgt voor een stabiele en continue afzetmarkt. Op basis van deze argumenten en de bewuste verhoging van de solvabiliteit wordt het risico van Vitens als laag aangemerkt.

Gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe

Vestgingsplaats

Elburg

Publiek belang

Deelnemende gemeenten zijn Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek. Deze gemeenten werken samen voor de uitvoering van het bepaalde in hoofdstuk V van de Archiefwet 1995. Het beheer van en het toezicht op archiefbescheiden gebeurt op gemeenschappelijke basis.

Bestuurlijk belang

De gemeente Elburg is centrumgemeente. De Archiefcommissie Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe adviseert het gemeentebestuur van Elburg over beleidzaken. De gemeente is door de burgemeester vertegenwoordigd in de Archiefcommissie.

Financieel belang

De gemeenten betalen een jaarlijkse bijdrage aan het streekarchivariaat. In 2019 is een bijdrage geraamd van € 158.000,--. Dit is inclusief een stuk nieuw beleid. De gemeente is financieel medeaansprakelijk voor de gemeenschappelijke regeling.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

De gemeente loopt een beperkt risico. De kans op een faillissement van het streekarchivariaat wordt laag ingeschat. Het totale risico wordt laag ingeschat.

Omgevingsdienst Noord-Veluwe

Vestigingsplaats

Harderwijk

Publiek belang

Omgevingsdienst Noord-Veluwe voert vanaf 1 april 2013 de milieutaken op de Noord-Veluwe uit. Dit gebeurt in opdracht van de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek en Putten en van de Provincie Gelderland. De adviseurs van ODNV bieden hoogwaardige kennis en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en milieuvadvis.

Bestuurlijk belang

De portefeuillehouder Milieu is lid van het dagelijks bestuur.

Financieel belang

De gemeenten betalen een bijdrage aan de omgevingsdienst voor het uitvoeren van de taken. Voor 2019 is een bijdrage geraamd van € 478.000,--.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarstukken 2017:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 143 duizend
<hr/>	
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 765 duizend
<hr/>	
Verwacht resultaat 2019	Nihil

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 16%. Op basis van dit percentage zou geconcludeerd kunnen worden dat hiermee de solvabiliteit onvoldoende is. Echter de reden hiervan is dat de deelnemende gemeenten afgesproken hebben dat de ODNV geen reserves mag vormen. Hierdoor kan ook geen eigen vermogen worden opgebouwd en worden resultaten direct met de deelnemende gemeenten afgerekend. Bij een mogelijk faillissement zal de gemeente moeten meebetalen in de financiële afwikkeling. Daarnaast zullen de taken die de ODNV voor de gemeente uitvoert naar de gemeente terugkomen of moeten op een andere manier georganiseerd worden. De kans op een faillissement wordt laag ingeschat. De ODNV voert milieutaken voor de gemeenten uit die bij een faillissement anders georganiseerd moeten worden. Dit zal niet snel gebeuren. Per saldo wordt het risico laag ingeschat.

Leisurelands

Vestigingsplaats

Arnhem

Publiek belang

Leisurelands beheert en exploiteert de volgende recreatiegebieden: Berendonck, Bussloo, Groene Heuvels, Haven Hattem, Heerderstrand, Surfveer Hoge Bijssel, Strand Horst, Kievitsveld, Mookerplas, Nieuw Hulckesteijn, Strand Nulde, Rhederlaag, Wylerbergmeer, Zandenplas en Zeumeren.

De handelsnaam van RGV Holding B.V. is Leisurelands. Onder RGV Holding vallen drie vennootschappen die actief zijn. Leisurelands Exploitatie B.V. en Leisurelands Onroerend Goed B.V. houden zich bezig met de kernactiviteit van Leisurelands, namelijk het exploiteren van recreatievoorzieningen. De activiteiten van de derde actieve vennootschap, Interhuis B.V., met haar dochtervennootschappen SchatEiland Zeumeren B.V., Zeumeren B.V., RGV Delfstoffen B.V. en Katerbosch B.V. zijn niet direct gerelateerd aan dagrecreatie, maar zijn erop gericht de kernactiviteit te ondersteunen.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door de portefeuillehouder recreatie.

Financieel belang

De gemeente verstrekt geen bijdrage in de exploitatielasten.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2017 van Leisurelands:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 56 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 20 miljoen
Verwacht resultaat 2019	€ 1,3 miljoen

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 73,6%. Dit veronderstelt een laag risico voor de eigenaren. Het resultaat van Leisurelands is sterk afhankelijk van opbrengsten uit vermogensbeheer. Uit de jaarstukken blijkt dat dergelijke financiële baten van belang zijn om de RGV financieel gezond te houden. Het operationele resultaat laat echter een stijgende lijn zien. In het verleden was het operationele resultaat negatief. Vanaf boekjaar 2016 is sprake van een positief operationeel resultaat. Als deze lijn wordt vastgehouden wordt het belang van de financiële baten minder en nemen de financiële risico's af. Gezien de solvabiliteit en een geschatte afname van de financiële risico's wordt het risico voor de gemeente laag ingeschat.

Coöperatie gastvrije randmeren

Vestigingsplaats

Harderwijk

Publiek belang

Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband voor de Randmeren, in de vorm van een coöperatieve vereniging. De deelnemers zijn in eerste instantie de gemeenten Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Huizen, Kampen, Naarden, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde. De coöperatie heeft de volgende taken:

- Hoofdtak van de coöperatie is het structureel onderhouden van de recreatieve voorzieningen in de Randmeren. Het gaat daarbij onder andere om het onderhouden van aanlegplaatsen voor de recreatievaart, het verminderen van de overlast door waterplanten in dieper water en het uitvoeren van overig klein onderhoud.
- De Randmeren staan bekend om hun natuurschoon, rust en ruimte. Er wordt veel aan gedaan om de natuurwaarden in het gebied te versterken. Veel vogels profiteren van het heldere water en de overvloed

aan voedsel. De natuur maakt de Randmeren aantrekkelijk voor de recreant, maar is ook kwetsbaar. De coöperatie Gastvrije Meren vindt het belangrijk dat bij de inrichting van het gebied de balans tussen natuur en recreatie voorop staat. Gastvrije Randmeren rekent het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon in het gebied tot één van haar taken.

- Een andere belangrijke taak van de coöperatie is het op de recreatieve kaart zetten van de Randmeren via gebiedspromotie. In het kader hiervan zijn in het voorjaar van 2013 onder het logo 'Randmeren, eindeloos meer....' de eerste producten gelanceerd: een recreatieve kaart en de website. De gebiedspromotie 'Randmeren, eindeloos meer ... zal de komende jaren verder worden uitgebouwd.
- Afronding van het project Integrale Inrichting Veluwerandmeren (IIVR) vindt plaats onder verantwoordelijkheid van Gastvrije Randmeren. Daarnaast moet de ontwikkelingsvisie 2030 Zuidelijke Randmeren (Blauwe As) verder vorm gegeven worden.
- Verder vormt Gastvrije Randmeren een platform waar ruimtelijke-economische ontwikkelingen kunnen worden afgestemd. Ook kan het samenwerkingsverband gecoördineerd haar deskundigheid op het gebied van vergunningen en procedures inzetten en het gezamenlijk belang van gemeenten inbrengen in regionale en landelijke projecten. Voorbeelden zijn de maatregelen rond de zwemwaterkwaliteit, het Delta-programma, etc.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in de algemene ledenvergadering door de portefeuillehouder recreatie.

Financieel belang

De gemeente participeert in het eigen vermogen van de coöperatie. De gemeente verstrekt geen bijdrage in de exploitatielasten.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2017 van coöperatie Gastvrije Randmeren:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 3,8 miljoen
<hr/>	
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 11,5 miljoen
<hr/>	
Verwacht resultaat 2019	nihil

De gemeente betaalt geen bijdrage in de exploitatielasten van de coöperatie. De coöperatie beheert ontvangen subsidiegelden (ook van de gemeente Nunspeet) en voert daarvoor werkzaamheden uit. Het risico van de coöperatie wordt laag ingeschat.

Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Noord- en Oost Gelderland

Vestigingsplaats

Warnsveld

Publiek belang

De GGD Noord- en Oost Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten, waaronder Nunspeet. GGD Gelre-IJssel bewaakt de gezondheid van de inwoners van de gemeenten in de regio.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door de portefeuillehouder Volksgezondheid.

Financieel belang

De gemeente betaalt een jaarlijkse exploitatiebijdrage in de vorm van een bedrag per inwoner. Voor 2019 is € 377.000,-- geraamd voor de gemeentelijke bijdrage aan de GGD.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de programmabegroting 2019 van de GGD:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 2,6 miljoen
--	---------------

Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 2,9 miljoen
---	---------------

Verwacht resultaat 2019	Nihil
-------------------------	-------

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 47,2 %. Dit veronderstelt een laag risico voor de eigenaren. De GGD Gelre-IJssel voert taken uit voor de gemeente. Bij een faillissement zal de gemeente moeten meebetalen in de financiële afwikkeling. Daarnaast zullen de taken die de GGD voor de gemeente uitvoert naar de gemeente terugkomen of moeten op een andere manier georganiseerd worden. De kans op een faillissement wordt laag ingeschat. De GGD voert taken op het gebied van volksgezondheid voor de gemeenten uit die bij een faillissement anders georganiseerd moeten worden. Dit zal niet snel gebeuren. Per saldo wordt het risico laag ingeschat.

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Vestigingsplaats

Apeldoorn

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur van de VNOG bestaat uit alle burgemeesters van de gemeenten in de regio. Het dagelijks bestuur wordt gekozen uit het algemeen bestuur. De burgemeester van Harderwijk heeft zitting in het dagelijks bestuur namens het cluster Veluwe-West.

Financieel belang

De gemeente heeft voor 2019 een bijdrage van € 1.396.000,-- geraamd.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderliggende cijfers zijn gebaseerd op de programmabegroting 2019-2022 van de VNOG:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 1,8 miljoen
--	---------------

Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019 € 50,9 miljoen

Verwacht resultaat 2019

Nihil

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 3,4%. Dit veronderstelt een hoog risico voor de eigenaren. De VNOG voert taken uit voor de gemeente. De taken die de VNOG voor de gemeente uitvoert zullen naar de gemeente terugkomen of moeten op een andere manier georganiseerd worden. De kans op een faillissement wordt laag ingeschat. De VNOG voert brandweertaken voor de gemeenten uit die bij een faillissement anders georganiseerd moeten worden. Dit zal niet snel gebeuren. Per saldo wordt het risico laag ingeschat.

NV Inclusief Groep

Vestigingsplaats

Nunspeet

Algemeen

De NV Inclusief Groep (Ondernemer in passend werk) is een geprivatiseerde organisatie die belast is met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) voor de bij de RNV aangesloten gemeenten en Nijkerk.

De Dienst Sociale Werkvoorziening Noordwest-Veluwe (DSW) is opdrachtgever voor de uitvoering van de wet. De praktische uitvoering is in handen van de Inclusief Groep. Men begeleidt mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt naar werk en biedt hen daarbij scholing en/of leerwerktrajecten. De werkzaamheden voor de doelgroep worden verricht in vier werkbedrijven die eigendom zijn van de Inclusief Groep. Die bedrijven opereren in de sectoren industrie (metaal, hout, elektra, verpakken, montage), dienstverlening (schoonmaak, groen, kwekerij, schilderwerken) en (groeps)detachering.

Bestuurlijk belang

Met ingang van 1 januari 2018 is de gemeenschappelijke regeling Regio Noord-Veluwe (RNV) opgeheven. De RNV was tot dan de enige aandeelhouder van de Inclusief Groep. Door de opheffing van de RNV zijn de afzonderlijke gemeenten aandeelhouder geworden van de Inclusief Groep.

Financieel belang

Via het aandeelhouderschap is de gemeente Nunspeet financieel medeverantwoordelijk voor de Inclusief Groep.

Beleidsvoornemens

In het kader van de komst van de Participatiewet vindt onderzoek plaats naar de toekomst van de sociale werkvoorziening.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2017 van de Inclusief Groep:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 10,4 miljoen
--	----------------

Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 11,6 miljoen
---	----------------

Verwacht resultaat 2019	€ 0,6 miljoen
-------------------------	---------------

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 47,1%. Dit veronderstelt een laag risico voor de eigenaren. Op 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd en stopt de instroom in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Met de Participatiewet krijgen de gemeenten te maken met een bredere doelgroep. Tegelijkertijd is er bezuinigd op het Re-integratiebudget dat gemeenten van het rijk ontvangen om de totale doelgroep vallend onder de Participatiewet te "bedienen". De stuurgroep transities heeft de projectgroep Toekomst Sociale Werkvoorziening, bestaande uit vertegenwoordigers van 7 bij de Inclusief Groep (IG) betrokken gemeenten, de opdracht gegeven onderzoek te doen naar de toekomst sociale werkvoorziening (Wsw). Gezien de onzekerheden en onduidelijkheden wordt het risico als hoog aangemerkt.

NV Afvalsturing Friesland

Vestigingsplaats

Leeuwarden

Algemeen

De NV Afvalsturing Friesland verzorgt voor de gemeente Nunspeet, en de overige SNV gemeenten, de afvalverwerking. In 2015 is de door de RNV uitgeschreven aanbesteding gegund aan NV Afvalsturing Friesland. Mede hierdoor is toen de RNV toegetreden als aandeelhouder van de NV Afvalsturing Friesland. Na de opheffing van de RNV zijn de aandelen overgedragen aan de deelnemende gemeenten.

Bestuurlijk belang

Namens de RNV-gemeenten was de gemeenschappelijke regeling Regio Noord Veluwe (RNV) aandeelhouder van NV Afvalsturing Friesland. Door de opheffing van de RNV is dit niet meer mogelijk. De gemeente Nunspeet zal in 2018 zelfstandig aandeelhouder worden in de NV Afvalsturing Friesland.

Financieel belang

In 2018 zal de aandelenoverdracht naar de gemeenten plaatsvinden. Hiervoor is een eindvoorstel opgesteld. De deelnemende RNV-gemeenten krijgen in dit voorstel gezamenlijk 360 aandelen met een nominale waarde van € 450,- per stuk. Nunspeet ontvangt 63 aandelen met een totale nominale waarde van € 28.350,-.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2017 van de NV Afvalsturing Friesland:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 49 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 160 miljoen
Verwacht resultaat 2019	€ 4 miljoen

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen per 31 december 2019 bedraagt 23,4%. Gezien het percentage kan geconcludeerd worden dat hiermee de solvabiliteit niet op orde is. Echter gezien de jaarlijks behaalde financiële resultaten over de afgelopen jaren en de stijging hierin wordt geconcludeerd dat het risico van NV Afvalsturing Friesland laag is.

Stichting primair openbaar onderwijs Noord-Veluwe (Proo)

Vestigingsplaats

Harderwijk

Algemeen

De gemeenteraden van Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten hebben in december 2002 besloten het bevoegd gezag van het openbaar primair onderwijs per 1 januari 2003 over te dragen aan de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Noordwest-Veluwe. Door het onderbrengen van het bevoegde gezag in een stichting komt het openbaar onderwijs in een vergelijkbare positie als het bijzonder onderwijs, in die zin dat er een autonoom bestuur is dat zowel beleidsinhoudelijk als vermogensrechtelijk zelfstandig opereert. Het toezicht op de stichting is overgedragen aan de deelnemende gemeenten. De stichting Proo heeft voor de periode 2004-2008 een strategisch beleidsplan opgesteld, waarin de visie en missie worden beschreven voor het openbaar basisonderwijs in de regio Noordwest-Veluwe. Vanwege de toetreding van de gemeente Heerde per 1 januari 2006 heet de stichting voluit: Stichting primair Openbaar onderwijs Noord-Veluwe.

Bestuurlijk belang

Het toezicht op de stichting is overgedragen aan de deelnemende gemeenten.

Financieel belang

Aan de stichting wordt door de gemeente geen financiële bijdrage verstrekt. De stichting ontvangt financiële middelen rechtstreeks van de rijksoverheid. De gemeenten blijven financieel aansprakelijk voor de stichting.

Beleidsvoornemens

Het belang van het openbaar onderwijs in de deelnemende gemeenten (blijven) behartigen.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2017.

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 2,0 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2019	€ 3,3 miljoen
Verwacht resultaat 2019	€ 176.000

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen per 31 december 2019 bedraagt 37,7%. Gezien het percentage kan geconcludeerd worden dat hiermee de solvabiliteit op orde is. In het kader van het toezicht op Stichting Proo hebben de acht gemeenten in het werkgebied van Proo besloten dat het Coördinatiepunt (CP) de zienswijzeprocedure van de begroting en de jaarrekening van Proo coördineert en de aangeboden documenten voorziet van een inhoudelijk advies. Voor het kenbaar maken van een zienswijze door de gemeenten heeft CP de jaarstukken 2017 beoordeeld. Zij concludeert in haar advies: 'Het bestuur van Stichting Proo streeft naar een weerstandsvermogen van € 2 miljoen. Deze stand is met het positieve resultaat 2017 bijna bereikt. De kengetallen solvabiliteit, liquiditeit en rentabiliteit hebben zich door het positieve exploitatieresultaat positief ontwikkeld. Solvabiliteit en liquiditeit zijn nog wel lager dan de benchmarkgegevens 2016. De rentabiliteit is ruim hoger dan de benchmarkgegevens 2016.' Op basis van deze bevindingen stelt het CP geen zienswijze voor en constateert zij dat stichting Proo 'in control' is. Gezien de opwikkeling van de solvabiliteit en de constatering van de financiële commissie van het CP wordt het risico naar beneden bijgesteld en op laag geschat.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van programma's, zoals op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu, verkeer en openbare ruimte, cultuur, sport en recreatie en economische

structuur. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact. De grondexploitatie (inclusief de resultaten hieruit) is een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen waarover het op dit terrein gaat, is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld.

Beleid in ontwikkeling

Het grondbeleid van de gemeente Nunspeet is vastgelegd in de nota 'Grondbeleid'. Deze nota is in 2017 geactualiseerd en in juni 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is de te volgen grondpolitiek vastgelegd, waarbij het gaat om bijvoorbeeld aan- en verkoopbeleid ter uitvoering van bestemmingsplannen, prijsvorming, kostenverhaal en risico's.

Deze paragraaf gaat vooral in op de uitvoering van het grondbeleid.

In de vastgestelde uitgangspunten voor het financieel beleid en de nota 'Reserves en voorzieningen' is ook beleid vastgelegd dat betrekking heeft op het grondbeleid. Als project uit de IRTV is een Woonvisie ontwikkeld waarin de toekomstige woningbehoefte is vastgelegd. In maart 2018 is het rapport woningmarktonderzoek gemeente Nunspeet opgesteld. De raad heeft op 31 mei 2018 besloten de geactualiseerde woningbehoeftecijfers vanuit dit rapport op te nemen in de Woonvisie ter vervanging van de huidige cijfers.

In 2004 hebben gemeenten de wettelijke mogelijkheid gekregen de Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG) in het kader van een actief grondbeleid in te zetten. Eigenaren van onroerende goederen in dit gebied die tot verkoop willen overgaan, mogen het alleen aan de gemeente te koop aanbieden. Binnen twee jaar na het besluit tot aanwijzing voor het desbetreffende gebied moet een structuurplan en vervolgens een bestemmingsplan worden vastgesteld (zo niet, dan vervalt het voorkeursrecht).

Bestaand beleid

Met het vaststellen van de nota 'Grondbeleid 2017-2020' in juni 2017 is het beleid om per project de keuze te maken voor een actief of een faciliterend grondbeleid, voortgezet. Het belang van een actief grondbeleid voor de mogelijkheid voor kostenverhaal inclusief een bijdrage aan de infrastructuur is door de invoering van de nieuwe wet Ruimtelijke Ordening in 2008 van minder belang geworden. Voor actief grondbeleid wordt waar mogelijk gekozen als de gemeente minimaal budgetneutraal kan ontwikkelen of er moet sprake is van een specifiek maatschappelijk belang waarbij een andere partij deze ontwikkeling niet tot stand zal brengen.

Financieel kader

Zoals weergegeven in de nota 'Grondbeleid' is het grondbeleid in onze gemeente gebaseerd op minimaal sluitende exploitatieopzetten waarin een substantiële bijdrage aan de infrastructuur is verwerkt. Grondverkoop geschiedt tegen marktconforme prijzen. Als incidenteel een prijssubsidie noodzakelijk is, gebeurt dat alleen als het hiermee gediende doel tegelijkertijd wordt gewaarborgd.

Van oudsher was al gekozen voor het realiseren van exploitaties met een positief resultaat of ten minste kostendekkendheid. Door de jaren heen heeft dit geleid tot een saldo in de grondexploitatie (reserve grondexploitatie). Hiervan is een deel niet-besteedbaar, omdat dit nodig is om exploitatierisico's te kunnen afdekken. In de door de raad op 28 juni 2018 vastgestelde nota 'Reserves en voorzieningen, herijking 2018' is uitgebreid ingegaan op deze reserve. Vooral is stilgestaan bij de onderbouwing van het bodem- en plafondbedrag.

De jaarlijkse herijking van het bodem- en plafondbedrag vindt op grond van artikel 12, lid 1 van de Verordening en artikel 212 van de Gemeentewet plaats na het vaststellen van de jaarrekening.

De stand van de reserve bedraagt per 31 december 2017 2,6 miljoen euro. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 in juli 2018 is besloten de winstneming van € 498.000 van grondexploitatie De Kolk toegevoegd aan de reserve. Het bodembedrag is gebaseerd op een in de nota 'Reserves en voorzieningen 2018' opgenomen berekening. Het plafondbedrag is berekend om een buffer te hebben voor mogelijke strategische aankopen. Er is een beslag op deze reserve gelegd van € 270.000,--. Het bodembedrag is berekend op € 1.349.000,-- zodat per saldo een bedrag van afgerond 1,2 miljoen euro voor het doen van strategische aankopen.

Door de veranderde economische omstandigheden is er naast bovengenoemde reserve, een voorziening getroffen voor het afdekken van de risico's in de grondexploitatie. Deze voorziening heeft per 31 december 2017 een saldo van 1,3 miljoen euro. Dit bedrag is opgebouwd om de verliezen te dekken voor een bedrag van € 644.000,-- ten behoeve van grondexploitatie Molenbeek, € 537.000,-- ten behoeve van grondexploitatie Weversweg, € 66.000,-- ten behoeve van grondexploitatie Elspeet Noordwest en een bedrag van € 55.000,-- voor de nog te verwachte kosten woonrijp maken ten behoeve van het project Stationslaan 48. Het instellen van deze voorziening is nodig omdat uit de berekeningen voor de grondexploitatie een aantal verliezen naar voren komen.

De kostendekkendheid van exploitaties is een vereiste om deze tot ontwikkeling te brengen. Hiervan kan slechts worden afgeweken als sprake is van een specifiek maatschappelijk belang of als de ontwikkeling door een derde gebeurt en de gemeente geen (financiële) risico's loopt bij de ontwikkeling ervan.

Risico's grondexploitatie

In de diverse grondexploitaties zijn inmiddels forse bedragen geïnvesteerd waarover de gemeente een risico loopt.

De belangrijkste risico's in de grondexploitatie zijn:

- Daling van grondprijzen
- Niet of later verkopen van gronden
- Sterke stijging van kosten

Deze risico's kunnen zich op verschillende wijze voordoen. De risico's van daling van grondprijzen en het stijgen van kosten zijn algemene risico's waarop vooral de marktsituatie van invloed is. De marktsituatie voor grondverkoop is op dit moment wel dusdanig dat daling van grondprijzen een hoog risico vormt.

Het niet of later verkopen van gronden kan op verschillende wijzen ontstaan. Enerzijds door de marktsituatie waardoor grond te duur is geworden of dat een bepaalde woningen geen behoefte is. Anderzijds kan dit ook ontstaan door het niet of later goedkeuren van bestemmings- en exploitatieplannen.

Actualiteit exploitatiegebieden

Bestaande exploitatiegebieden

De basis voor de bestaande gebieden zijn de kostprijsberekeningen die bij het in ontwikkeling nemen van het gebied zijn vastgesteld. Het zijn de gebieden industrieterrein De Kolk, Molenbeek, Weversweg Hulshorst en Elspeet NoordWest.

Bij de jaarrekening wordt jaarlijks volledige verantwoording afgelegd over de mutaties in de grondexploitatie in het jaar waarop de rekening betrekking heeft.

Dit gebeurt als volgt:

- In het jaarverslag wordt op hoofdlijnen een tekstuele toelichting gegeven.
- Als bijlage bij de jaarrekening is de cijfermatige onderbouwing van de grondexploitatie tot en met het desbetreffende jaar opgenomen. De desbetreffende bijlage is voor het inzicht in het totaal van de grondexploitatie gesplitst in de verschillende paragrafen. Paragraaf 4.1 gaat in op de ruwe gronden en toekomstige complexen. Voor deze gronden is nog geen exploitatieopzet opgesteld. Paragraaf 4.2 (Bouwrekening complexen in uitvoering) is een van de belangrijkste onderdelen. Per complex wordt aangegeven: de in het boekjaar en het totaal tot en met het boekjaar verantwoorde inkomsten en uitgaven, het restant van de aangegane verplichtingen, calculatieverschillen en nog te besteden en te ontvangen bedragen. Daarnaast wordt nog een toelichting op het desbetreffende complex gegeven.
- De tekstuele toelichting per project in de paragraaf grondbeleid.

Zo nodig worden ontwikkelingen ook gerapporteerd via de viermaands rapportages.

Bij de lopende projecten is er een planning gehanteerd van verkopen van woningen en gronden voor 2019. Deze planning voor 2019 is als volgt:

Planning 2019

Weversweg

Tweekappers en vrijstaand €270.000 en €370.000 9

Elspeet NoordWest

Tweekappers en vrijstaand €270.000 en €370.000 3

Molenbeek

rijwoningen tot aftoppingsgrens 7

rijwoningen tot € 181.000 14

hoek- en rijwoningen tussen € 181.000 en € 270.000 35

Tweekappers en vrijstaand €270.000 en €370.000 20

Totaal 88

Molenbeek

In 2016 is het uitwerkingsplan voor het oostelijk gedeelte van het plan gebied vastgesteld. Eveneens zijn er contracten afgesloten met ontwikkelaars en grondeigenaren in het plangebied. In 2017 zijn al 128 kavels uitgegeven. Alle gronden in de tweede en derde fase zijn aangekocht. Voor fase 2 is een uitwerkingsplan in voorbereiding en zal eind 2018 worden vastgesteld. Dit is inmiddels mogelijk omdat de uitgifte van gronden voorspoedig verloopt en naar verwachting in 2019 kan worden begonnen met de uitgifte van gronden in fase 2.

Voor dit project is een nieuwe grondexploitatie vastgesteld. Het resultaat uit deze grondexploitatie is € 644.000,- negatief. In de voorziening grondexploitaties is een bedrag van € 644.000,- voor het project Molenbeek gereserveerd.

Elspeet NoordWest

Het bouwrijp maken in dit project is inmiddels voltooid. In 2017 zijn de meeste kavels uitgegeven. Nadat in 2018 ook een aantal kavels worden uitgegeven, is de verwachting dat de laatste kavels in 2019 worden uitgegeven.

Voor dit project is de grondexploitatie opnieuw berekend. Uit deze berekening komt een negatief saldo van € 66.000,--. In de voorziening grondexploitaties is een bedrage van € 66.000,-- voor het project Elspeet Noordwest gereserveerd.

Weversweg Hulshorst

In 2017 zijn er diverse ontwikkelingen geweest in het plan Weversweg. De verkopen zijn weer aangetrokken en er is een aanpassing op het plan gemaakt waardoor de belangstelling voor de gronden is toegenomen. Door de aanpassing naar goedkopere woningcategorieën in het plan laat de exploitatieberekening een negatieve uitkomst van € 537.000,-- zien. In de voorziening grondexploitaties is een bedrag van € 537.000,-- voor het project Weversweg gereserveerd.

Bedrijventerrein De Kolk

Voor het bedrijventerrein De Kolk is een nieuwe exploitatieberekening opgesteld. Deze heeft een positief saldo van circa 2,9 miljoen euro. Dit wordt veroorzaakt door diverse kostenvoordelen bij de aanbesteding van de rondweg en het bouwrijp maken en het verminderen van de risico's op dit project. Als gevolg van de voorschriften is in 2018 al een winstneming van € 498.000,-- ten gunste van de reserve grondexploitatie genomen. De uitgifte van de kavels verloopt voorspoedig.

Paragraaf Gemeentelijke heffingen

Algemeen

Algemeen

In deze paragraaf wordt conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aandacht geschonken aan het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeente ontvangt de financiële middelen waarmee de gemeentelijke taken moeten worden uitgevoerd in hoofdzaak van de rijksoverheid, in de vorm van een algemene uitkering uit het Gemeentefonds en diverse doeluitkeringen. Daarnaast beschikt de gemeente over een relatief klein eigen belastinggebied.

Op grond van artikel 216 van de Gemeentewet kan de gemeenteraad besluiten tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting door het vaststellen van een belastingverordening. In artikel 219 van de Gemeentewet is limitatief aangegeven dat het om belastingen moet gaan die hetzij in de Gemeentewet zijn genoemd, hetzij in een andere bijzondere wet.

De gemeenteraad bepaalt welke belastingen de gemeente heft en heeft een aantal vrijheden waar het de invulling van het gemeentelijk belastinggebied betreft. Zo kan besloten worden over:

- de hoogte van de tarieven;
- de totale opbrengst van belastingen;
- de verdeling van belastingdruk over bijvoorbeeld burgers en bedrijven.

De gemeente Nunspeet kent de volgende gemeentelijke heffingen:

1. Onroerende-zaakbelastingen (artikel 220 van de Gemeentewet).
2. Forensenbelasting (artikel 223 van de Gemeentewet).
3. Toeristenbelasting (artikel 224 van de Gemeentewet).
4. Precariobelasting (artikel 228 van de Gemeentewet).
5. Afvalstoffenheffing (artikel 15.33 van de Wet milieubeheer).

6. Rioolheffing (artikel 228a van de Gemeentewet).
7. Rechten (artikel 229 van de Gemeentewet): leges, begraafplaatsrechten, rioolaansluitrechten en marktgeden.

Heffingen in Nunspeet: lokale lastendruk

Lokale lastendruk

Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De gemeente Nunspeet kent al jaren relatief lage woonlasten.

Tarievenontwikkeling ozb	2018	2017	2016	2015
Eigenaarsgedeelte woning	0,091% van de WOZ-waarde	0,09 %	0,088 %	0,0878 %
Eigenaarsgedeelte niet-woning	0,167 % van de WOZ-waarde	0,163 %	0,161 %	0,158 %
Gebruikersgedeelte niet-woning	0,136% van de WOZ-waarde	0,133 %	0,13 %	0,128 %

Tarievenontwikkeling rioolheffing	2018	2017	2016	2015
Per woning	€ 148,00	€ 153,00	€ 133,30	€ 133,30
Per niet-woning	€ 250,00	€ 253,00	€ 232,50	€ 232,50

Tarievenontwikkeling afvalstoffenheffing	2018	2017	2016	2015
Eenpersoonshuishouden	€ 150,00	€ 149,40	€ 159,36	€ 162,00
Tweepersoonshuishouden	€ 174,60	€ 174,00	€ 184,30	€ 186,12
Drie- of meerpersoonshuishouden	€ 195,60	€ 195,00	€ 205,92	€ 211,92
Recreatief gebruik	€ 150,00	€ 149,40	€ 159,36	€ 162,00

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een atlas lokale heffingen opgesteld. Deze atlas geeft inzicht in de heffingen die een individuele gemeente hanteert ten opzichte van andere gemeenten. In de Coelo-atlas staat de gemeente Nunspeet qua woonlasten op de ranglijst in 2018 op de 16^e plek, waarbij nummer 1 de laagste woonlasten heeft (Oldebroek 87^e, Elburg 82^e en Hattem 191^e). Binnen de provincie Gelderland staat de gemeente Nunspeet op plek 4.

De Nunspeetse heffingen nader beschouwd

De Nunspeetse heffingen nader beschouwd

Er is een onderscheid te maken tussen opbrengsten bedoeld als algemeen dekkingsmiddel en opbrengsten die dienen ter dekking van gemaakte kosten. De onroerende-zaakbelastingen, forensenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting behoort tot de eerste categorie. De afvalstoffen- en rioolheffing zijn bestemmingsheffingen en ook de rechten vallen hieronder. Bij bestemmingsheffingen is er een direct verband tussen de heffing en bepaalde uitgaven. De geraamde opbrengst mag niet uitgaan boven de geraamde kosten.

Op grond van de vastgestelde begrotingsuitgangspunten geldt voor heffingen in het algemeen een prijscompensatie van 1,5%. In de raadsvergadering van december worden bij de reguliere behandeling van de belastingverordeningen de tarieven van de bovengenoemde belastingen en rechten vastgesteld.

Ad 1. Onroerende-zaakbelastingen

Onroerende-zaakbelastingen

De onroerende-zaakbelastingen (OZB) zijn algemene belastingen. De opbrengst kan vrij worden besteed. Wij onderscheiden twee onroerende-zaakbelastingen:

- *OZB-eigenaren*

Belastingplichtig zijn degene die op 1 januari van een belastingjaar het genot hebben van een onroerende zaak op grond van eigendom, bezit of beperkt recht (eigenaren, vruchtgebruikers, erfpachters). Een onroerende zaak kan bijvoorbeeld een woning, winkel, bedrijfspand of perceel grond zijn.

- *OZB-gebruikers*

Belastingplichtig zijn degene die op 1 januari van een belastingjaar een onroerende zaak gebruiken.

De OZB worden berekend over de vastgestelde WOZ-waarde. Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) dient jaarlijks een nieuwe waarde te worden vastgesteld voor alle objecten in de gemeente. De waardepeildatum ligt een jaar voor het begin van het jaar waarin de waarde geldt. Voor de OZB over het jaar 2019 geldt dus de WOZ-waarde per 1 januari 2018.

De te betalen OZB is het resultaat van een combinatie tussen de WOZ-waarde en het tarief. In deze begroting stelt de gemeenteraad het in totaal te verkrijgen bedrag vast en gegeven (een inschatting van de ontwikkeling van) de WOZ-waarde volgt daaruit een tarief in de later door de gemeenteraad vast te stellen belastingverordening.

Het Rijk heeft met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten afgesproken dat de landelijke opbrengst OZB niet meer dan met een bepaald percentage, de macronorm, mag stijgen. Voor 2019 is deze macronorm bepaald op 4%.

Ad 2. Recreatieve heffingen

Recreatieve heffingen

De gemeente Nunspeet kent een zogenoemde woonforensenbelasting. De woonforensenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, meer dan negentig dagen van het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Dit geldt zowel voor

stacaravans als recreatiewoningen. De opbrengst van de forensenbelasting komt ten goede aan de algemene middelen. Gemeenten worden niet beperkt in het vaststellen van het tarief van de forensenbelasting. De gemeente Nunspeet heeft gekozen voor een vast bedrag per recreatieobject om zodoende de perceptiekosten laag te houden.

De gemeente Nunspeet heft toeristenbelasting voor het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene in de Basisregistratie Personen zijn ingeschreven. Toeristenbelasting komt ten goede aan de algemene middelen. Gemeenten kunnen kiezen voor het heffen van toeristenbelasting van degene die verblijf houdt of van degene die gelegenheid tot verblijf biedt. Net als de meeste andere gemeenten, doet de gemeente Nunspeet dat laatste. Degene die verblijf biedt, mag de belasting overigens wel doorberekenen aan degene die verblijf houdt.

De heffing vindt in principe plaats per overnachting per persoon, maar er kan ook voor een seizoen- of jaarplaats een vast tarief betaald worden. Bij de jaar- en seizoenplaatsen wordt gewerkt met een forfaitaire berekening van het aantal overnachtingen.

Gelet op de bestuurlijke afspraken vindt er eens in de drie jaar een verhoging van de toeristenbelasting plaats met 5 cent (per persoon per nacht) voor de indexeren. De eerstvolgende verhoging als gevolg van de indexering is in 2021. Echter in navolging van de dekkingsvoorstellen ten aanzien van de sportinvesteringen revitalisering sportpark, nieuwbouw sporthal en nieuwbouw zwembad is vanaf belastingjaar 2018 naast de bovengenoemde verhoging, een extra verhoging van € 0,20 meegenomen bij de toeristenbelasting en is het tarief van de forensenbelasting evenredig verhoogd. Vanaf 2019 is voorgesteld nogmaals een tariefsverhoging plaats te laten vinden van € 0,05.

Ad 3. Precariobelasting

Precariobelasting

Gemeente Nunspeet heeft vanaf belastingjaar 2016 precariobelasting voor het hebben van buizen, kabels, draden of leidingen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond ingevoerd. Als gevolg van een wetwijziging is per 1 juli 2017 de precariobelasting op nutsleidingen afgeschaft. Dat betekent dat gemeenten geen precariobelasting meer kunnen heffen van nutsbedrijven over netwerken die ze in, op of boven gemeentegrond exploiteren. Gemeenten die, net als Nunspeet, echter op 10 februari 2016 in hun belastingverordening een tarief hadden voor nutsnetwerken, mogen uiterlijk tot 1 januari 2022 nog precariobelasting op nutsnetwerken blijven heffen, voor overige belastingschuldige geldt dit niet. Onder de overgangsregeling kan een gemeente maximaal het tarief in rekening brengen dat op 10 februari 2016 gold.

Ad 4. Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing

Op grond van de Wet milieubeheer heeft de gemeente de plicht ervoor zorg te dragen dat de huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij percelen waar deze kunnen ontstaan. Om de kosten voor het ophalen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen te verhalen, heft de gemeente Nunspeet afvalstoffenheffing (gebaseerd op artikel 15.33 van de Wet milieubeheer).

In de gemeente Nunspeet is de heffingsgrondslag het aantal personen per huishouden. Om te komen tot een eerlijke verdeling van de kosten wordt een onderscheid gemaakt tussen een-, twee- en meerpersoonshuishouden. Bedrijven vallen buiten de heffing, omdat de gemeente daarvoor geen inzamelingsplicht heeft. Bedrijven moeten dit zelf (laten) verzorgen.

Verwachte kosten

Het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van het taakveld afval. De kosten zitten vooral in het daadwerkelijk inzamelen en verwerken van het huishoudelijk afval. Ook het scheiden van afval en het recycleren ervan valt hieronder.

Herkomst middelen

Gemeenten mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer voor de inzameling van het afval van

huishoudens een afvalstoffenheffing invoeren. In de gemeente Nunspeet is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid.

Berekening van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing

Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€2.061.921
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	€459.732
Netto kosten taakveld	€1.602.189
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	€43.840
BTW	€392.039
Totale kosten	€2.038.069
Opbrengst heffingen	€2.038.069
Dekking	100%

Ad 5 Rioolheffing

Rioolheffing

Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet, heeft een gemeente de mogelijkheid om een rioolheffing op te leggen. De gemeente heeft bij wet een zorgplicht voor drie beleidsvelden op het gebied van water. Doel van de rioolheffing is dekking van deze kosten. De gemeente Nunspeet legt de rioolheffing op aan de eigenaar van een direct of indirect op het riool aangesloten onroerende zaak in het kader van de WOZ-wetgeving. Dit vanuit het oogpunt van perceptiekosten en eenduidigheid alsmede duidelijkheid. Er wordt bij de heffing onderscheid gemaakt tussen een woning en een niet-woning in het kader van de Wet WOZ.

Verwachte kosten

Het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van het taakveld riolering. De kosten zitten vooral in daadwerkelijk nakomen van onze gemeentelijke watertaken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. Naast de jaarlijkse operationele taken wordt er in 2019 verder geïnvesteerd in het klimaatbestendig maken van de leefomgeving. In Elspeet wordt de laatste hand gelegd aan fase 1 van de aanpak van de wateroverlast. In Nunspeet wordt er verder gewerkt aan het leggen van de regenwaterleiding bij de herinrichting van de Oenenburgweg.

Herkomst middelen

Gemeenten mogen op grond van artikel 228a van de Gemeentewet een riolheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In onze gemeente is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid.

Berekening van kostendekkendheid van de riolheffing.

Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 1.712.290
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	€ 1.712.290
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	€ 123.776
BTW	€ 142.052
Totale kosten	€ 1.978.118
Opbrengst heffingen	€ 1.978.118
Dekking	100%

Ad 6 Rechten

Rechten: leges

Leges worden geheven voor een door de gemeente te verlenen individuele dienst (zoals het verstrekken van een paspoort) maar ook voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning (zoals een bouwvergunning).

Het uitgangspunt is 100% kostendekking. Binnen een groep van tariefsoorten mogen sommige tarieven hoger zijn dan de kosten, maar dan moet dat gecompenseerd worden door andere tarieven. Vooral bij de omgevingsvergunningen voor bouwen kan sprake zijn van kruissubsidiering.

Rechten: begraafplaatsrechten

Onder de naam begraafrechten worden in Nunspeet rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van daarop betrekking hebbende diensten. Deze tarieven zijn kostendekkend geraamd.

Rechten: rioolaansluitrechten

Dit recht wordt geheven voor het genot van de door of vanwege het gemeentebestuur verleende dienst, bestaande uit het aanleggen van de aansluitbuis tussen het riool en de grens van de openbare weg.

Rechten: marktgeden

Onder de naam marktgeden worden in Nunspeet rechten geheven voor het innemen van een standplaats op de voor markt aangewezen plaatsen gedurende de voor markt aangewezen tijd.

Kwijtschelding

Kwijtschelding

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid maakt een integraal deel uit van het gemeentelijk minimabeleid. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing. Er zijn twee routes naar min of meer hetzelfde doel. Er is de kwijtscheldingsprocedure en er is de minimaregeling. Vanuit laatstgenoemde regeling kunnen inwoners, als ze voldoen aan de gestelde inkomens- en vermogenseisen van de Verordening bijdrageregeling minima in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de kosten van de afvalstoffenheffing. De gemeente Nunspeet hanteert geen lokaal beleid voor de kwijtschelding, maar hanteert de landelijke 'uitvoeringsregeling invorderingswet 1990'.

Overzicht geraamde inkomsten

Voor het overzicht geraamde inkomsten wordt verwezen naar het bijlagenboek bijlage 5 Belastingopbrengsten.